

Onderzoek financiële effecten Omgevingswet

De economische en financiële effecten van de Omgevingswet voor burgers, bedrijven, gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk.

Eindrapport v2.0

19 mei 2014

Onderzoek financiële effecten Omgevingswet

De economische en financiële effecten van de Omgevingswet voor burgers, bedrijven, gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk

Eindrapport v2.0

Disclaimer: status van de onderzoeksresultaten

In dit onderzoek zijn de financiële effecten in kaart gebracht van het wetsvoorstel Omgevingswet. Niet meegenomen zijn de potentiële financiële effecten die kunnen volgen uit volledige autonome taken en bevoegdheden van medeoverheden. Ook zijn niet meegenomen de potentiële financiële effecten die kunnen volgen uit delegatiegrondslagen voor algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Deze financiële gevolgen worden - zoals gebruikelijk - onderzocht als de uitvoeringsregelgeving in concept gereed is.

Om de effecten te bepalen zijn in 2013 30 interviews en in 2014 7 interviews uitgevoerd met verschillende stakeholders en is overlegd met deskundigen van het ministerie van IenM. De resultaten van dit onderzoek zijn gebaseerd op aannamen en schattingen gemaakt aan de hand van deze interviews. Het aantal interviews is relatief beperkt. Desalniettemin geven zij voldoende informatie om richtinggevend te zijn voor de te verwachten financiële effecten van het wetsvoorstel. Er heeft geen bestuurlijk overleg plaatsgevonden over deze resultaten.

Nieuwegein, 19 mei 2014

drs. ing. P.M.H.H. Bex
drs. P.A.M. van der Poll MSc.
drs. J.J. van der Heijden

Versie	Datum	Status rapportage (aard van de wijziging)
1.1	29 april 2014	Concept eindrapport
2.0	19 mei 2014	Eindrapport

Omslagfoto: 'A2 motorway' © J. van Enter

Beschikbaar via: <https://flic.kr/p/9ZJupi>

Licentie: <https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>

SIRA Consulting is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van SIRA Consulting. SIRA Consulting aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Werkwijze en uitgangspunten	7
2.1	Werkwijze	7
2.2	Uitgangspunten	9
3	Aanpassingen van de regelgeving	13
3.1	De Omgevingswet	13
3.2	Algemene lasteneffecten	14
4	Lasteneffecten per hoofdstuk	21
4.1	Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen	21
4.2	Hoofdstuk 2. Taken en bevoegdheden van bestuursorganen	21
4.3	Hoofdstuk 3. Omgevingsvisies en programma's	22
4.4	Hoofdstuk 4. Algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving	26
4.5	Hoofdstuk 5. De Omgevingsvergunning en het Projectbesluit	29
4.6	Hoofdstuk 10. Gedoogplichten	33
4.7	Hoofdstuk 12. Grondexploitatie	35
4.8	Hoofdstuk 13. Financiële bepalingen	36
4.9	Hoofdstuk 16. Procedures	38
4.10	Hoofdstuk 17. Adviesorganen en adviseurs	43
4.11	Hoofdstuk 18. Handhaving en uitvoering	43
4.12	Hoofdstuk 19. Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden.	43
4.13	Hoofdstuk 20. Monitoring en informatie	44
4.14	Hoofdstuk 23. Overige en slotbepalingen	44
5	Beantwoording van de BET-vragen	45
6	Samenvatting en conclusies	49
7	Aanbevelingen	51
7.1	Kansen bij de implementatie- en uitvoeringsregelgeving	51
7.2	Kansen bij uitvoering	52
I.	Overzicht van de lasteneffecten	57
II.	Overzicht invloed Omgevingswet op bedrijven	89
III.	Toelichting gehanteerde tarieven voor overheden	93
IV.	Financiële effecten verplichting omgevingsvisie voor gemeenten	95
V.	Samenstelling klankbordgroep	97

1 Inleiding

Om invulling te geven aan de in het regeerakkoord aangekondigde bundeling, vereenvoudiging, modernisering en versobering van het omgevingsrecht heeft het kabinet gekozen voor het opstellen van één Omgevingswet¹. Deze nieuwe Omgevingswet zal een omvangrijk gedeelte bevatten van de huidige wet- en regelgeving op het terrein van de fysieke leefomgeving. Voor de uitvoering hiervan is door het kabinet de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter ingesteld.

De stelselwijziging die met de Omgevingswet wordt beoogd, heeft mede tot doel om een reductie van de regeldruk te realiseren voor burgers, bedrijven en de overheid. Bij elk wetsvoorstel moet in kaart worden gebracht wat de gevolgen zijn voor de regeldruk voor bedrijven, burgers en overheden. Hiervoor moet een aantal onderzoeken en toetsen worden uitgevoerd:

- Bedrijfseffectentoets (BET).
- Alle financiële effecten, waaronder regeldruk, voor bedrijven, burgers en professionals.
- Alle financiële effecten voor medeoverheden (artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet)².
- Gevolgen voor het Rijk (m.u.v. de rechtspraak)³.

‘Onderzoek financiële effecten Omgevingswet’

Om inzicht te krijgen in de mate waarin de lastenvermindering zal worden gerealiseerd op basis van het wetsvoorstel is in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) het ‘Onderzoek financiële effecten Omgevingswet’ uitgevoerd. Hierin zijn alle kwalitatieve en kwantitatieve effecten voor bedrijven, burgers, gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk beschreven die kunnen worden verwacht op basis van het (definitieve) ontwerp van de Omgevingswet. Hierbij worden ook, binnen de reikwijdte van de Omgevingswet en de reikwijdte van dit onderzoek, suggesties aangedragen voor mogelijke verdere lastenreducties.

Daarnaast is ook een beantwoording van de vragen van de bedrijfseffectentoets opgenomen. De opgenomen resultaten zijn tot stand gekomen aan de hand van bureau- en praktijkonderzoek en een validatie van de belangrijkste onderwerpen met de verschillende stakeholders.

Leeswijzer

In dit eerste hoofdstuk zijn de achtergronden van het onderzoek beschreven. De werkwijze die is gehanteerd om dit onderzoek uit te voeren is beschreven in hoofdstuk 2. Hierbij is ook aangegeven welke uitgangspunten zijn gebruikt. Het derde hoofdstuk geeft eerst een korte beschrijving van de achtergronden van de Omgevingswet. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 per hoofdstuk van het wetsvoorstel aangegeven welke financiële effecten kunnen worden verwacht voor de doelgroepen. Het vijfde hoofdstuk geeft een beantwoording van de vragen van de bedrijfseffectentoets. Het zesde hoofdstuk geeft een samenvatting van de daarvoor beschreven financiële effecten. Het laatste hoofdstuk beschrijft de aanbevelingen die voortkomen uit dit onderzoek.

¹ Beleidsbrief van 28 juni 2011 (TK, 2010-2011, 31953, nr. 40).

² De lasten voor overheden worden aangeduid met de term Uitvoeringslast (UL). Deze term is gelijk aan Bestuurlijke Last (BL) wat in andere onderzoeken ook wel wordt gehanteerd.

³ Deze effecten worden door de Raad van State (afdeling Bestuursrechtspraak en de Raad voor de Rechtspraak) in kaart gebracht en vallen daarmee buiten dit onderzoek.

2 Werkwijze en uitgangspunten

2.1 Werkwijze

In deze paragraaf is de werkwijze van het onderzoek beschreven. Het onderzoek is uitgevoerd in de volgende vijf fasen:

1. Afstemmen inhoud en proces.
2. Uitvoeren bureauonderzoek.
3. Validatie met de stakeholders.
4. Consolidatie en eindrapport.
5. Actualisatie van het onderzoek.

Fase 1. Afstemmen inhoud en proces

In fase 1 zijn de kaders vastgesteld waarbinnen het onderzoek is uitgevoerd. De doelstellingen, uitgangspunten, werkwijze en planning van het onderzoek zijn vastgelegd in een met de opdrachtgever afgestemd plan van aanpak. In paragraaf 2.2 zijn de uitgangspunten verder toegelicht.

Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van een klankbordgroep, waarin IPO, UvW, VNG en het Rijk (BZK, EZ, Financiën en IenM) vertegenwoordigd zijn. Met deze klankbordgroep is de onderzoeksopzet afgestemd. De klankbordgroep is een aantal keer bij elkaar gekomen om tijdens de verschillende fasen van het onderzoek concept onderzoeksresultaten te bespreken en om input te geven. De dagelijkse begeleiding lag in handen van enkele medewerkers van het ministerie van IenM.

In fase 1 is verder op basis van de toetsversie van de Omgevingswet, de algemene Memorie van toelichting en de artikelsgewijze toelichting een inventarisatie gemaakt van de wijzigingen die de Omgevingswet beoogt door te voeren ten opzichte van de huidige situatie. In bijlage I is het overzicht opgenomen met een beschrijving van de effecten. Hierin zijn alle artikelen benoemd, ook als er uit dit onderzoek geen lasteneffect blijkt.

Fase 2. Uitvoeren bureauonderzoek

In fase 2 is het overzicht met de lasteneffecten uit fase 1 afgestemd met de deskundige juristen en beleidsmedewerkers van de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter. Vervolgens is een eerste berekening gemaakt van de verschillende lasteneffecten met behulp van het kostenmodel Omgevingswet. Deze berekening is gebaseerd op beschikbare gegevens uit eerdere onderzoeken, informatie aangeleverd door de medewerkers van de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter en openbare bronnen, zoals het CBS. Voor onderwerpen waarvoor onvoldoende gegevens beschikbaar waren, zijn in overleg met de opdrachtgever aannames gedaan.

Voor een beperkt deel van de onderwerpen was het niet mogelijk om op basis van beschikbare informatie en aannames berekeningen te maken voor alle financiële effecten. Waar deze situatie zich voordeed, zijn de onderwerpen zoveel mogelijk kwalitatief beschreven om het mogelijke lasteneffect toch inzichtelijk te maken.

De resultaten van deze fase zijn samengevat in een tussenrapport. Een conceptversie van dit rapport is besproken met de klankbordgroep waarna het definitief is gemaakt. Op basis van dit tussenrapport is met de klankbordgroep de prioritering voor de validatie van het onderzoek bepaald. Bij de uitgangspunten is deze prioritering nader toegelicht.

Fase 3. Validatie met de stakeholders

In fase 3 zijn de effecten van de Omgevingswet voor de geprioriteerde onderwerpen in 30 interviews met stakeholders gevalideerd. De onderstaande tabel geeft het overzicht van de verdeling van de interviews over de verschillende typen stakeholders. Bij het bepalen van de interviews is rekening gehouden met de geografische spreiding van de respondenten en de omvang van de geïnterviewde organisaties. Een beperking hierbij was dat het voor het onderzoek noodzakelijk was om respondenten te interviewen die reeds op de hoogte waren van de ontwikkelingen. Ten tijde van het onderzoek was deze groep namelijk beperkt.

Tabel 1. Overzicht van de verdeling van interviews over de stakeholders.

Nr.	Stakeholder	Aantal interviews
1	Gemeenten, als volgt verdeeld: ☐ Naar grootte: 3 klein (minder dan 50.000 inwoners), 4 middelgroot tot groot (meer dan 50.000 inwoners) en 2 G4-gemeenten. ☐ Naa ligging: 4 gemeenten in landelijk gebied en 5 in stedelijk gebied.	9
2	Bedrijven (o.a. bouwbedrijven, advocatenkantoren, adviesbureaus, nutsbedrijven)	8
3	Burgers (georganiseerd)	1
4	Provincies	5
5	Waterschappen	2
6	Overig (Rijksoverheid en uitvoeringsorganisaties)	5
Totaal		30

Op basis van de resultaten van de interviews is het kostenmodel Omgevingswet aangevuld en waar nodig bijgesteld. Vervolgens is op basis van de resultaten uit fase 2, het kostenmodel Omgevingswet en de kwalitatieve resultaten uit de interviews, een conceptrapport uitgewerkt met daarin de eerste resultaten van het onderzoek. Daarnaast zijn in de conceptrapportage tussentijdse aanbevelingen uitgewerkt die zijn meegenomen in de volgende versie van het wetsvoorstel.

Fase 4. Consolidatie en eindrapport

In deze fase van het onderzoek is het conceptrapport besproken met de klankbordgroep. De opmerkingen van de klankbordgroep zijn verwerkt in het volgende conceptrapport. Hierbij is ook rekening gehouden met het advies dat Actal aan de minister van EZ heeft gestuurd. Hierna is het rapport aangepast aan de versie van het wetsvoorstel dat aan de Raad van State is verzonden. In overleg met de opdrachtgever is het rapport (versie 1.0) hierna definitief gemaakt.

Fase 5. Actualisatie van het onderzoek

Het advies van de Raad van State en een klein aantal andere wijzigingen door Eenvoudig Beter zijn verwerkt in een aangepast wetsvoorstel van de Omgevingswet. In fase 5 zijn de wijzigingen geïdentificeerd die mogelijk financiële effecten hebben. Deze wijzigingen zijn onderzocht door aanvullend brononderzoek uit te voeren. De resultaten van het brononderzoek zijn getoetst en aangevuld door het uitvoeren van 7 interviews met gemeenten en provincies. Vervolgens zijn de berekeningen en het rapport in overleg met de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter geactualiseerd en verwerkt in het onderliggende rapport.

2.2 Uitgangspunten

Afbakening van het onderzoek

Voor de afbakening van het onderzoek zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voorliggend rapport geeft inzicht in de financiële effecten van het wetsvoorstel Omgevingswet dat op 8 april 2014 beschikbaar was. Dit wetsvoorstel bevat vooral procedurele bepalingen en slechts beperkt materiële bepalingen.
- In het wetsvoorstel Omgevingswet wordt veel verwezen naar verplichtingen die zijn opgenomen in onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen (MR's). Deze uitvoeringsregelgeving wordt in een latere fase ingevuld en maakt daarom geen deel uit van dit onderzoek. In bijlage 1 is in deze gevallen bij het desbetreffende artikel, waarin de delegatiegrondslag staat, het woord 'uitvoeringsregelgeving' opgenomen.

De uiteindelijke lasteneffecten van de verplichtingen uit het wetsvoorstel kunnen echter wel worden beïnvloed door de invulling in de uitvoeringsregelgeving. Alleen waar de AMvB's en MR's een directe uitwerking zijn van de verplichtingen uit het wetsvoorstel en de verwachte invulling hiervan bekend is, wordt een inschatting van de verwachte invulling meegenomen.
- Sommige kan-bepalingen geven decentrale overheden de mogelijkheid om op autonoom niveau invulling te geven aan de regelgeving. Dit is echter niet verplicht. De kan-bepalingen waarvoor redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij moeten worden ingevuld, zijn meegenomen in het onderzoek. Dit is per kan-bepaling in overleg met de klankbordgroep en/of de opdrachtgever bepaald. In bijlage 1 is in deze gevallen bij het desbetreffende artikel, waarin de autonome taak of bevoegdheid staat, 'Decentrale regelg.' opgenomen.
- Bij het berekenen van de effecten is het uitgangspunt van 100% naleving gebruikt. Dit is gebaseerd op de landelijke methodieken voor meten van administratieve lasten en nalevingskosten voor burgers en bedrijven. Dit betekent dat de financiële gevolgen van een verplichting worden bepaald voor de gehele doelgroep en niet alleen voor dat deel dat de verplichting werkelijk uitvoert. De verplichting geldt namelijk wel voor de gehele doelgroep.
- Indien uit de memorie van toelichting duidelijk blijkt dat bepaalde onderdelen van het huidige recht komen te vervallen zijn de effecten meegenomen bij het meest geëigende hoofdstuk van het wetsvoorstel, waarin deze bepaling anders een plek had gekregen. Het meest in het oog springende voorbeeld is het laten vervallen van het verbod op het heffen van leges met een milieugrondslag. Deze bepaling uit de huidige Wabo keert niet terug in het wetsvoorstel.
- In het onderzoek is geen rekening gehouden met organisaties die anticiperen op de komst van de Omgevingswet waardoor de effecten na de inwerkingtreding minder zijn. Er is bijvoorbeeld geen rekening gehouden met provincies die mogelijk al voor de komst van de Omgevingswet een integrale omgevingsvisie opstellen. In de praktijk kan het hierdoor zijn dat de effecten van de Omgevingswet minder merkbaar zijn.
- RUD's voeren namens gemeenten en provincies specifieke taken uit ten aanzien van de vergunningverlening en handhaving van de Omgevingsvergunning, vooral op het gebied van milieu. De onderzochte effecten van de Omgevingswet hebben vooral invloed op de instrumenten die door de gemeenten en provincies zelf worden uitgevoerd: visie- en planvorming. De voornaamste uitzondering hierop is hoofdstuk 5, waarin ook voor de Omgevingsvergunning wijzigingen worden doorgevoerd. In hoeverre een RUD met deze wijzigingen te maken krijgt, is afhankelijk van de taken die zij uitvoeren. Dit verschilt per provincie en per gemeente.

Kwantificering van de lasteneffecten met het standaard kostenmodel

Het doel van het onderzoek is om een zoveel mogelijk kwantitatief beeld te geven van de financiële effecten van het wetsvoorstel Omgevingswet. Voor de kwantificering van de lasteneffecten is gebruik gemaakt van de methodiek van het Standaard Kostenmodel (SKM). Hiermee wordt voor de berekening van de lasteneffecten zoveel mogelijk aangesloten bij de landelijk geldende methodieken. Het betreft:

- ❑ ‘Meten is Weten II’⁴ voor het berekenen van de administratieve lasten voor bedrijven via het Standaard Kostenmodel.
- ❑ ‘Standaardkostenmodel administratieve lastendruk burger’⁵ voor het berekenen van de administratieve lasten voor burgers.
- ❑ ‘Inhoudelijke Nalevingskosten’⁶ voor het berekenen van de nalevingskosten voor bedrijven. Deze methodiek kan ook worden gehanteerd voor burgers.

In het onderzoek zijn de volgende typen lasten in kaart gebracht met behulp van het SKM:

- ❑ Administratieve lasten (AL) voor bedrijven en burgers.
- ❑ Inhoudelijke nalevingskosten (NK) voor bedrijven en burgers.
- ❑ Uitvoeringslasten (UL) voor provincies, gemeenten en waterschappen.
- ❑ Uitvoeringslasten (UL) voor het ministerie van IenM en de overige Rijksoverheid.
- ❑ Overige kwantitatieve effecten voor alle doelgroepen (zoals concurrentievoordelen, rentevoordelen en kortere procedures).

Prioritering van de belangrijkste onderwerpen voor de validatie

De beschikbare tijd voor het onderzoek was te beperkt om alle onderwerpen uit de Omgevingswet te kunnen valideren in de interviews in fase 3. Er is daarom in overleg met de klankbordgroep een prioritering gemaakt van de onderwerpen. Geprioriteerd zijn de onderwerpen waarvan a) de verwachte omvang van de financiële effecten het grootst zijn en b) onvoldoende gegevens uit het bureauonderzoek beschikbaar zijn. De geprioriteerde onderwerpen zijn⁷:

- ❑ Omgevingsvisie (hoofdstuk 3).
- ❑ Plannen en programma's (hoofdstuk 3).
- ❑ Omgevingsverordening en -plan (hoofdstuk 4).
- ❑ Omgevingsvergunning (hoofdstuk 5).
- ❑ Projectbesluit (hoofdstuk 5).
- ❑ Leges (hoofdstuk 13).
- ❑ Rechtsbeschermingsprocedures (hoofdstuk 16).
- ❑ Houdbaarheid van onderzoeken (hoofdstuk 16).
- ❑ Landelijke voorziening elektronische kennisname (hoofdstuk 20).

In overleg met de leden van de klankbordgroep en deskundigen van de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter is het onderzoek naar de overige onderwerpen uitgevoerd op basis van bureauonderzoek.

⁴ Regiegroep Regeldruk, juni 2008 (medeontwikkeld door SIRA Consulting).

⁵ Ministerie van BZK, 2007 (ontwikkeld door SIRA Consulting).

⁶ EIM, maart 2007.

⁷ Naast de genoemde onderwerpen is ook de forfaitaire bijdrage voor grondexploitatie (hoofdstuk 12) onderzocht. Dit onderwerp is na de toetsversie komen te vervallen. In het onderzoek is het ook niet mogelijk gebleken om de effecten van dit onderwerp kwantitatief te beschrijven.

Uurtarieven

Het standaard kostenmodel maakt gebruik van uurtarieven voor het berekenen van de totale lasten als gevolg van het uitvoeren van een handeling. In dit onderzoek zijn voor bedrijven, burgers en overheden uiteenlopende tarieven gebruikt.

- **Bedrijven:** De uurtarieven voor bedrijven zijn gebaseerd op bijlage 5 van de handleiding 'Meten is Weten II'⁸. De resultaten van dit onderzoek zijn hiermee vergelijkbaar met andere onderzoeken die gebruik maken van deze standaardhandleiding.
- **Burgers:** De geldende meetmethodiek drukt de AL van burgers uit in uren en kosten. Voor individuele burgers is geen officieel uurtarief vastgesteld. In de communicatie over de financiële gevolgen van de Omgevingswet is het echter van belang dat alle effecten in euro's worden weergegeven. Voor dit onderzoek is een uurtarief van € 15 voor burgers gehanteerd.
- **Overheden:** Voor de Rijksoverheid zijn de uurtarieven gebaseerd op de 'Handleiding Overheidstarieven 2013'⁹. In dit onderzoek is gebruik gemaakt van het kostendekkende uurtarief. Voor de decentrale overheden is gebruik gemaakt van de CAR-UWO salaristabel van 4 april 2012. Bij het bepalen van de uurtarieven is rekening gehouden met het percentage direct productieve uren (DPU's), overhead en toeslagen en vakantie- en eindejaarsuitkeringen. Voor de verschillende uurtarieven zijn hierdoor dezelfde componenten meegenomen. In bijlage III is een nadere beschrijving gegeven van de uurtarieven die zijn gebruikt voor het berekenen van de UL.

Waarborgen van de consistentie: de Delta-benadering

Bij de berekening van de lasteneffecten van de Omgevingswet is een vergelijking gemaakt tussen de huidige situatie van de relevante wet- en regelgeving en de voorgenomen situatie zoals beschreven in het wetsvoorstel van de Omgevingswet. Er is echter geen nulmeting beschikbaar voor het gehele complex van het omgevingsrecht en/of de verschillende typen gevraagde lasteneffecten. Er is hierdoor geen complete set van kwantitatieve gegevens beschikbaar om de huidige situatie te beschrijven. In dit onderzoek is daarom de Delta¹⁰-benadering toegepast.

Bij de Delta-benadering wordt een vergelijking gemaakt tussen de huidige en voorgenomen situatie waarbij de maatgevende verschillen tussen beiden in kaart worden gebracht. Vervolgens worden deze verschillen nader onderzocht en gekwantificeerd. Hiermee wordt de verandering van de regeldruk (de delta) gemeten.

Voor veel onderwerpen in de Omgevingswet geldt dat de wijze waarop het Rijk en de decentrale overheden de werkwijze precies gaan inregelen nog niet geheel duidelijk is. Voor onderwerpen waarbij de wijze van implementatie nog te onduidelijk is, zijn scenario's opgesteld. Voor de betreffende onderwerpen is zo de bandbreedte in kaart gebracht waarbinnen het lasteneffect valt.

⁸ Regiegroep Regeldruk, juni 2008 (medeontwikkeld door SIRA Consulting).

⁹ 'Handleiding Overheidstarieven', Ministerie van Financiën, oktober 2012. Het grootste deel van het onderzoek heeft plaats gevonden in 2012 en 2013. De actualisering van de resultaten in 2014 betrof alleen wijzigingen van het eerdere onderzoek. Voor de vergelijkbaarheid van de gegevens zijn daarom de uurtarieven niet geactualiseerd aan de hand van de Handleiding Overheidstarieven van 2014.

¹⁰ Delta verwijst hier naar de Griekse letter Δ die in de wetenschap (onder andere) wordt gebruikt voor het weergeven van verandering.

Vergelijkbaarheid van de gegevens

De gegevens die in dit rapport zijn gebruikt, zijn afkomstig van diverse andere onderzoeken naar de financiële gevolgen van wet- en regelgeving. Dit betekent dat de gebruikte brongegevens uit verschillende jaren komen en niet zijn gecorrigeerd voor het prijspeil van 2012.

Voor de berekeningen van de AL voor burgers en bedrijven is methodisch vastgelegd dat het niet is toegestaan om getallen te indexeren. De resultaten blijven hierdoor altijd vergelijkbaar met eerdere nulmetingen. Hierdoor kunnen de effecten van reductiemaatregelen altijd goed worden bepaald zonder dat deze worden vertroebeld door economische effecten. Voor bedrijven heeft de laatste nulmeting peildatum 31 maart 2007. Voor burgers zijn de laatste nulmetingen uitgevoerd voor het peiljaar 2002. Voor de andere financiële effecten zijn geen nulmetingen beschikbaar. Hierbij zijn de gegevens gebruikt zoals deze voorhanden waren.

Het bovenstaande leidt ertoe dat de verschillende resultaten in deze rapportage niet direct vergelijkbaar zijn omdat ze zijn gebaseerd op het prijspeil van verschillende jaren. Voor de berekeningen van de AL voor burgers en bedrijven is het niet mogelijk om getallen te indexeren, omdat deze vergelijkbaar moeten zijn met eerdere nulmetingen. De resultaten voor overheden zijn wel ‘vertaald’ naar prijspeil 2013 door het gebruik van de meest recente uurtarieven.

3 Aanpassingen van de regelgeving

3.1 De Omgevingswet

Het omgevingsrecht bestaat alle onderwerpen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. De reikwijdte hiervan omvat enkele tientallen wetten, circa 120 AMvB's en enkele honderden Ministeriële Regelingen van de huidige Nederlandse wet- en regelgeving. De versnippering van regelgeving leidt voor bedrijven, burgers en overheden tot complexe besluitvormingsprocedures. Dit resulteert in hoge maatschappelijke kosten en trage besluitvorming. Om dit complex aan regelgeving te vereenvoudigen en daarmee de lasten en belemmeringen voor bedrijven, burgers en overheden te verminderen, wordt de wet- en regelgeving ten aanzien van het omgevingsrecht gebundeld in één nieuwe wet: de Omgevingswet.

In de Omgevingswet worden 23 wetten¹¹ die te maken hebben met de fysieke leefomgeving (deels) opgenomen. Verder worden de bepalingen opgenomen uit wetgeving voor energie, mijnbouw, luchtvaart en spoor die een rol spelen bij besluiten over ontwikkelingen van de fysieke leefomgeving. Deze nieuwe wet bestaat daarmee de hele reikwijdte van het omgevingsrecht. De Omgevingswet kent twee hoofdoelstellingen:

- a. Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.
- b. Op een doelmatige wijze beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.

Met de Omgevingswet wordt verder gestreefd naar het bereiken van vier verbeterdoelen:

- Het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht, met name door het bijeenbrengen van verschillende wetten in één wet.
- Het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving, met name door geïntegreerde instrumenten te bieden zoals de omgevingsvisie, de omgevingsvergunning en het projectbesluit.
- Het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de leefomgeving, onder meer door meer flexibele kaders en een experimenteerbepaling.
- Het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de leefomgeving, bijvoorbeeld door het stroomlijnen van procedures en bredere verankering van de participatieve benadering met getrechtere besluitvorming (de 'sneller en beter'-aanpak).

In de volgende paragraaf is per hoofdstuk aangegeven welke lasteneffecten worden verwacht. Hierbij zijn alleen de hoofdstukken beschreven waarvan de invulling bekend is. De hoofdstukken die nog niet zijn ingevuld, zijn niet in dit rapport uitgewerkt. Het betreft de hoofdstukken 6 tot en met 9, 11, 14, 15 (schade), 21 en 22 (overgangsrecht). Deze zijn gereserveerd.

¹¹ Volledig geïntegreerd worden de Belemmeringenwet Privaatrecht, de Crisis- en herstelwet, de Interimwet stad-en-milieubenadering, de Ontgrondingenwet, de Planwet Verkeer en Vervoer, de Spoedwet wegverbreding, de Tracéwet, de Waterstaatswet 1900, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, de Wet inzake de luchtverontreiniging, de Wet natuurbescherming, de Wet ruimtelijke ordening, de Wet voorkeursrecht gemeenten en de Wrakkenwet. Deels overgenomen worden de Waterwet, de Woningwet, de Wet milieubeheer, de Monumentenwet 1988, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Spoorwegwet, de Wet lokaalspoor, Wet bereikbaarheid en mobiliteit, de Wet luchtvaart, De Mijnbouwwet. Als onderdeel van de stelselherziening worden verder de Wet ammoniak en veehouderij en de Wet geurhinder en veehouderij ingetrokken. Bron: pagina 22 en 23 van het algemene deel van de Memorie van toelichting.

3.2 Algemene lasteneffecten

Structurele lasteneffecten

Met de Omgevingswet wordt onder andere beoogd om de lasten voor burgers, bedrijven en overheden te verminderen. In de volgende paragraaf worden hiertoe per hoofdstuk de verplichtingen uit het wetsvoorstel toegelicht die invloed kunnen hebben op deze lasten. De Omgevingswet kent echter ook enkele algemene uitgangspunten die invloed hebben op de (ervaren) lasten van burgers, bedrijven en overheden. Deze lasten zijn niet eenduidig te kwantificeren, maar de invloed is wel merkbaar. Het betreft:

- Kenbaarheid. De Omgevingswet neemt de verplichtingen uit vele verschillende wetten en regels samen in één wet. Daarnaast wordt er ook op decentraal niveau voor gezorgd dat regels voor de fysieke leefomgeving meer op één plek worden vastgelegd en zo beter toegankelijk zijn voor de relevante doelgroepen. Hierdoor wordt regelgeving toegankelijker en zijn bedrijven, burgers en overheden minder tijd kwijt aan het uitzoeken van de regelgeving die van toepassing is op een specifieke situatie en staan zij minder vaak voor verrassingen. De lasten van alle doelgroepen nemen hierdoor af.

In het onderzoek zijn de financiële effecten van de verbeterde kenbaarheid zoveel mogelijk gekwantificeerd voor de omgevingsvisie, het -plan en de -verordening. Het effect wordt geschat op een jaarlijkse lastenreductie voor bedrijven van minimaal € 6,1 miljoen en maximaal € 9,7 miljoen. Voor de overheid wordt de reductie geschat op jaarlijks minimaal € 4,6 miljoen en maximaal € 9,1 miljoen. In het onderstaande kader worden de verschillende aspecten van kenbaarheid en de kwantificering hiervan nader toegelicht.

Tekstkader 1. Berekening reductie verbeteren kenbaarheid.

Ten aanzien van de verbeterde kenbaarheid zijn in het onderzoek de volgende punten naar voren gekomen:

- Er bestaan minder conflicten in de visies en beleidsplannen. Dit voorkomt discussies tussen gemeenten, provincies, bedrijven en/of burgers. Uit de validatie van dit onderzoek blijkt dat in de huidige situatie in bijna 50% van de situaties dergelijke discussies ontstaan die vaak enkele mandagen kosten om te voeren en tot overeenstemming te komen. Er worden jaarlijks ruim 27.000 omgevingsvergunningen aangevraagd voor bouwwerken van reguliere omvang, waarvan ruim 23.000 door bedrijven. Het is aannemelijk dat jaarlijks bij minimaal 10.000 situaties sprake is van tijdsbesteding van minimaal één en maximaal twee dagen om aanvullende informatie en onderbouwingen aan te leveren en voor discussies tussen de betrokken partijen. De totale lastenreductie voor bedrijven bedraagt dan minimaal circa € 3,6 miljoen per jaar en maximaal € 7,2 miljoen per jaar. Aangezien de betrokken overheden ook deze discussies niet meer hoeven te voeren, zullen ook zij een vergelijkbare reductie ondervinden voor het beoordelen van de aanvullende informatie en de genoemde discussies. Deze UL-reductie wordt geschat op minimaal € 4,6 miljoen per jaar en maximaal € 9,1 miljoen per jaar. In dit onderzoek is ervan uitgegaan dat deze reductie vooral ten goede komt aan gemeenten.
- De visie wordt transparanter voor zowel het bestuursorgaan als bedrijven en burgers. Zij hebben nu in één visie alle aspecten van de fysieke leefomgeving bij elkaar. Hiermee kunnen burgers en bedrijven zich sneller op de hoogte stellen van de visies die voor een bepaald gebied zijn opgesteld. Dit is met name van belang voor grote(re) projecten die niet binnen de huidige plannen passen. Het is niet duidelijk bij welk deel van de aanvragen dit een rol speelt, waardoor dit onderdeel niet kan worden gekwantificeerd.

- Bedrijven kunnen vooraf beter inschatten welke ontwikkelingsprojecten levensvatbaar zijn. Zij investeren hierdoor minder vaak in projecten die ruimtelijk wel haalbaar lijken, maar uiteindelijk door de gemeente worden afgekeurd omdat zij niet binnen de gewenste ontwikkelingsrichting passen. De investeringen in een dergelijk project kunnen aanzienlijk zijn. Er wordt aangenomen dat per jaar circa 100 grote projecten worden gestart door projectontwikkelaars die niet levensvatbaar blijken, maar wat niet vooraf had kunnen worden voorzien bij gebrek aan een visie. De totale voorbereidende projectkosten voor een dergelijk project bedragen minimaal € 25.000. De totale potentiële lastenreductie in een situatie waarin alle gemeenten een visie hebben, bedraagt op basis van de aannames circa € 2,5 miljoen per jaar.

- Kwalitatief betere besluitvorming. De Omgevingswet zet in op een goede voorbereiding van de besluitvorming, waardoor de betrokkenen bij de besluitvorming niet in een latere fase te maken krijgen met weerstand. Hierdoor moet de Omgevingswet leiden tot beter afgestemde besluiten, waarin de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving beter tegen elkaar zijn afgewogen. De verwachting is dat de procedures hierdoor als geheel minder lasten veroorzaken voor overheden. Daarnaast zorgt de betere besluitvorming ook tot minder discussies, zowel tijdens als na afronding van de procedure. Hiervan profiteren zowel bedrijven, burgers als de overheid.
- Sneller en flexibeler inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. In de Omgevingswet worden diverse aanpassingen doorgevoerd om de besluitvorming bij de overheid te versnellen. Kenbaarheid en betere besluitvorming voorkomen ook discussies om processen niet onnodig lang te laten duren, maar de aanpassingen in de Omgevingswet gaan verder. Voorbeelden zijn de integratie van de diverse planvormen en langere houdbaarheid van onderzoeken. Al deze punten zorgen ervoor dat de overheid, maar ook het bedrijfsleven, sneller kan reageren op maatschappelijke ontwikkelingen. Dit biedt vooral economische voordelen. Bedrijven kunnen eerder starten met nieuwe (economische) activiteiten en zo eerder een bijdrage leveren aan de economie. Dit heeft voordelen voor de bedrijven in de vorm van minder derving, maar ook voor de overheid omdat er meer belastinggeld kan worden geïnd.

Initiële lasten

Naast de hierboven genoemde structurele effecten bestaan er ook tijdelijke of eenmalige effecten omdat bedrijven, burgers en overheden met veranderingen te maken krijgen. De lasten die het gevolg zijn van tijdelijke of eenmalige effecten worden initiële lasten genoemd.

De initiële lasten die worden verwacht als gevolg van specifieke onderdelen in de Omgevingswet, zijn uitgewerkt in deze paragraaf. Daarnaast zijn de Invoeringswet en de implementatie van invloed op de aard en de hoogte van de initiële lasten. Het ministerie van IenM voert samen met de koepels (VNG, IPO en UvW) een verkenning uit naar de implementatiekosten. De resultaten uit deze verkenning kunnen overlappen met de in dit rapport berekende initiële lasten.

Naast de initiële lasten als gevolg van de specifieke onderwerpen en van de invoeringswet, heeft de Omgevingswet zelf ook algemene eenmalige gevolgen. Het betreft vooral:

- **Kennisname.** Alle partijen die met de veranderingen in het wetsvoorstel te maken krijgen, moeten hiervan op de hoogte zijn. Het doornemen van de wijzigingen en het bepalen van de mogelijke effecten kost tijd. Hoeveel tijd dit betreft, verschilt sterk per doelgroep. Een medewerker van de afdeling Ruimtelijke Ordening van een gemeente krijgt met meer veranderingen te maken dan burgers en kleine bedrijven die slechts sporadisch vergunningen aanvragen of informatie nodig hebben over de fysieke leefomgeving.

Op basis van de validatie zijn kwantitatieve gegevens verkregen over de kennisname van de voorgenomen Omgevingswet. De respondenten hebben deze gegevens gebaseerd op de eerdere ervaringen met de invoering van de Wabo, Wro en Waterwet. In totaal zijn de eenmalige BL voor kennisname voor gemeenten, provincies en waterschappen geschat op minimaal € 53,4 miljoen en maximaal € 113,7 miljoen. Deze kosten worden voornamelijk veroorzaakt doordat per organisatie veel verschillende mensen in meer of mindere mate op de hoogte moeten zijn van de veranderingen omdat zij er mee moeten werken.

In het onderstaande kader is de berekening van deze kosten weergegeven. De gegevens voor de berekeningen zijn afkomstig van de respondenten van het onderzoek. Bij de berekening is ervan uitgegaan dat de gemeenten, provincies en waterschappen vanuit het ministerie van IenM en de koepelorganisaties worden voorzien van de benodigde informatie. De gehanteerde kengetallen zijn gemiddelden, in de praktijk kunnen de kosten per organisatie verschillen als gevolg van omvang en complexiteit.

Tekstkader 2. Berekening van de kennisname door de decentrale overheid.

Bij organisaties die kennis moeten nemen van de nieuwe regelgeving, kan een verdeling worden gemaakt tussen medewerkers die met de nieuwe wet moeten kunnen werken en hierdoor intensief kennis moeten nemen van de wet en medewerkers die globaal kennis moeten hebben van het nieuwe stelsel.

De door de respondenten genoemde tijdsbestedingen die nodig zijn om intensief kennis te nemen van de wet variëren van minimaal twee manweken (72 uur) tot maximaal vier manweken (144 uur). Een medewerker die globaal kennis neemt van de regelgeving is hier ongeveer één tot drie mandagen aan kwijt. Het maakt bij kennisname niet uit of het een medewerker van de Rijksoverheid of van één van de decentrale overheden betreft.

Gemeenten

Bij een gemeente moeten gemiddeld 20 medewerkers intensief kennismaken van de regelgeving. Het betreft hier veelal senior medewerkers in schaalniveau 11 (uurtarief € 61). De totale kosten van de intensieve kennisname bedragen per gemeente minimaal € 87.800 en maximaal € 175.600.

Daarnaast nemen gemiddeld 40 medewerkers op globaal niveau kennis. Voor deze groep medewerkers is uitgegaan van schaal 10A (uurtarief € 57). Voor het instrueren van deze groep medewerkers wordt een in-company cursus verzorgd, waarvan de kosten per gemeente circa € 4.000 bedragen. De totale kosten voor globale kennisname bedragen per gemeente minimaal € 20.400 en maximaal € 53.200.

Gemiddeld coördineren twee tot drie van de medewerkers de kennisname. Per medewerker kost dit circa één manweek à 36 uur. Voor deze groep medewerkers is uitgegaan van schaal 10A (uurtarief € 57). De kosten van coördinatie bedragen minimaal 4.100 en maximaal € 6.000 per gemeente.

De totale kosten per gemeente bedragen minimaal € 112.400 en maximaal € 235.100. Uitgaande van een totaal van 408 gemeenten bedragen de totale lasten voor kennisname minimaal € 45,8 miljoen en maximaal € 95,9 miljoen. Bij het berekenen van de bandbreedte is rekening gehouden met verschillen in de intensiteit van kennisname per gemeente. Hierbij is wel uitgegaan van een gemiddelde per gemeente. In de praktijk kunnen de kosten per gemeente als gevolg van de omvang sterk verschillen. Zo vallen voor de G32 de kosten

beduidend hoger uit omdat meer medewerkers kennis moeten nemen, terwijl een kleine gemeente minder medewerkers en daarmee minder kosten heeft. Dit gemiddelde is gebruikt om een inschatting te maken van de totale kosten in Nederland.

Voor zover gemeenten taken hebben belegd bij RUD's zijn deze kosten zoveel mogelijk meegenomen bij de kosten van de gemeenten.

Provincies

Bij provincies nemen gemiddeld 50 senior medewerkers (schaalniveau 11, uurtarief € 61) intensief kennis van de regelgeving. De totale kosten van de intensieve kennisname per provincie bedragen minimaal € 219.600 en maximaal € 439.200.

Daarnaast nemen gemiddeld 100 medewerkers op globaal niveau kennis. Voor deze groep medewerkers is uitgegaan van schaal 10A (uurtarief € 57). Voor het instrueren van deze groep medewerkers wordt een in-company cursus verzorgd, waarvan de kosten per provincie circa € 10.000 bedragen. De totale kosten voor globale kennisname bedragen hiermee per provincie minimaal € 45.000 en maximaal € 127.100.

Verder dragen drie à vier medewerkers zorg voor de coördinatie van de kennisname. Per medewerker kost dit circa één manweek à 36 uur. Voor deze groep medewerkers is uitgegaan van schaal 10A (uurtarief € 57). De kosten van coördinatie bedragen per provincie minimaal € 6.200 en maximaal € 8.200.

De totale kosten bedragen per provincie minimaal € 270.800 en maximaal € 574.500. Voor de 12 provincies samen bedragen de totale lasten voor kennisname minimaal € 3,2 miljoen en maximaal € 6,9 miljoen.

Voor zover provincies taken hebben belegd bij RUD's zijn deze kosten zoveel mogelijk meegenomen bij de kosten van de provincies.

Waterschappen

Bij waterschappen moeten gemiddeld 33 senior medewerkers (schaalniveau 11, uurtarief € 61) intensief kennisnemen van de regelgeving. De totale kosten van de intensieve kennisname bedragen per waterschap minimaal € 144.900 en maximaal € 289.900.

Daarnaast nemen gemiddeld 67 medewerkers op globaal niveau kennis. Voor deze groep medewerkers is uitgegaan van schaal 10A (uurtarief € 57). Voor het instrueren van deze groep medewerkers wordt een in-company cursus verzorgd, waarvan de kosten per waterschap circa € 6.700 bedragen. De totale kosten voor globale kennisname bedragen hiermee per waterschap minimaal € 35.900 en maximaal € 148.700.

Gemiddeld dragen één à twee van de medewerkers zorg voor de coördinatie van de kennisname. Per medewerker kost dit circa één manweek à 36 uur. Voor deze groep medewerkers is uitgegaan van schaal 10A (uurtarief € 57). De kosten van coördinatie bedragen per waterschap minimaal € 2.100 en maximaal € 4.100.

De totale kosten per waterschap bedragen minimaal € 182.800 en maximaal € 442.700. Voor de 24 waterschappen samen bedragen de totale lasten voor kennisname minimaal € 4,4 miljoen en maximaal € 10,9 miljoen.

Naast de overheid krijgen ook bedrijven en burgers te maken met de aanpassingen. Aangenomen wordt hierbij dat alleen de organisaties waar de Omgevingswet directe invloed heeft op de dagelijkse activiteiten een eenmalige kennisname organiseren. Het betreft bijvoorbeeld projectontwikkelaars, advocatenkantoren en NUTS-bedrijven. Voor hen wordt de eenmalige AL geschat op minimaal circa € 45,9 miljoen en maximaal € 68,8 miljoen. Het onderstaand kader geeft de berekening weer. In bijlage II is een nadere beschrijving opgenomen van de relevante typen bedrijven en de achtergronden met betrekking tot de kennisname van de Omgevingswet.

Tekstkader 3. Berekening van de kennisname door bedrijven.

In totaal zijn er circa 12.740 bedrijven¹² waarvoor een goede inhoudelijke kennis vereist is voor de dagelijkse bedrijfsprocessen. De respondenten geven aan dat kennis binnen de bedrijven wordt geconcentreerd, waardoor het aantal personen dat inhoudelijk kennisneemt in de praktijk meestal beperkt blijft tot één persoon. Deze medewerker neemt intensief kennis van de regelgeving en wordt vervolgens binnen het betreffende bedrijf aanspreekpunt voor vragen over de Omgevingswet. De gemiddelde tijdsbesteding voor deze medewerker bedraagt minimaal 40 uur en maximaal 120 uur. De kennisname wordt verzorgd door een hoogopgeleide kenniswerker (uurtarief € 45 volgens Meten is Weten II). De totale kosten van de eenmalige kennisname door bedrijven bedraagt hiermee minimaal € 45,9 miljoen en maximaal € 68,8 miljoen.

Voor burgers betreft het bijvoorbeeld stichtingen en verenigingen die zich bezighouden met natuur en landschap. Ook zij stellen zich vooraf op de hoogte van de veranderingen. Dit zal geen intensieve kennisname betreffen, maar in elke organisatie zal iemand zich in de veranderingen verdiepen en de verdere informatievoorziening verzorgen. In totaal worden de kosten van kennisname door deze georganiseerde burger geschat op € 10.600.

Tekstkader 4. Berekening van de kennisname door burgers.

Het aantal grote verenigingen dat zich bezighoudt met natuur en landschap bedraagt circa 14¹³. Het aantal kleine verenigingen is niet bekend, maar het is aannemelijk dat er enkele tientallen zijn. Voor dit onderzoek is uitgegaan van 30 kleine verenigingen. Per vereniging of stichting neemt naar verwachting één persoon op hoofdlijnen kennis van de nieuwe regelgeving. Dit kost circa twee mandagen (16 uur). De totale eenmalige AL komen hiermee¹⁴ op € 10.600.

Alle andere burgers en bedrijven nemen pas kennis van de veranderingen op het moment dat zij hiermee te maken krijgen. In deze situaties nemen de lasten af omdat de regelgeving eenduidiger wordt. Dit betreft echter geen eenmalige last, maar is onderdeel van de structurele lasten.

- **Investerings in voorzieningen.** Dit betreft vooral aanpassingen in de ICT-voorzieningen die nodig zijn om aan te sluiten bij de webportalen voor het delen van gegevens over de omgeving en om vergunningen aan te vragen. Het betreft hier onder andere www.ruimtelijkeplannen.nl en de aansluiting op het Omgevingsloket Online (OLO)¹⁵. Het aanpassen, ontwikkelen en koppelen van ICT-systemen geeft hoge kosten. Hier wordt in opdracht van het ministerie van IenM apart onderzoek naar gedaan als onderdeel van de verkenning van de implementatie.
- **Het ontwikkelen van jurisprudentie.** Waar verplichtingen tot situaties leiden doordat een deel van de verplichtingen nieuw of aangepast is, is ook (nieuwe) jurisprudentie nodig om de uiteindelijke uitwerking te bepalen. De ontwikkeling van jurisprudentie is een doorlopend proces, maar komt in de eerste jaren na de invoering van de wet vaker voor. Daar waar bij een beslissing geen jurisprudentie voorhanden is, neemt een beslissing meer tijd in beslag en zijn de kosten van de besluitvorming hoger, voor zowel de indiener als de beslissende. Er zijn geen kwantitatieve gegevens beschikbaar over de hoogte van deze initiële last. De hoogte hiervan is namelijk sterk afhankelijk van de verdere uitwerking van de Omgevingswet.

¹² In bijlage II is een nadere beschrijving van deze aantallen gegeven.

¹³ Hierbij is er wel vanuit gegaan dat organisaties met een landelijke koepel, zoals landschapsbeheer Nederland, alleen eenmalig kennisnemen op landelijk niveau.

¹⁴ 44 stichtingen en verenigingen * 16 uur * € 15.

¹⁵ Ten tijde van de invoering van de Omgevingswet is de Activiteitenbesluit Internetmodule (AIM) geïntegreerd in het OLO.

- **Fricatiekosten.** De Omgevingswet voert aanpassingen van de wet- en regelgeving door die ertoe kunnen leiden dat overheden eerder aanpassingen moeten maken in de wet- en regelgeving dan beoogd. De investering in de eerder opgestelde regelgeving is dan nog niet 'afgeschreven'. Dit geldt bijvoorbeeld voor het opstellen van omgevingsvisies, omgevingsverordeningen en omgevingsplannen door provincies, gemeenten en waterschappen. Deze moeten deels worden aangepast terwijl de huidige verordeningen en bestemmingsplannen nog niet aan herziening toe zijn. De omvang van de frictiekosten is afhankelijk van de overgangstermijn waarop de wijzigingen moeten worden doorgevoerd. Deze termijn is echter een gevolg van de Invoeringswet. De overgangstermijn valt hierdoor buiten de afbakening van het onderzoek.

Voor gemeenten geldt dat het opstellen van een omgevingsvisie niet verplicht is en dat zij ook vrij zijn in de wijze waarop zij het omgevingsplan inrichten. Tijdens de validatie is gebleken dat gemeenten voornamelijk gaan werken met een modulaire aanpak, waardoor visies en plannen niet sneller hoeven te worden aangepast dan nodig. De frictiekosten blijven hierdoor vermoedelijk beperkt¹⁶, maar hier is geen onderzoek naar gedaan.

¹⁶ Eventuele frictiekosten die voortkomen uit het vrijwillig mandateren van taken aan bijvoorbeeld Regionale uitvoeringsdiensten, zijn geen onderdeel van het onderzoek. De voorgenomen Omgevingswet legt dit namelijk niet op.

4 Lasteneffecten per hoofdstuk

In deze paragraaf is per hoofdstuk beschreven welke lasteneffecten worden verwacht door de voorgenomen wet- en regelgeving. In Bijlage I is een uitgebreid overzicht opgenomen van de artikelen uit de Omgevingswet en de analyse van de mogelijke lasten. Dit overzicht omvat ook de artikelen die niet in de tekst van dit hoofdstuk worden genoemd.

4.1 Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 1 bevat de algemene uitgangspunten en doelen van de Omgevingswet, zoals de begrippenlijst (artikel 1.1), het toepassingsgebied en de doelstelling van het wetsvoorstel (afdeling 1.2) en de zorgplichtbepaling (afdeling 1.3). De uitwerking van deze artikelen in de overige hoofdstukken is bepalend voor de financiële effecten van deze artikelen. De effecten zijn bij deze hoofdstukken beschreven.

De zorgplicht en maatregelen uit afdeling 1.3 gaan verder dan de verplichtingen die zijn beschreven in het vervolg van de wet. De artikelen betreffen vooral eventuele nadelige gevolgen die niet zijn ondergaan in andere regelgeving. Uit jurisprudentie kan in de toekomst wel een nadere invulling voortkomen. Het is daarom niet mogelijk om op dit punt de te verwachten financiële effecten te kwantificeren.

Hoofdstuk 1 biedt wel de basis voor een potentiële lastenreductie doordat regelgeving wordt geüniformeerd. De uniformering en verduidelijking van begrippen leidt ertoe dat voor zowel bedrijven, burgers als overheden minder discussie ontstaat over de interpretatie hiervan. Een belangrijk voorbeeld betreft de aanpassing van het begrip ‘installatie’ en het vervallen van het begrip ‘inrichting’ in artikel 1.1. Daarnaast vervangt één algemene zorgplicht de bestaande zorgplichten die in de huidige situatie in de te integreren wetten, verschillend zijn uitgelegd. Op het gebied van uniformering en duidelijkheid is de reductie niet kwantitatief uit te drukken. Wel moet dit leiden tot transparantere en eenduidiger regelgeving wat de ervaren lasten en irritaties bij alle partijen vermindert.

4.2 Hoofdstuk 2. Taken en bevoegdheden van bestuursorganen

Hoofdstuk 2 geeft invulling aan de taken en bevoegdheden van de verschillende overheden. Het betreft onder andere de grondslagen voor instructieregels en instructies en de doelen die met deze taken en bevoegdheden worden nagestreefd. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de huidige situatie.

Op een aantal punten zijn verminderingen van de lasten van de overheid beoogd. Dit betreft vooral:

- Artikel 2.1 lid 3. Beoogt een verlichting doordat niet meer informatie wordt meegenomen in plannen en besluiten dan noodzakelijk is.
- Artikel 2.2 lid 2. Beoogt minder procedurele en rechtelijke lasten.
- Artikel 2.4 en 2.5. Biedt betere mogelijkheden voor een juiste en snellere implementatie van EU-verplichtingen of andere verdragsverplichtingen. Kosten door aanpassingen van formele wetgeving kunnen daarmee worden voorkomen. Met name voor de Rijksoverheid geeft dit voordelen.

De artikelen kunnen alleen in samenhang met de rest van de bepalingen in het wetsvoorstel worden bekeken. Het kwantificeren van de relevante financiële effecten is hierdoor niet separaat mogelijk. De financiële effecten worden daarmee onderdeel van de berekende effecten bij de overige artikelen.

Uit de analyse van de verdere artikelen uit dit hoofdstuk blijkt dat deze aansluiten bij huidige verplichtingen en dus geen effecten veroorzaken. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat een aantal artikelen nog nader moet worden uitgewerkt in de uitvoeringsregelgeving.

4.3 Hoofdstuk 3. Omgevingsvisies en programma's

Hoofdstuk 3 beschrijft de beleidsmatige aanpak voor bestuursorganen voor de fysieke leefomgeving. Deze bestaat enerzijds uit een omgevingsvisie, die het strategisch beleid bevat, en anderzijds uit programma's die gericht zijn op de uitvoering van het beleid. Ten opzichte van de huidige situatie staat de Omgevingswet een integrale aanpak voor waarin alle aspecten van de fysieke leefomgeving worden meegenomen. Dit betekent dat elk bestuursorgaan voor de fysieke leefomgeving slechts één visie heeft: de omgevingsvisie. Voor het Rijk en de provincies is het verplicht om deze visie op te stellen. Gemeenten hebben de mogelijkheid om vrijwillig een omgevingsvisie op te stellen. De bestuursorganen zijn verder vrij in hoe de visies worden opgesteld en welke instrumenten worden ingezet. De omgevingsvisie en programma's vormen belangrijke schakels in de beleidscyclus. In hoofdstuk 3 staan verder de verplichte programma's, het facultatieve gemeentelijk rioleringsplan en de programmatische aanpak.

4.3.1 De omgevingsvisie

Gemeenten

In de huidige situatie moet een gemeente een gebiedsdekkende structuurvisie vaststellen. Die verplichting vervalt door de Omgevingswet. Wel heeft een gemeente de mogelijkheid een omgevingsvisie vast te stellen die breder is dan de huidige structuurvisie. Eerder onderzoek¹⁷ geeft aan dat in 2010 circa tweederde van de gemeenten geen visie had voor alle onderdelen van de fysieke leefomgeving of zelfs helemaal geen verplichte gebiedsdekkende structuurvisie. Bij het berekenen van lastenreducties wordt uitgegaan van 100% naleving van de regelgeving. Het schrappen van de verplichte visie levert hiermee een jaarlijkse theoretische reductie op van minimaal € 4,1 miljoen en maximaal € 10,4 miljoen.

Tekstkader 5. Berekening *theoretische* reductie afschaffen verplichte visie voor gemeenten.

De gegevens uit deze berekening zijn verkregen van de gemeenten die hebben meegewerkt aan de validatie voor dit onderzoek. Om de maximale potentiële reductie te berekenen is uitgegaan van de fictieve situatie waarin alle gemeenten in de huidige situatie over een gebiedsdekkende structuurvisie beschikken. Dit is in lijn met de rekenmethodieken voor het kwantificeren van regeldruk, waarbij veranderingen worden berekend uitgaande van 100% naleving van de regelgeving.

Het opstellen van een gebiedsdekkende structuurvisie kost een gemeente, afhankelijk van de omvang en de ruimtelijke complexiteit, minimaal 2.000 uur en maximaal 3.200 uur. Daarnaast moeten gemeenten kosten maken voor de noodzakelijke onderzoeken, zoals een plan-mer. Deze externe kosten worden geschat op minimaal € 30.000 en maximaal € 60.000 per visie. Uitgaande van een gemiddeld uurtarief van € 61 (schaal 11) bedragen de kosten voor het opstellen van een gebiedsdekkende structuurvisie minimaal € 152.000 en maximaal € 255.200.

De respondenten geven aan bij het opstellen van hun structuurvisies een gemiddelde planhorizon van 20 tot 25 jaar te hanteren. Vanwege ontwikkelingen in de omgeving en de maatschappij gaan de geïnterviewde gemeenten er wel vanuit dat zij visies vaker moeten aanpassen, waardoor na 10 tot 15 jaar een nieuwe omgevingsvisie wordt opgesteld. De totale jaarlijkse potentiële reductie van de BL voor gemeenten als gevolg van het schrappen van de verplichting tot het opstellen van gebiedsdekkende structuurvisies wordt hiermee geschat op minimaal € 4,1 miljoen en maximaal € 10,4 miljoen.

Dit is een theoretische reductie die volgt uit de gehanteerde methodieken. In de praktijk zal deze reductie lager zijn. Ook blijven veel gemeenten naar verwachting wel visies uitwerken, waardoor zij geen feitelijke lastenbesparing ervaren als gevolg van het schrappen van de verplichting.

¹⁷ 'Ex-durante evaluatie Wet ruimtelijke ordening: tweede rapportage', Planbureau voor de Leefomgeving, 2012.

Een omgevingsvisie heeft de volgende voordelen voor gemeenten:

- ❑ Het is belangrijk om een beeld te hebben van de gewenste ontwikkelingen voor de toekomst, om zo gericht investeringen te doen in de fysieke ruimte.
- ❑ Een visie is nodig als beoordelingskader voor nog niet bestemde ontwikkelingen.
- ❑ Zonder vastgelegde visie kunnen extra discussies ontstaan over welke activiteiten en ontwikkelingen mogelijk zijn. Niet alleen met burgers en bedrijven, maar ook met andere overheden. Het kost meer tijd om overleg te voeren en het belemmert het efficiënt nemen van beslissingen.
- ❑ Een visie kan voorkomen dat bedrijven investeren in ontwikkelingen die niet haalbaar blijken.

Provincies

Bij de provincies komen door de Omgevingswet in ieder geval de volgende visies en plannen samen in een omgevingsvisie:

- ❑ Milieubeleidsplan.
- ❑ Natuurvisie.
- ❑ Verplichte gebiedsdekkende structuurvisie.
- ❑ Verkeers- en vervoersplan.
- ❑ Waterplan.

Hiermee vervallen vier van de vijf procedures. Een omgevingsvisie is breder dan een structuurvisie en er zijn dus meer onderwerpen die in een procedure naar voren kunnen komen. In de praktijk wordt de reductie gedempt omdat bij de totstandkoming van de visie dan ook meer afstemming binnen de diensten en met stakeholders vooraf nodig is. Daarentegen wordt, zeker op provinciaal- en rijksniveau, ook een hoop afstemming voorkomen, omdat voor minder plannen op minder momenten afstemming hoeft te worden geregeld. Eén integrale afstemmingsronde over alle onderwerpen voorkomt tegenstrijdigheden. De respondenten van het onderzoek geven aan dat de besparing als gevolg van de vereenvoudiging van de procedures groter is dan de meerkosten die nodig zijn voor meer afstemming. De jaarlijkse reductie wordt geschat op minimaal € 0,2 miljoen en maximaal € 0,3 miljoen. In het onderstaande kader wordt dit toegelicht.

Tekstkader 6. Berekening reductie integrale omgevingsvisie voor provincies.

De totale ambtelijke inzet voor de ontwikkeling van een integrale omgevingsvisie bedraagt minimaal 6.000 uur en maximaal 8.000 uur, waarvan ongeveer 25% voor het in procedure brengen van de visie. Daarnaast is nog een investering van circa € 200.000 nodig in onderzoeken voor onderbouwing. Uitgaande van schaalniveau 11 (uurtarief € 61), bedragen de gemiddelde totale kosten van het ontwikkelen van een visie minimaal € 566.000 en maximaal € 688.000. De respondenten geven aan dat omgevingsvisies gemiddeld eens per 10 jaar worden herzien. De jaarlijkse kosten zijn voor de 12 provincies minimaal € 279.200 en maximaal € 825.600. De procedurele kosten bedragen hiervan minimaal € 109.800 en maximaal € 146.400.

De procedurekosten in de huidige situatie zijn 5 maal hoger doordat er vijf visies en plannen moeten worden opgesteld en vastgesteld. Als de kosten voor vier van de vijf procedures zouden vervallen, dan zou de maximaal haalbare jaarlijkse reductie daarmee minimaal € 439.200 en maximaal € 585.600 bedragen. Door de toegenomen complexiteit van de onderwerpen zal de onderlinge afstemming tussen afdelingen en de complexere procedure deze besparing echter dempen. Het is aannemelijk dat circa 50% van de maximale reductie ook feitelijk wordt gerealiseerd. De uiteindelijke kostenreductie bedraagt hiermee minimaal € 219.000 en maximaal € 292.800 per jaar.

Eventuele eenmalige kosten voor de verplichte omzetting van de visie en beleidsplannen naar een omgevingsvisie zijn afhankelijk van nog te bepalen overgangstermijnen. In de praktijk heeft ongeveer de helft van de provincies al een (gedeeltelijk) integrale omgevingsvisie. Hiermee zijn de eenmalige en structurele effecten in de praktijk beperkt merkbaar.

Rijk

Op Rijksniveau zal één globale omgevingsvisie worden opgesteld. Hierin komen de huidige Rijksstructuurvisies zoveel mogelijk terug. De onderdelen die niet terug komen in de globale visie worden opgenomen in sectorale programma's. Er is op dit moment te weinig informatie om te bepalen welke lasteneffecten dit zal veroorzaken. De verwachting is dat deze beperkt blijven.

Onderlinge afstemming omgevingsvisies

Wel worden de overheden onderling (inclusief de waterschappen) betrokken bij het opstellen van de omgevingsvisies van provincies en gemeenten. De mate van betrokkenheid van andere overheden bij gemeentelijke visies is zeer variabel. Het is hierdoor niet mogelijk gebleken om eventuele effecten te kwantificeren. Bij provincies is deze onderlinge afstemming structureler, maar verschilt wel door de verschillen in werkwijzen tussen de provincies. Door de integratie richting de omgevingsvisie wordt hierbij naar verwachting een beperkte reductie behaald. Het betreffen namelijk specifieke onderwerpen die met alle betrokken overheden binnen een provincie moeten worden afgestemd.

Als er geen gemeentelijke omgevingsvisie is, zijn er geen afstemmingslasten voor waterschappen en provincies. Daartegenover neemt de kenbaarheid van beleid voor andere overheden, voor burgers en bedrijven af, waardoor later in processen meer lasten ontstaan. Deze balans is niet te kwantificeren.

Burgers en bedrijven

Burgers en bedrijven kunnen conform de van toepassing zijnde afdeling 3.4 Awb zienswijze indienen op omgevingsvisies. Indien gemeenten geen omgevingsvisie maken, betekent dat dus dat er ook geen zienswijzeprocedure is. Dit betekent minder zienswijzen in vergelijking met de huidige procedure voor een verplichte gebiedsdekkende structuurvisie en enkele facultatieve plannen.

In een eerder onderzoek zijn de AL voor bedrijven voor het indienen van zienswijzen bij visies van gemeenten geschat op € 1,8 miljoen per jaar¹⁸. Hetzelfde onderzoek geeft voor kennisname van visies van provincie en Rijk een jaarlijkse kostenpost van € 3,4 miljoen per jaar. Voor burgers zijn geen getallen bekend. Met het verminderen van het aantal visies wordt niet automatisch ook een reductie bereikt van het aantal zienswijzen. Zienswijzen worden meestal ingediend ten aanzien van een specifiek onderwerp. In de integrale omgevingsvisies zijn deze onderwerpen nog altijd aanwezig, waarmee het aantal zienswijzen niet merkbaar zal dalen.

Uit de validatie komt een duidelijk verband naar voren tussen het aantal zienswijzen dat wordt ingediend en hoe concreet de visie is. Naarmate visies concreter zijn, worden ook meer zienswijzen ingediend. Bij het opstellen van een integrale omgevingsvisie wordt afgestemd met alle relevante stakeholders. Doordat de visie moet passen bij de standpunten van alle stakeholders zullen de visies minder concreet worden en daarmee het aantal zienswijzen afnemen. Hoeveel deze reductie zal bedragen is afhankelijk van de uitwerking van de visies. Daarnaast kan ook een goede voorbereiding ervoor zorgen dat achteraf minder zienswijzen worden ingediend. Op basis van de validatie wordt een afname van 25% van het aantal zienswijzen realistisch geacht. Voor bedrijven geeft dit een jaarlijkse reductie van circa

¹⁸ 1 uur en 45 minuten * € 45 * 114.105 bedrijven * 1/5. Bron: 'Effectmeting administratieve lasten Wet ruimtelijke ordening (Wro)', SIRA Consulting, mei 2003. In de meting is de totale tijdsbesteding geraamd op 2 uur, inclusief de kosten voor het opvragen van een papieren versie. In dit onderzoek is uitgegaan van een tijdsbesteding waarbij de ontwerpvisie digitaal beschikbaar is.

€ 0,9 miljoen per jaar. Samen met de vervallen kennisname voor de gemeentelijke visie komt de totale jaarlijkse reductie op € 2,7 miljoen per jaar.

Respondenten van gemeenten geven aan hiermee wel belangrijke ideeën uit de maatschappij te missen. Wellicht gaan zij op zoek naar mogelijkheden om deze inzichten eerder in het traject alsnog te verzamelen. Dit zal additionele kosten met zich mee brengen in de voorbereiding van de structuurvisie.

4.3.2 Gemeentelijk Rioleringsplan

Het rioleringsplan voor gemeenten wordt aangepast naar een facultatief plan. Hiermee vervalt de verplichting en daarmee in theorie ook de lasten. Alle geïnterviewde gemeenten geven echter aan deze plannen te blijven opstellen. Een rioleringsplan biedt namelijk meerdere voordelen:

- Het is handig voor het bepalen van de hoogte van de lozingsheffing.
- Het wordt gebruikt als instrument voor het onderhoud van het rioolnetwerk.
- Het voorkomt dat er een vergunning moet worden aangevraagd bij het waterschap of Rijkswaterstaat. Dit geeft niet alleen kosten, maar ook een afhankelijkheidsrelatie met de verlener van de vergunning. Het rioleringsplan wordt juist in overleg met deze partij opgesteld.

Hiermee zal in de praktijk geen verandering van de lasten ontstaan. In theorie krijgen gemeenten te maken met een reductie van de UL door het vervallen van de verplichting om een rioleringsplan op te stellen. Waterschappen ondervinden een theoretische reductie door het vervallen van hun betrokkenheid bij het opstellen daarvan. Deze theoretische lastenreductie ontstaat pas vanaf 2020, omdat de minister van IenM en de waterschappen hebben afgesproken om de verplichting via het overgangsrecht nog tot dat jaar in stand te houden. De omvang van deze theoretische reductie is niet te bepalen aan de hand van de beschikbare gegevens.

4.3.3 Programma's

Artikel 3.10 geeft aan dat indien een norm met een resultaatverplichting voor het Rijk of de provincie dreigt te worden overschreden, er een programma moet worden opgesteld om deze overschrijding te voorkomen. Voor enkele Europese normen geldt dat nu ook al. De aanname is dat het vooraf opstellen van een programma uiteindelijk kostenefficiënter is om te maken en uit te voeren dan wanneer zich achteraf een saneringssituatie voordoet. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de kosten van het opstellen van dergelijke programma's en de verwachte kosten voor deze saneringsoperaties. Hiermee is een kwantitatieve inschatting van deze lasteneffecten niet mogelijk.

Op dit moment bestaat alleen een programmatische aanpak voor luchtkwaliteit (NSL) en is er een aanpak voor stikstof in voorbereiding (PAS). De Omgevingswet introduceert een generieke mogelijkheid voor een programmatische aanpak, gekoppeld aan een omgevingswaarde of ander doel voor de fysieke leefomgeving. De specifieke uitwerking van een programmatische aanpak vindt plaats in een AMvB, bijvoorbeeld als het gaat om een programmatische aanpak van het Rijk, een omgevingsverordening of een omgevingsplan. Volgens de respondenten wordt de programmatische aanpak in de huidige situatie beperkt gebruikt. Zij verwachten niet dat het verruimen van de mogelijkheden dit aantal veel vergroot. Het effect van de verruiming is hierdoor verwaarloosbaar.

Naast de beschreven directe financiële effecten bieden deze programma's ook de mogelijkheid om in gebieden waar bedrijven nu vast zitten door beperkingen in de omgevingsnormen weer ruimte te creëren met compenserende maatregelen. Dit kan een positief effect hebben op de economische ontwikkeling in dat gebied. Artikel 16.33 en 16.34 van de Omgevingswet regelen dat artikel 3.4 van toepassing is op de voorbereiding van programma's.

4.4 Hoofdstuk 4. Algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving

In de fysieke leefomgeving vinden tal van activiteiten plaats. Om te zorgen dat deze activiteiten geen onwenselijke effecten veroorzaken, zijn hiervoor regels opgesteld. In hoofdstuk 4 zijn de grondslagen voor de algemene regels van het Rijk opgenomen die gelden voor de activiteiten die mogelijk belastend kunnen zijn. Hoofdstuk 4 omvat geen materiële normen. De feitelijke normering wordt in de uitvoeringsregelgeving uitgewerkt.

Gemeenten, waterschappen en provincies moeten (artikel 4.1, 4.2 en 4.3) hiertoe ook respectievelijk een omgevingsplan of een omgevingsverordening opstellen. Het plan of de verordening bevat alle algemene regels ten aanzien van de fysieke leefomgeving en eventueel aanvullende vergunningsverplichtingen. Dit betekent dat bestaande regels uit de huidige verordeningen en bestemmingsplannen hierin worden geïntegreerd.

Net als bij de omgevingsvisie kan deze integratie tot een vermindering van de kosten van bestuursorganen leiden. Het verschilt echter per gemeente, waterschap en provincie welke verordeningen zij in de huidige situatie hebben. Op basis van een inventarisatie van de huidige verordeningen op www.overheid.nl en de validatie wordt aangenomen dat in de huidige situatie voor de onderwerpen milieu, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer en volkshuisvesting en woningbouw:

- Een waterschap gemiddeld vier ‘verordeningen’¹⁹ kent.
- Een provincie gemiddeld 30 voor de omgeving relevante verordeningen kent²⁰.
- Een gemeente gemiddeld 24 voor de omgeving relevante verordeningen kent. Daarnaast hebben gemeenten ook bestemmingsplannen die via het overgangsrecht worden samengevoegd tot één omgevingsplan. Op basis van de gegevens die tijdens de validatie zijn verzameld blijkt dat gemeenten gemiddeld 30 bestemmingsplannen hebben.

Gemeenten

Door de Omgevingswet vervalt de eis uit de huidige Wro om elke 10 jaar alle bestemmingsplannen te actualiseren. In plaats daarvan moeten gemeenten wel binnen vijf jaar alle afwijkingsbesluiten in het omgevingsplan hebben verwerkt. De aangepaste bepalingen leiden ertoe dat de jaarlijkse uitvoeringslasten van gemeenten worden beperkt met minimaal € 21,2 miljoen en maximaal € 27,1 miljoen. In het onderstaande kader is de berekening toegelicht.

Tekstkader 7. Berekening reductie als gevolg van het omgevingsplan.

Op basis van de gegevens uit de validatie wordt voor gemeenten geschat dat het opstellen van een verordening of bestemmingsplan nu gemiddeld circa € 60.000 tot € 100.000 kost, inclusief de noodzakelijke tekeningen en onderzoeken. De gemiddelde kosten van een verordening bedragen tussen de € 10.000 en de € 30.000. Deze kosten blijken in de praktijk te variëren als gevolg van de omvang en complexiteit van plannen en verordeningen, maar ook de mate waarin werkzaamheden moeten worden uitbesteed zijn hier debet aan.

De kosten voor het actualiseren van een bestemmingsplan zijn aanzienlijk lager dan de kosten voor het opstellen van een bestemmingsplan. De respondenten geven aan dat, nu alle plannen en kaarten digitaal zijn, de kosten voor een actualisatie beperkt kunnen blijven tot gemiddeld circa € 20.000 tot € 35.000.

Door de relatief korte tijd die de nieuwe Wro in werking is, zijn gemeenten nog bezig met het op orde brengen van hun huidige bestemmingsplannen. Er is hierdoor bij de gemeenten nog geen beeld van kosten die zij hebben om te

¹⁹ Wegenverordening, legger, waterplan, keurverordening.

²⁰ Provincies kennen gemiddeld meer regelingen. Dit bestaat deels uit kleine regelingen en subsidies. Deze zijn hier niet meegenomen.

zorgen dat de bestemmingsplannen elke tien jaar zijn geactualiseerd. Uitgaande van de bovenstaande uitgangspunten is de totale jaarlijkse kostenpost voor het eens per 10 jaar actualiseren van alle bestemmingsplannen minimaal²¹ € 24,5 miljoen en maximaal²² € 42,8 miljoen. Door de Omgevingswet hoeven niet eens in de tien jaar 30 bestemmingsplannen per gemeente te worden geactualiseerd, maar hoeft slechts 1 plan per gemeente te worden onderhouden. De respondenten verwachten dat zij het omgevingsplan gemiddeld eens per 5 jaar zullen herzien. De kosten hiervan zullen naar verwachting wel hoger zijn dan van de huidige actualisaties, omdat het aantal onderwerpen dat ineens wordt meegenomen groter is. Hiertegenover hoeven de delen van het omgevingsplan die vaak geen verandering behoeven, bijvoorbeeld de buitengebieden, niet langer geactualiseerd te worden alleen maar omdat er een verplichting is om dat te doen. Er wordt aangenomen dat de kosten van de actualisatie van het omgevingsplan tot 2 maal hoger zijn dan de kosten voor het actualiseren van één bestemmingsplan. De kosten komen hiermee per actualisatie op minimaal € 40.000 en maximaal € 70.000. De jaarlijkse kosten hiervan worden geschat op minimaal²³ € 3,2 miljoen en maximaal € 5,7 miljoen. De jaarlijkse reductie bedraagt hiermee minimaal € 21,2 miljoen en maximaal € 37,1 miljoen.

Naast het bijwerken van de bestaande planvorming, moeten er ook nieuwe plannen worden gemaakt. Aangenomen wordt dat de Omgevingswet er op zichzelf niet toe leidt dat gemeenten meer of minder bestemmingen ontwikkelen. De respondenten hebben aangegeven dat zij in eerste instantie de bestaande situatie willen handhaven. Zij verwachten in de loop van de tijd stap voor stap aanpassingen door te voeren waarbij uiteindelijk naar één omgevingsplan wordt toegewerkt. In de praktijk leiden specifieke ontwikkelingen naar verwachting doorgaans tot aanpassingen van een klein delen van omgevingsplannen en wordt het niet geheel gewijzigd. Naar verwachting wordt het omgevingsplan op die manier gemiddeld eens per vier à vijf jaar geactualiseerd.

Gemeenten en provincies kunnen in de omgevingsplannen en -verordeningen regels opnemen over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving (artikel 4.1 en 4.3 en uitgewerkt in 4.8 en 4.8a). In de praktijk verandert dit niet noodzakelijkerwijs de huidige situatie. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de verzameling van de bestaande bestemmingsplannen per gemeente van rechtswege aangeduid als omgevingsplan. Het is verder verplicht om regels op te nemen, maar het aantal, de omvang en de invulling hiervan is voor de gemeenten vrij. Dit is daardoor een volledig autonome invulling die niet wordt toegerekend aan de lasten van de Omgevingswet.

Bij het wijzigen van een omgevingsplan of -verordening kan een voorbereidingsbesluit worden opgesteld (afdeling 4.2). Omdat in dit besluit in één keer alle wijzigingen kunnen worden meegenomen, zou dit een reductie van de lasten ten opzichte van de huidige situatie zijn. De procedures voor rechtsbescherming hoeven bijvoorbeeld maar één keer te worden doorlopen in plaats van opnieuw voor elke wijziging van een verordening. De reductie hiervan is meegenomen in de potentiële jaarlijkse reductie voor gemeenten, provincies en waterschappen. In de praktijk blijken gemeenten dergelijke constructies al wel te hanteren waardoor het lasteneffect in de praktijk beperkt is.

Provincies

Een provincie kent gemiddeld 6 verordeningen die kunnen worden opgenomen in de omgevingsverordening. Daarnaast zijn er per provincie tussen de 20 en 30 (subsidie)regelingen ten aanzien van de fysieke leefomgeving die in de omgevingsverordening kunnen worden geïntegreerd.

De kosten van het uitwerken van een integrale omgevingsverordening zijn sterk afhankelijk van de wijze waarop deze wordt ingericht. In ieder geval is meer tijd nodig voor de inhoudelijke afstemming van algemene delen van de verordening, maar deze tijd wordt gecompenseerd door de winst als gevolg van

²¹ $(408 * 30 * € 20.000) / 10 = € 24,5$ miljoen per jaar.

²² $(408 * 30 * € 35.000) / 10 = € 42,8$ miljoen per jaar.

²³ $(408 * € 25.000) / 5 = € 2,0$ miljoen per jaar.

het vervallen van een deel van de procedures. De respondenten geven aan dat per saldo geen voordelen zijn te verwachten. Dit sluit aan bij de effecten voor grotere gemeenten waarbij het aantal onderwerpen en de complexere omgeving ook leidt tot zodanig veel afstemming dat de procedurele voordelen te niet worden gedaan. Dit alles neemt niet weg dat door de integratie van de onderwerpen in de omgevingsverordening wel een verbetering wordt bereikt in de kenbaarheid en kwaliteit.

Net als bij de omgevingsvisie geldt dat de eventuele eenmalige kosten voor de verplichte omzetting naar een omgevingsverordening afhankelijk zijn van nog te bepalen overgangstermijnen. In de praktijk heeft ongeveer de helft van de provincies al een (gedeeltelijk) integrale omgevingsverordening. Hiermee zijn de eenmalige en structurele effecten in de praktijk beperkt merkbaar.

Waterschappen

Op basis van de validatie worden de gemiddelde kosten voor het opstellen van een legger of verordening voor een waterschap in de huidige situatie geschat op € 75.000. Een waterschap heeft in ieder geval een legger en een verordening voor de keur. Daarnaast kunnen er ook nog leggers voor een specifiek gebied, een waterplan en een wegenverordening aanwezig zijn bij een waterschap. De integratie van deze stukken in de Waterschapsverordening biedt volgens de waterschappen weinig voordelen. De onderwerpen lopen namelijk zeer uiteen waardoor conflicten tussen de verschillende leggers en verordeningen beperkt zijn en de afstemming niet efficiënter wordt.

Bedrijven en burgers

Voor burgers en bedrijven dalen in eerste instantie de kosten omdat het veel minder tijd kost om de geldende regels voor een locatie te vinden en te begrijpen. In plaats van het raadplegen van een reeks bestemmingsplannen en verordeningen, hoeft voor de bestemming slechts het ene geconsolideerde omgevingsplan te worden geraadpleegd. De kwantitatieve effecten hiervan zijn meegenomen in paragraaf 3.2 bij het onderwerp kenbaarheid.

De kosten dalen verder omdat zij zienswijzen en beroep gebundeld indienen tegen omgevingsplannen en omgevingsverordeningen van provincies en waterschappen. Daar staat tegenover dat afdeling 3.4 van de Awb breder wordt toegepast. Alle omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en omgevingsverordeningen met alle wijzigingen daarvan en alle opgenomen regels zijn namelijk voor beroep vatbaar.

Net als bij visies worden zienswijzen en beroepsprocedures voornamelijk gebruikt om te ageren tegen specifieke onderwerpen. Dit verandert niet door de Omgevingswet waardoor er netto geen reductie of toename wordt verwacht voor burgers en bedrijven.

Algemene regels

In dit hoofdstuk is ook een aantal algemene regels opgenomen uit andere wetten (artikel 4.23 tot en met 4.27). De uitwerking van deze algemene regels vindt echter plaats in AMvB's en eventuele lasteneffecten zullen dan ook bij deze AMvB's moeten worden bepaald. Dit geldt ook voor eventuele nieuwe algemene regels die in AMvB's worden opgenomen (artikel 4.18). Een aandachtspunt hierbij is wel dat het begrip inrichting wordt losgelaten en de verplichtingen gelden voor specifieke activiteiten. Dit biedt enerzijds voordelen voor de lasten omdat de verplichtingen nu niet meer direct gelden voor een hele inrichting en buiten inrichtingen vergunningsplichten kunnen worden vervangen door algemene regels. Anderzijds kan het ook extra lasten geven voor (kortdurende) activiteiten die buiten inrichtingen plaats vinden en waarvoor de verplichtingen in de huidige situatie niet gelden.

4.5 Hoofdstuk 5. De Omgevingsvergunning en het Projectbesluit

Omgevingsvergunning

Dit hoofdstuk begint met de verplichtingen ten aanzien van de omgevingsvergunning. Om bepaalde activiteiten te ondernemen moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Deze verplichting sluit aan bij de huidige Wabo, maar wordt door de bredere opzet van de Omgevingswet geïntegreerd met andere vergunningstelsels. De jaarlijkse administratieve lasten nemen hierdoor af met circa € 0,9 miljoen voor bedrijven en met circa € 0,5 miljoen voor burgers. In het onderstaande kader is dit toegelicht. Voor het bevoegd gezag wordt op basis van de veranderingen geen reductie verwacht, omdat tegen de eventuele voordelen in de procedure door de samenloop in de omgevingsvergunning, ook extra kosten staan voor de afstemming en de coördinatie. Dit is bevestigd in de uitgevoerde validatie.

Tekstkader 8. Berekening lasteneffecten voor de omgevingsvergunning.

Ontgrondingsvergunning

Ook ontgrondingsvergunningen vallen in het wetsvoorstel onder de omgevingsvergunning. Dit zijn nu nog aparte artikelen. Op basis van eerder onderzoek²⁴ wordt aangenomen dat de ‘natte’ vergunningen 5% samenloop zullen kennen met de vergunningplicht uit de huidige Waterwet en de ‘droge’ vergunningen 50% met de omgevingsvergunning. Deze samenloop levert een beperkt voordeel op voor de aanvraag omdat deze veel al technisch van aard is en daarmee specifiek voor ontgrondingen. De kosten van de aanvraag zullen daarom naar verwachting met 5% dalen bij samenloop. Verder wordt aangenomen dat de procedurekosten voor alle ‘droge’ vergunningaanvragen met 5% dalen doordat ze nu via het OLO digitaal kunnen worden ingediend²⁵. ‘Natte’ vergunningen kunnen bij RWS reeds digitaal worden ingediend. Deze reductie bedraagt circa € 0,4 miljoen per jaar voor bedrijven²⁶ (artikel 5.1, lid 2d).

Watervergunning

De omgevingsvergunning en de watervergunning blijven twee aparte vergunningen. Watervergunningen kunnen ook nu al via het OLO worden aangevraagd. Ze worden bij gelijktijdige indiening met een aanvraag om omgevingsvergunning, gecoördineerd afgehandeld. Hierdoor zijn de financiële effecten op dit punt verwaarloosbaar.

Vergunning op basis van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr)

Vergunningen uit de Wbr die niet zijn opgenomen in de Waterwet betreffen jaarlijks 1.600 aanvragen²⁷. Vergunningaanvragen kunnen bij Rijkswaterstaat nu ook reeds digitaal worden ingediend waardoor het OLO op zich geen vermindering van de lasten veroorzaakt. Wel wordt een reductie bereikt door samenloop met andere vergunningen. Op basis van het huidige onderzoek wordt geschat dat circa 50% van deze aanvragen samenloop heeft met een andere omgevingsvergunning. In deze gevallen dalen de lasten met ongeveer 25%²⁸. Voor bedrijven betekent dit een vermindering van de lasten van circa € 0,2 miljoen per jaar²⁹ (artikel 5.1, lid 2f).

Vergunning op basis van de Spoorwegwet

De spoorwegregelgeving wordt opgenomen onder de omgevingsvergunning. Specifiek gaat het hier om de vergunningen voor het gebruik van hoofdspoorwegen en daarnaast gelegen gronden en voor het bouwen bij de hoofdspoorweg.

²⁴ ‘Follow-up nulmeting V&W’, Berenschot, 2009.

²⁵ Deze inschatting is gebaseerd op eerdere onderzoeken van SIRA Consulting bij diverse provincies waarin de aanvraag van een ontgrondingsvergunning uitgebreid is onderzocht.

²⁶ Reductie voor de ‘natte’ vergunning is € 700.000 * 0,05 * 0,05 = € 1.800 per jaar. Reductie voor de ‘droge’ vergunning is (€ 4.800.000 * 0,5) + (€ 4.800.000 * 0,5 * 0,05) = € 360.000 per jaar.

²⁷ Bron: opgave van RWS aan het ministerie van I&M (2011).

²⁸ Samenlopende vergunningen hebben een AL-reductie van 15% door voordelen in de procedure plus 10% ten aanzien van de indieningsvereisten. Dit is in lijn met eerdere onderzoeken naar de effecten van vergunningen die onder de omgevingsvergunning terecht komen.

²⁹ De kosten van een aanvraag zijn € 1.134 (‘Follow-up Nulmeting V&W’, Berenschot, 2009). De reductie komt hier mee op 1.134 * 1.600 * 50% * 25% = € 226.800.

Het betreft circa 900 aanvragen per jaar die gezamenlijk circa € 0,4 miljoen per jaar aan AL veroorzaken voor bedrijven³⁰. Door het kunnen aanvragen van deze vergunningen via het OLO wordt een reductie bereikt van circa 5%. Daarnaast wordt een samenlooperpercentage geschat van 50% en een kostenreductie van 25% in deze gevallen. De reductie komt hiermee op circa € 0,1 miljoen per jaar voor bedrijven³¹ (artikel 5.1, lid 2f).

Vergunningen en meldingen voor woningonttrekking, badinrichtingen, horeca-exploitatie en terrassen

Door de verruiming van de Omgevingswet komen er nu ook enkele vergunningstelsels onder de reikwijdte van de omgevingsvergunning, die bij de inwerkingtreding van de Wabo uiteindelijk niet zijn meegenomen, maar waarvan de effecten destijds wel reeds zijn bepaald³². Dit betreft de woningonttrekkingsvergunning, horeca exploitatievergunning, terrasvergunning, ontheffing Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) en de melding Whvbz. De reductie van de AL is berekend als ongeveer € 0,2 miljoen per jaar voor bedrijven en voor burgers circa € 0,5 miljoen per jaar.

Autonome vergunningen

Autonome vergunningplichten, die nu ook op grond van de Wabo deel uitmaken van de omgevingsvergunning, blijven hiervan deel uitmaken, ook indien ze niet in het omgevingsplan zijn opgenomen maar in een andere gemeentelijke verordening. Andere autonome vergunningplichten maken alleen dan deel uit van de omgevingsvergunning als ze zijn opgenomen in het omgevingsplan. In dat laatste geval is er sprake van lastenreductie.

Naast de voorbereiding van de reikwijdte van de omgevingsvergunningen, wat een reductie van de lasten geeft, geeft de Omgevingswet nagenoeg de volledige vrijheid om vergunningen gefaseerd in tijd aan te vragen. Dit betekent dat er meer losse aanvragen voor een omgevingsvergunning komen. Er is maar in één situatie nog een verplichting om activiteiten gelijktijdig aan te vragen. Het betreft de lozingen vanuit een RIE-installatie in geval van samenloop met een milieuactiviteit en een waterkwaliteitsactiviteit. Bedrijven geven namelijk aan dat zij graag van de mogelijkheid gebruik willen maken voor een betere spreiding van risico's. Hierdoor stijgen de AL voor bedrijven en de BL voor overheden. Het biedt echter ook financiële voordelen. Aangenomen wordt echter wel dat bedrijven dit alleen doen wanneer zij daar financieel voordeel van hebben. Daarmee heeft de initiatiefnemer zelf in de hand om een fase-ring aan te brengen in het traject van aanvragen en verkrijgen van de benodigde vergunningen. Daarmee wordt het beter mogelijk om het proces van vergunningverlening efficiënt te laten aansluiten op de planvorming en realisering van een project. Dit bespaart onnodige kosten.

Het wetsvoorstel borgt wel nadrukkelijker het decentralisatiebeginsel, waardoor de gemeente vaker dan nu het bevoegd gezag is. Deze aanpassing zorgt voor een verschuiving van de uitvoeringslasten van provincies en mogelijk waterschappen naar gemeenten. De uitvoeringsregelgeving is bepalend voor de typen en aantallen omgevingsvergunningen die nieuw onder het bevoegd gezag van gemeenten worden gebracht. De omvang van deze aanpassing is hierdoor niet in dit onderzoek bepaald.

De interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter heeft de intentie om bestaande beoordelingskaders bij de uitwerking van de uitvoeringsregelgeving te vereenvoudigen. Eventuele financiële effecten kunnen daarom nu nog niet worden bepaald.

In de berekeningen van de lasteneffecten op de omgevingsvergunning zijn geen effecten gekwantificeerd voor de nalevingskosten van bedrijven en burgers. Aangenomen wordt dat de omgevingsvergunning zoals beschreven geen invloed heeft op de uiteindelijke eisen waaraan moet worden voldaan. Dit is eerder afhankelijk van de omgevingswaarden en de specifieke voorschriften die worden opgenomen door het bevoegd gezag. Dit wordt aangestuurd door de artikelen in paragraaf 5.1.4.

³⁰ 'Administratieve lasten wetgevingsdomein Spoor', SIRA Consulting, augustus 2004 geactualiseerd voor de nulmeting van 2007.

³¹ De kosten van de aanvragen zijn totaal (€ 385.600 * 5%) + (€ 385.600 * 50% * 25%) = € 67.500.

³² 'Onderzoek Administratieve Lasten Bor en Mor', SIRA Consulting, april 2008.

Overschrijding van termijnen

In de huidige regelgeving geldt voor bepaalde typen omgevingsvergunningen dat de vergunning van rechtswege wordt verleend bij termijnoverschrijdingen. Dit is ook bekend als *lex silencio positivo*. Deze maatregel is geïntroduceerd om overheden te stimuleren hun besluitvorming tijdig af te ronden. De interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter acht het niet wenselijk om de vergunning van rechtswege voor alle omgevingsvergunningen te introduceren, omdat dit in specifieke gevallen tot grote risico's voor de omgeving kan leiden. De respondenten geven daarnaast aan dat veel aanvragers geen belang hebben bij een dergelijke vergunning zonder voorschriften. De vergunning van rechtswege komt in de Omgevingswet daarom volledig te vervallen.

Om het bevoegd gezag toch te stimuleren om hun besluitvorming tijdig af te ronden wordt het huidige instrument, de dwangsom, geoptimaliseerd. Dit betekent bijvoorbeeld het vergroten van de bekendheid van het instrument en de facilitering van het gebruik. Dit geeft naar verwachting geen significante financiële effecten voor de betrokken doelgroepen.

Projectbesluit

In afdeling 5.2 zijn ook de verplichtingen rond het projectbesluit opgenomen. Hierbij kan het Rijk of de provincie (artikel 5.25) als bevoegd gezag optreden voor het vaststellen van een voorkeursbeslissing of projectbesluit bij projecten van algemeen belang. In de huidige situatie geldt voor besluiten van dergelijke projecten het inpassingsplan (Wro), het Tracébesluit (Tracéwet) en het projectplan (Waterwet). In de Omgevingswet worden de procedures uit deze wetten geharmoniseerd. Op de meeste punten leidt dit slechts tot kleine aanpassingen met ook beperkte financiële effecten. De wijzigingen die wel financiële effecten kunnen hebben, zijn:

- Artikel 5.28. Hiermee wordt de nadruk in de procedure gelegd op een goede voorbereiding³³. De kosten bij de start van dergelijke procedures stijgen hierdoor. Dit moet echter wel leiden tot minder problemen in de latere fasen waardoor het aantal bezwaren en beroepen zal afnemen. Dit principe wordt op basis van de Tracéwet al gehanteerd voor infrastructuur. Op basis van de validatie is echter duidelijk dat deze werkwijze in de praktijk ook bij inpassingsplannen en projectplannen wordt gehanteerd. Hiermee treedt er geen financieel effect op.
- Artikel 5.33. Hierdoor is het niet meer noodzakelijk om binnen een projectbesluit losse omgevingsvergunningen aan te vragen. Binnen het projectbesluit moeten de afwegingen worden gemaakt die hiervoor relevant zijn. Hierdoor worden in ieder geval de kosten bespaard die samenhangen met de procedure voor een aanvraag van een omgevingsvergunning.

Van de circa 20 projectbesluiten per jaar van de Rijksoverheid verschilt het sterk hoeveel vergunningen nodig zijn. Voor een deel van de projectbesluiten wordt het aanvragen van de vergunningen specifiek aan aannemers overgelaten die de werkzaamheden gaan uitvoeren. Dit zal met de Omgevingswet niet veranderen.

Provincies geven aan dat bij het in procedure brengen van het projectbesluit vaak de details nog onvoldoende bekend zijn om al omgevingsvergunningen mee te nemen in het projectbesluit. Net als bedrijven bij de omgevingsvergunning voordeel zien in een gefaseerde aanvraag, zo geldt dit ook voor het projectbesluit.

Voor de overblijvende vergunningen die wel in het projectbesluit worden opgenomen, geldt dat de voornaamste proceduuretijd voortkomt uit de zienswijzen en beroepen. Omdat deze meestal

³³ In navolging van het advies 'Sneller en Beter', Commissie Versnelling Besluitvorming Infrastructurele Projecten, april 2008.

tegen specifieke punten worden ingediend zal dit aantal in de praktijk niet veel lager uitvallen. De verwachte kostenreductie blijft hierdoor beperkt.

Voor de bepaling van de lasteneffecten is ervan uitgegaan dat de bestuursorganen die nu bevoegd gezag zijn, ook de onderdelen van het projectbesluit schrijven die nu in de vergunning worden opgenomen. Anders zou hiermee ook een verschuiving van de kosten ontstaan van gemeenten, waterschappen en provincies naar het Rijk of de provincie.

- ▣ De oplevertoets uit de Tracéwet is geschrapt. Voor een deel van de projectbesluiten betekent dit een lastenverlichting. In de praktijk zijn er echter nog geen oplevertoetsen volledig uitgevoerd, waardoor het ook nog niet duidelijk is hoeveel kosten hiermee komen te vervallen.
- ▣ Het projectbesluit wijzigt direct het Omgevingsplan (zie artikel 5.33). Een Tracébesluit moet nu nog door de gemeente worden verwerkt door wijziging van het bestemmingsplan in verband met het Tracébesluit. Doordat deze wijziging nu direct met het nemen van het Tracébesluit plaatsvindt, is dit een afname van bestuurlijke lasten voor gemeenten, terwijl de kosten voor Rijkswaterstaat gelijk blijven.

Er worden door zowel het Rijk als de provincies geen veranderingen verwacht in de aantallen projectbesluiten per jaar. De uitgangspunten waarop wordt besloten om een projectbesluit te nemen, worden namelijk niet gewijzigd.

Voor het verminderen van de lasten voor de overheid zou de verplichting tot het fysiek ter inzage leggen van projectbesluiten moeten worden vervangen door alleen een digitale inzage. Het betreft grote hoeveelheden papier die hiervoor moeten worden gekopieerd en op meerdere plaatsen moeten worden neergelegd ter inzage. In de praktijk wordt echter weinig gebruik gemaakt van de papieren inzage.

4.6 Hoofdstuk 10. Gedoogplichten

Soms is het nodig om bij werken van algemeen belang gebruik te maken van grond die in particulier bezit is. Wanneer het niet mogelijk is om afspraken te maken met de grondeigenaren en onteigening een te zwaar juridisch middel is, kan gebruik worden gemaakt van een gedoogplicht. Het doel dat met dit wetsvoorstel wordt beoogd, is te komen tot een gemoderniseerde en vereenvoudigde procedure voor het opleggen van gedoogplichten voor de aanleg, instandhouding, verandering, verplaatsing of opruiming van werken van algemeen belang die minder omslachtige procedurestappen kennen, een eenduidige rechtsbescherming hebben, beter uitvoerbaar zijn en beter aansluiten bij de Algemene wet bestuursrecht.

Deze aanpassingen moeten leiden tot een verkorting van de doorlooptijden van de procedures. Zodoende lopen de werkzaamheden minder vertraging op waardoor minder potentiële omzet verloren gaat. Op basis van eerder onderzoek wordt aangenomen dat dit jaarlijks enkele tientallen situaties betreft. Het is echter niet te kwantificeren hoeveel dit voordeel daadwerkelijk is. Wel is duidelijk dat hiermee ook veel irritatie en onzekerheid wordt voorkomen.

In de diverse wetten die worden opgenomen in de Omgevingswet zijn verschillende gedoogplichten opgenomen. Deze zijn verzameld in dit hoofdstuk van het wetsvoorstel. Deze artikelen zijn inhoudelijk gelijk gebleven bij het opnemen in de Omgevingswet. Hiermee zullen de kosten die bedrijven, burgers en overheden hebben van de inhoud van deze verplichtingen niet wijzigen.

Een uitzondering zijn de artikelen opgenomen in afdeling 10.3; bij beschikking op te leggen gedoogplichten. Deze verplichtingen komen uit de huidige Belemmeringenwet privaatrecht. De effecten van de aangepaste artikelen op de AL voor bedrijven zijn eerder doorgerekend voor het toenmalige wetsvoorstel Wet opheffing juridische belemmeringen³⁴. Op basis hiervan is duidelijk dat door de wijzigingen de AL voor bedrijven dalen met circa € 20.800 per jaar. Dit zal ook een kleine reductie geven voor de beoordeling van de aanvragen door het bevoegd gezag, zijnde het relevante ministerie. Deze lasten zijn niet eerder berekend, maar de verwachting is dat deze qua omvang vergelijkbaar zijn met de lastenreductie voor bedrijven. Ook zal de doorlooptijd korter zijn waardoor belangrijke werken met minder vertragingen te maken krijgen en dus eerder kunnen worden gerealiseerd. Dit geeft additionele kostenvoordelen voor met name bedrijven.

Verder zijn er enkele kleine aanpassingen die leiden tot lasteneffecten:

- ❑ Gedoogplichten moeten vooraf worden gemeld. In de huidige situatie is dit nog niet verplicht voor de gedoogplichten op basis van artikel 10.2 en 10.3. Dit geeft een mogelijke reductie. Waarschijnlijk is echter dat in de praktijk deze melding al wel wordt gedaan.
- ❑ Afvalwatertransport (riolering) is nu bij wet aangewezen als werk van algemeen belang waardoor er niet eerst een erkenning dient te worden aangevraagd. Dit geeft een reductie van de lasten voor gemeenten. (artikel 10.13 lid 1e en f).
- ❑ In artikel 10.14 lid c zijn nu ook pijpleidingen en kabels toegevoegd die mijnbouwwerken onderling verbinden. Hiermee is de reikwijdte van de mogelijke gedoogplicht verbreed en kan dit leiden tot meer gedoogplichten.
- ❑ Door artikel 10.21 kunnen ook gedoogplichten voor andere werken van algemeen belang worden opgelegd. Hierdoor wordt dit proces vereenvoudigd en kunnen de lasten dalen.

³⁴ 'Effectmeting wetsvoorstel Wet opheffing juridische belemmeringen', SIRA Consulting, november 2005.

- ▣ Artikel 10.22 lid 2 geeft aan dat er een beschermingszone rondom een werk kan worden aange-
wezen. Door de noodzakelijke toestemming voor het werken in dit gebied kunnen aanvullende
lasten ontstaan.
- ▣ Artikel 10.27 regelt dat een werk van algemeen belang na gebruik moet worden opgeruimd. Dit is
nieuw en geeft in ieder geval nalevingskosten voor de eigenaar van het werk. Hiertoe is ook arti-
kel 10.28 nieuw om juridisch vast te leggen wie deze eigenaar is.

Verder vallen nu alle gedoogplichten onder afdeling 3.4 van de Awb. Een deel van deze artikelen valt in
de huidige situatie nog onder de reguliere procedure waardoor de Omgevingswet een verzwaring bete-
kent. Voor andere procedures is dit juist weer een verlichting omdat deze in de huidige situatie langs
het Gerechtshof lopen. Omdat er geen gegevens bekend zijn over de aantallen en de kosten van deze
procedures is het niet mogelijk om de effecten te kwantificeren.

4.7 Hoofdstuk 12. Grondexploitatie

De regelgeving ten aanzien van grondexploitatie gaat over alle onderwerpen die nodig zijn om de rol van gemeenten te reguleren bij de exploitatie van grond bij bouwprojecten inclusief het verhalen van de kosten. De artikelen uit de Omgevingswet zijn in de huidige situatie opgenomen in afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening. Ten aanzien van de huidige situatie kent de Omgevingswet de volgende aanpassingen:

- Artikel 12.3 lid 2 onder c en d regelt een mogelijkheid om het maken van de exploitatieregels en -voorschriften door te schuiven naar het moment waarop een vergunning wordt aangevraagd om te mogen bouwen in het gebied. Het voortijdig opstellen van een exploitatieplan kan nu zorgen voor onnodige lasten waardoor dit artikel een verlichting van de lasten betekent. Op basis van het bureauonderzoek zijn geen gegevens bekend waarmee deze effecten kunnen worden gekwantificeerd.
- In artikel 12.3 lid 4 kan de lijst met categorieën van gevallen waarin geen exploitatieregels en -voorschriften hoeven te worden gemaakt, worden uitgebreid met andere kruimelgevallen. Zo hoeven voor een aantal plannen dat nu niet onder de uitzonderingslijst valt, geen exploitatieregels en -voorschriften meer te worden opgesteld. Hiermee zouden de lasten voor gemeenten met betrekking tot het opstellen van exploitatieregels en -voorschriften kunnen dalen doordat dit minder vaak nodig is. Een kwantificering van deze kostenvermindering is op het moment niet mogelijk omdat niet duidelijk is hoeveel plannen zullen vervallen en ook niet wat de kosten zijn voor het opstellen van een dergelijk plan.
- Op basis van de grondslag in artikel 12.6 wordt geregeld dat een globale functietoedeling in het omgevingsplan een globale exploitatieopzet kan bevatten, waarbij de inbrengwaarde globaal mag worden geschat in plaats van een uitgebreide taxatie. Hiermee kan een lastenreductie worden bereikt bij een aantal van de opgestelde exploitatieplannen. Eerder onderzoek gaat in de huidige situatie uit van 36 exploitatieplannen per jaar gekoppeld aan een bestemmingsplan. De rest is op basis van projectbesluiten. Het is echter onduidelijk hoeveel er globaal zijn en hoeveel kosten hiermee worden bespaard. Deze aanpassing kan wel een prikkel zijn voor gemeenten om deze methode vaker te gebruiken waardoor er meer situaties ontstaan met lagere kosten voor deze activiteiten.
- Door de Omgevingswet vervalt ook een deel van de huidige regelgeving (artikel 6.24 lid 1 en 6.13 lid 7 van de Wro). Hierdoor vervalt onder andere het verhalen van kosten voor bovenplanse activiteiten. Hiermee wordt een reductie van de UL verkregen omdat dit nu veel discussie geeft en dus veel tijd kost voor overheden en bedrijven om tot overeenstemming te komen. Het is echter niet duidelijk wat de kosten hiervan zijn en dus ook niet wat er kan worden bespaard. Per saldo is dit voor de maatschappij een vermindering van de regeldruk, maar het geeft per betrokken partij mogelijk wel een verschuiving van de financiële stromen.
- Exploitatieregels en -voorschriften dienen niet meer jaarlijks, maar 2 jaarlijks te worden herzien.
- De taxatie van de inbrengwaarde moet door een onafhankelijk taxateur plaatsvinden. Dit is al jurisprudentie, maar wordt waarschijnlijk wettelijk vastgelegd. Aangezien de huidige praktijk reeds aansluit bij het wetsvoorstel, is het effect in de praktijk nihil.

4.8 Hoofdstuk 13. Financiële bepalingen

In hoofdstuk 13 zijn financiële bepalingen uitgewerkt die regelen wanneer en op welke wijze de kosten van procedures mogen worden verhaald op andere partijen. De aangepaste bepalingen hebben invloed op de verrekening van kosten door middel van leges en de ontgrondingenheffing. In deze paragraaf zijn de financiële effecten als gevolg van deze onderwerpen toegelicht.

Leges

Op basis van artikel 13.1 kunnen leges in rekening worden gebracht voor aanvragen van elke omgevingsvergunning. Voor milieugerelateerde vergunningaanvragen mogen in de huidige situatie geen leges worden geheven. Voor dit onderwerp leidt de aanpassing tot financiële effecten voor bedrijven en overheden.

De hoogte van de leges is bepaald aan de hand van de tijd en kosten die het bevoegd gezag besteedt aan de vergunningaanvraag³⁵, opgehoogd met de overhead³⁶. In het onderzoek is hiervoor gevraagd naar de kengetallen die gemeenten en provincies hanteren voor het beoordelen van deze vergunningaanvragen. Deze gegevens zijn geverifieerd op basis van een eerder onderzoek³⁷ naar deze gegevens. In de onderstaande tabel zijn de resultaten van deze uitvraag weergegeven. De weergegeven bedragen zijn een inschatting van de kosten die bedrijven extra moeten betalen voor de aanvraag en die gemeenten of provincies ontvangen. Dit geeft een verschuiving van de financiële stromen. Hoe groot deze verschuiving is, kan per situatie sterk verschillen. De weergegeven bedragen zijn slechts een raming van de gemiddelde inrichting per type.

Tabel 2. Schatting leges milieuvergunning per type aanvraag. (afgerond op 100-tallen)

Type inrichting	Tijdsbesteding (incl. overhead) ³⁸	Tarief ³⁹	Aantal aanvragen (per jaar) ⁴⁰	Totale leges in miljoen €	
				Minimaal	Maximaal
Regulier	90 tot 120 uur	€ 57	1.855	9,5	12,7
Complex (BRZO, RIE)	350 tot 500 uur	€ 71	345	8,6	12,2
Totaal				18,1	24,9

Er wordt verwacht dat door verdere uitbreiding van het Activiteitenbesluit op 1 januari 2014 nog 22.000 inrichtingen⁴¹ over zijn die een omgevingsvergunning voor milieuactiviteiten moeten hebben⁴². Onder het bevoegd gezag van de provincie vallen alle bedrijven die onder de regelgeving van het Besluit Risco's en Zware Ongevallen (BRZO) of de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) vallen. Dit zijn circa 3.450

³⁵ Dit omvat vooroverleg, de beoordeling van de aanvraag en het eerste toezichtbezoek.

³⁶ Overhead omvat onder andere de personele ondersteuning en huisvestingskosten.

³⁷ 'Maatlatten vergunningverlening, toezicht en handhaving Wet milieubeheer gemeenten en provincies- DEEL 3: RAPPORT MAATLAT GEIJKT, Berenschot, 7 november 2007.

³⁸ Dit is inclusief mogelijk bezwaar en beroep, overhead en een toeslag voor ruimtelijke complexiteit. Deze laatste post geldt voor 25% van de reguliere aanvragen en 50% van de complexe aanvragen.

³⁹ Bron: CAR UWV. Schaal 10A voor regulier en 12 voor complex.

⁴⁰ Er is uitgegaan van een gemiddelde aanvraagfrequentie van 10 jaar. Dit is in lijn met de eerdere onderzoeken naar de AL.

⁴¹ 'Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010', SPPS consultants, september 2010.

⁴² Mogelijk neemt het aantal vergunningen voor de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit nog verder af wanneer door de volgende tranches van het Activiteitenbesluit het aantal vergunningsvrije activiteiten verder uitbreidt.

inrichtingen⁴³. Op basis van de bovenstaande gegevens krijgen de bedrijven te maken met een totale jaarlijkse kostenpost van minimaal € 18,1 miljoen en maximaal € 24,9 miljoen. Het is niet mogelijk om te bepalen welk deel van deze leges voor rekening van gemeenten of provincies komt.

Naast de introductie van leges voor milieu, kan ook het uitbreiden van de mogelijkheden voor samenloop effecten hebben voor de administratieve lasten. Als meerdere vergunningen samenlopen, kan het bevoegd gezag deze sneller en efficiënter afhandelen. De kosten van een procedure, en hiermee de leges, kunnen mogelijk afnemen. Ook komt het voor dat een samengestelde vergunning gedeeltelijk legesplichtig is en gedeeltelijk legesvrij, bijvoorbeeld in een gecombineerde vergunning voor bouw en milieu. Het kan dan lastig zijn om te bepalen welk deel van de door het bevoegd gezag bestede tijd kan worden verhaald via de leges. Het is op basis van dit onderzoek niet mogelijk om na te gaan in hoeverre degelijke efficiency-voordelen de leges in de praktijk zullen beïnvloeden.

Inningskosten voor leges

De kosten voor het innen van leges blijken in de praktijk hoog te kunnen oplopen als de aanvrager niet bereid is om de leges te voldoen. De reguliere inningskosten zijn opgenomen in de overhead en maken hiermee deel uit van de bovengenoemde totale kosten. In circa 5% van de gevallen worden de leges echter niet voldaan en moet actie worden ondernomen, bijvoorbeeld door een incassobureau in te schakelen. Het betreft hier gemiddeld circa 110 gevallen per jaar. De inningskosten worden berekend aan de hand van een staffel⁴⁴. Uitgaande van de gemiddelde leges van € 10.800, bedragen de totale jaarlijkse inningskosten circa € 100.000.

Het komt regelmatig voor dat de incassobureaus veel moeite moeten doen om de leges te innen. De kosten van deze procedures worden door de incassobureaus in rekening gebracht bij de verantwoordelijke bedrijven en komen hierdoor niet voor rekening van het bevoegd gezag.

⁴³ 'Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010', SPPS consultants, september 2010 met correctie voor de uitbereiding van het aantal bedrijven dat onder de RIE valt op basis van 'Administratieve en bestuurlijke lasten Richtlijn Industriële Emissies', SIRA Consulting, 27 juni 2011.

⁴⁴ 15% over de eerste € 2.500, 10% over de volgende € 2.500, 5% over de volgende € 5.000, 1% over de volgende € 190.000 en 0,5 % over de volgende € 800.000 (op basis van de Wet Normering Buitengerechtelijke Incassokosten).

4.9 Hoofdstuk 16. Procedures

Digitaal aanvragen

In hoofdstuk 16 zijn de artikelen opgenomen die betrekking hebben op de voorbereiding, onderzoeken, procedures en rechtsbescherming van plannen, programma's en besluiten. Zo stelt bijvoorbeeld artikel 16.1 dat alle aanvragen voor besluiten op grond van de Omgevingswet elektronisch moeten kunnen worden ingediend als dat bij of krachtens de Omgevingswet is bepaald. In het omgevingsbesluit wordt dit verder uitgewerkt.

Houdbaarheid van onderzoeksgegevens

Op basis van artikel 16.5 wordt de houdbaarheid van onderzoeksgegevens bepaald op minimaal 2 jaar. Dit is een verdere verbreding van de al opgenomen regelgeving in de Crisis- en herstelwet. Een plan, programma, verordening of besluit dat is gebaseerd op een onderzoek dat twee jaar of korter geleden is uitgevoerd, mag niet meer worden afgewezen op basis van het enkele gegeven dat er meer recente gegevens voorhanden zijn.

De respondenten van het onderzoek geven aan dat de houdbaarheid van onderzoeksgegevens bij reguliere procedures zelden of nooit problemen opleveren. Pas in bezwaar- en beroepsprocedures is de recentheid van een onderzoek relevant. Voor deze situaties geldt dat de termijn van 2 jaar meestal al is verstreken. Een houdbaarheidstermijn van 2 jaar is hiermee doorgaans te kort om te voorkomen dat het actualiseren van een onderzoek nodig is. De respondenten geven aan dat hiervoor een termijn van vier tot vijf jaar nodig zou zijn.

Als een onderzoek al voor de bezwaar- of beroepsperiode moet worden herzien, is dat het gevolg van de uitgangspunten van het onderzoek. Een onderzoek is dan niet voldoende volledig of gedetailleerd. Ook komt het voor dat de begrenzing van het onderzoek niet goed aansluit bij het project. De discussie gaat dan niet om de geldigheid, maar om de reikwijdte. De houdbaarheidstermijn gaat hierin echter geen verandering brengen.

Digitale vaststelling

Artikel 16.2 geeft aan dat alle omgevingsdocumenten, waaronder plannen, programma's en besluiten, digitaal moeten worden vastgesteld. Nu moet dit nog op papier. In de huidige praktijk komen alle documenten al langs digitale weg tot stand. De nu nog verplichte papieren versie wordt vervolgens uitgeprint. Er is door deze bestaande werkwijze geen effect te verwachten op de werkwijze voor de totstandkoming van de documenten.

Bezwaar en beroep

De verdere bepalingen in dit hoofdstuk regelen de inspraak en bezwaar- en beroepsprocedures bij de instrumenten van de Omgevingswet. Door de stroomlijning en samenvoeging van de procedures neemt het aantal hiervan af en dalen ook de lasten. Daarbij geldt wel dat sommige procedures korter zijn en sommige langer. Het is binnen de kaders van het huidige onderzoek niet mogelijk om dit te kwantificeren. De inzet is dat de inhoudelijke eisen gelijk blijven.

Inwerkingtreding

De vier huidige regimes voor inwerkingtreding van de omgevingsvergunning worden vervangen. Alle omgevingsvergunningen treden twee weken na de beschikking in werking. Voor projectbesluiten en omgevingsplannen geldt een termijn van vier weken. Wijzigingen van de doorlooptijd hebben geen gevolgen voor de administratieve lasten van de aanvrager of de uitvoeringslasten van het bevoegd gezag. Het is incidenteel mogelijk dat de aanpassing van de termijn economische effecten heeft. Deze zijn echter niet kwantificeerbaar maar aangenomen wordt dat deze beperkt zijn.

Voorlopige voorziening en automatische schorsing

Bij een aanvraag voor een voorlopige voorziening, vervalt de huidige automatisch schorsende werking die nu geldt op basis van de Wro. Een belanghebbende kan een verzoek tot voorlopige voorziening indienen als hij of zij voornemens is in beroep te gaan tegen een besluit van de overheid. Dit kan ook bij een bestemmingsplan. Alle ontwikkelingen binnen dat bestemmingsplan worden hiermee in de huidige situatie automatisch geschorst. Ook de onderdelen waar het beroep geen betrekking heeft. Dit kan ertoe leiden dat worden gewacht met het van uitvoeren van projecten. Deze wachttijd kan tot aanzienlijke kosten leiden voor initiatiefnemers. Dit wordt deels door de aanpassing voorkomen doordat bij een voorlopige voorziening de rechter binnen 4 weken uitspraak moet doen welke onderdelen van het bestemmingsplan worden geschorst. De overige onderdelen kunnen gewoon doorgang vinden en ondervinden hierdoor een economisch voordeel ten opzichte van de huidige situatie.

In de huidige situatie worden grote ontwikkelingen doorgaans in een apart bestemmingsplan opgenomen, waardoor de kans dat bij beroep een andere ontwikkeling wordt tegengehouden klein is. Het beroep tegen een bestemmingsplan is doorgaans gericht op het tegenhouden van de centrale ontwikkeling. Het is waarschijnlijk dat ook in de voorgenomen situatie juist die ontwikkeling wordt geschorst, waardoor de wachttijd voor die ondernemer niet verandert. Een ontwikkelaar start in de praktijk niet snel met het project vooruitlopend op de uitspraak van de rechter. Er verandert hierdoor bij de meeste ontwikkelingen en voorlopige voorzieningen niets.

Het kan voorkomen dat een gemeente in één bestemmingsplan meerdere ontwikkelingen mogelijk maakt uit het oogpunt van ontwikkelingsplanologie. Het komt ook incidenteel voor dat gemeenten initiatiefnemers vragen te wachten met een vergunningaanvraag omdat zij toch al een herziening van een bestemmingsplan wilden doorvoeren. Ook dan kunnen er meerdere ontwikkelingen in één plan zijn opgenomen. Het vervallen van de automatisch schorsende werking zorgt ervoor dat deze ontwikkelingen sneller kunnen starten. Dit geeft voor deze specifieke situaties duidelijke economische voordelen. Deze effecten kunnen echter niet worden gekwantificeerd.

Wel wordt voor belanghebbenden de mogelijkheid geïntroduceerd om een verzoek in te dienen om een eventuele schorsing te wijzigen of op te heffen. Formeel geeft dit de aanvrager een betere rechtsbescherming. De niet omstreden delen van een besluit kunnen dan snel worden uitgevoerd. Het indienen van een dergelijk verzoek bij de rechtbank leidt tot administratieve lasten voor de aanvrager. Zowel de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter als de respondenten verwachten echter dat aanvragers weinig of geen gebruik zullen maken van deze nieuwe procedure, waardoor de effecten in de praktijk verwaarloosbaar zijn.

Milieueffectrapportage

In dit hoofdstuk zijn de bepalingen opgenomen rondom de milieueffectrapportage (mer). In de huidige situatie zijn deze verplichtingen opgenomen in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en de hierbij onderliggende besluiten en regelingen. Ten opzichte van deze huidige situatie kennen de artikelen in het wetsvoorstel Omgevingswet een aantal wijzigingen. Deze zijn:

- Artikel 16.40 van het wetsvoorstel geeft aan dat voor plannen die aan specifieke criteria voldoen een plan-mer moet worden opgesteld. In de huidige situatie moet dat voor alle expliciet aangegeven plannen. Door deze aanpassing zou het aantal plan-mer-en moeten dalen, omdat de verplichting niet meer voor alle plannen geldt en er in totaal ook minder plannen zijn.

Eerder onderzoek⁴⁵ geeft aan dat jaarlijks 135⁴⁶ plan-mer-en worden uitgevoerd. Hiervan worden er 20 uitgevoerd door provincies en de rest door gemeenten⁴⁷. Op basis van de Omgevingswet moet alleen een plan-mer worden opgesteld voor plannen die een kader bieden voor projecten die mer-plichtige of mer-beoordelingsplichtige activiteiten bevatten. Wat mer-plichtige en mer-beoordelingsplichtige activiteiten zijn, wordt door de Omgevingswet niet gewijzigd. Aangenomen wordt dat jaarlijks 81 project-mer-en door bedrijven en overheden worden uitgevoerd en er 160 mer-beoordelingen zijn. Dit betekent dat er maximaal 241 plan-mer-en per jaar moeten worden opgesteld. Dit aantal is in de praktijk lager doordat op basis van een enkel plan meerdere mer-(beoordelings)plichtige projecten kunnen worden gestart. Zeker nu plannen meer integraal moeten worden opgesteld.

Voor de berekening wordt ervan uitgegaan dat op basis van elk plan drie mer-(beoordelings)plichtige projecten worden gestart. Dit geeft 80 plan-mer-en per jaar. Dit geeft een reductie van 49 plan-mer-en voor gemeenten en 6 voor provincies. De BL dalen hierdoor met circa € 3,4 miljoen per jaar voor gemeenten en circa € 1,2 miljoen per jaar voor provincies. Hierbij is wel uitgegaan van een situatie waarbij alle plannen zoveel mogelijk zijn geïntegreerd. Op basis van het onderzoek is duidelijk dat deze situatie voor gemeenten voorlopig theoretisch is.

- Lid 3 en 4 van artikel 16.40 voert een plan-mer-beoordelingsplicht in. Netto geeft dit een reductie van de BL voor gemeenten en provincies, omdat voor een deel van deze situaties geen plan-mer meer nodig is en alleen de beoordeling moet worden uitgevoerd. Voor de kwantificering van de effecten wordt ervan uitgegaan dat de kostenvermindering voor het vervallen van plan-mer-en reeds is meegenomen bij de vorige bullit.

Voor de plan-mer-beoordeling zullen dezelfde adviseurs en bestuursorganen moeten worden beoordeeld als bij het daadwerkelijk opstellen van een plan-mer. De tijd en kosten hiervoor zijn echter beperkt omdat de situatie alleen dient te worden beoordeeld en geen volledig rapport wordt opgesteld. Wel moet de motivering bij het niet maken van een plan-mer worden vastgelegd. Aangenomen wordt dat de externe kosten 10% van een volledige plan-mer bedragen en de tijdsbesteding 20%. Voor gemeenten betekent dit circa € 8.000 per beoordeling en voor provincies circa € 23.600 per beoordeling.

⁴⁵ 'Onderzoek bestuurlijke lasten IGS M.e.r.', SIRA Consulting, juli 2008 en 'Bestuurlijke lasten IGS m.e.r.', SIRA Consulting, april 2009.

⁴⁶ Ervan uitgaande dat de aanpassingen na de ingebrekestelling zijn doorgevoerd.

⁴⁷ Uit de eerdere onderzoeken bleek dat in de huidige situatie waarschijnlijk minder plan-mer-en worden opgesteld dan op basis van de regelgeving verplicht zou zijn. Dit betekent dat in de praktijk mogelijk minder plan-mer-en komen te vervallen dan op basis van de regelgeving zou worden verwacht. De reductie van de kosten voor gemeenten en provincies zal daarmee ook beperkter kunnen zijn.

Op basis van de beschikbare gegevens is het niet mogelijk om een aantal beoordelingen per jaar te bepalen. De overwegingen bij het schatten van het aantal zijn:

- Niet voor elk van de huidige plan-mer situaties is een beoordeling nodig. Voor een deel van deze situaties kan het duidelijk zijn dat een plan-mer moet worden gemaakt.
- Ook zonder beoordeling zal voor een deel van de situaties duidelijk zijn dat er geen plan-mer hoeft te worden opgesteld.
- Het totaal aantal plannen daalt door de Omgevingswet.

Voor deze eerste berekening wordt ervan uitgegaan dat het aantal beoordelingen evenveel zal zijn als het aantal vervallen plan-mer-en. De BL-reductie voor de beoordeling wordt hiermee geschat op € 0,4 miljoen per jaar voor gemeenten en € 0,1 miljoen per jaar voor provincies.

- Voor de project-mer vervalt door de Omgevingswet de evaluatieverplichting. Hiermee zou een reductie van de lasten kunnen worden bereikt. Dit zou een theoretische reductie zijn omdat op basis van de eerder uitgevoerde onderzoeken duidelijk is geworden dat dergelijke evaluaties in de praktijk slechts sporadisch voorkomen. De kosten van een dergelijke evaluatie zijn dan ook onbekend.
- Voor de mer-beoordelingsplicht is de procedure vereenvoudigd door de formulering in artikel 16.69⁴⁸. Deze procedure wordt geïntegreerd in de procedure van het besluit zelf. De initiatiefnemer hoeft niet te wachten op het besluit van het bevoegd gezag of er een mer-plicht is. De Omgevingswet sluit aan bij de praktijk dat dit al in het vooroverleg duidelijk wordt. In 80% van de mer-beoordelingsplichtige projecten is er geen mer-plicht. Door de integratie met de procedure hoeft de initiatiefnemer dus niet meer onnodig 6 weken te wachten. Voor het bestuursorgaan is het winst dat er geen aparte procedure meer is op het besluit op de mer-plicht. Zienswijzen tegen dit besluit maken deel uit van de algemene zienswijzeprocedure. Bij het ontwerpbesluit voor het project dient slechts te worden gemotiveerd waarom er geen mer nodig is. Dit geeft voor zowel bedrijven als overheden een kostenreductie.

De UL voor de beoordeling van deze beoordelingsplichten en de hierop volgende besluiten geven een jaarlijkse kostenpost voor gemeenten van circa € 0,9 miljoen per jaar en voor provincies van circa € 0,6 miljoen per jaar⁴⁹. Het grootste deel van deze kosten vervalt. Alleen de kosten voor het beoordelen van de situatie en de motivering in het besluit blijven over. De geschatte UL-reductie bedraagt ongeveer € 0,8 miljoen per jaar voor gemeenten en € 0,5 miljoen per jaar voor provincies.

De reductie voor bedrijven is niet te berekenen omdat de mer-beoordelingplicht in eerdere onderzoeken niet is gekwantificeerd. Op basis van de overige lasten van de mer, is de verwachting dat deze reductie tussen de € 1 en € 2 miljoen per jaar ligt.

- Artikel 16.74 maakt het mogelijk dat mer-en mogen worden hergebruikt. Hierdoor is er geen mer nodig als er al één is gemaakt. Dit geeft een reductie van de lasten voor zowel de initiatiefnemers als het bevoegd gezag. Op basis van een eerste scan van de beschikbare gegevens lijkt het aantal situaties waarvoor dit van toepassing is, zeer beperkt. Een verdere kwantificering is echter niet mogelijk bij gebrek aan nadere gegevens.

⁴⁸ In de wettekst van het gehanteerde wetsontwerp waren deze artikelen nog niet als zodanig aangepast, maar op basis van de toelichting is duidelijk dat deze aanpassing wel wordt doorgevoerd.

⁴⁹ 'Bestuurlijke lasten IGS m.e.r.', SIRA Consulting, april 2009.

- Artikel 16.77 stelt redelijkheidseisen aan de te onderzoeken alternatieven. Hierdoor neemt het aantal te onderzoeken alternatieven af. Aangegeven is dat dit een reductie geeft ten opzichte van de huidige situatie. Op basis van eerdere onderzoek⁵⁰ is berekend dat dit een structurele AL-reductie geeft van maximaal circa € 0,1 miljoen voor bedrijven. Daarnaast zal ook het bevoegd gezag een reductie van de structurele BL ondervinden. Dit is voor gemeenten maximaal € 0,1 miljoen en voor provincies maximaal € 0,1 miljoen. Deze reductie is inclusief de lastenreductie die behoort bij het vervallen van de verplichte toetsing van project-mer-en bij de commissie mer.
- De verplichte toetsing van een project-mer door de Commissie mer is vervallen (artikel 16.73). De reductie voor het vervallen van deze verplichting is opgenomen bij de vorige bullet (artikel 16.77 lid 2). Dit is exclusief de kosten van de Commissie mer. Indien dit zou worden meegerekend wordt een veelvoud van deze reductie verwacht. De kosten liggen tussen de € 10.000 en de € 25.000 per advies. Daarnaast geldt een verlaagd tarief voor eenvoudige gevallen⁵¹. Omdat er geen koppeling is te leggen tussen de verschillende tarieven en de aantallen adviezen zijn de totale kosten niet te bepalen. Daarnaast zullen de tarieven nog gaan veranderen omdat de commissie mer kostendekkend moet gaan werken.

In de praktijk is het nog maar de vraag hoe vaak het bevoegd gezag dit advies niet meer zal vragen. Door de deskundigheid van de Commissie wordt dit advies zeer op prijs gesteld door het bevoegd gezag. In de praktijk zou deze reductie mogelijk dan beperkt kunnen zijn. Alleen organisaties die veel ervaring hebben met de mer, zoals RWS en provincies, zullen minder vaak advies vragen. Voor het advies zal in de toekomst wel moeten worden betaald. Dit is echter geen effect van de Omgevingswet.

⁵⁰ 'Administratieve en Uitvoeringslasten permanent maken Crisis- en herstelwet', SIRA Consulting, augustus 2011.

⁵¹ <http://www.commissiemer.nl/advisering/vrijwillig-advies>

4.10 Hoofdstuk 17. Adviesorganen en adviseurs

Dit hoofdstuk veroorzaakt nauwelijks lasteneffecten omdat de taken niet zijn veranderd. Wel wordt meer aangesloten bij de kaderwet adviescolleges en zijn enkele juridische grondslagen veranderd en zijn de procedurele eisen aan de in het wetsvoorstel geregelde adviesorganen geüniformeerd. Zo vervallen bijvoorbeeld de grondslagen voor de Provinciale planologische commissie, de Provinciale milieucommissie en de gemeentelijke Welstandscommissie (of stadsbouwmeester). Het is nu aan provincies en gemeenten om te bepalen hoe zij deze commissies verder willen vorm geven. Hiermee vervallen de kosten voor het Rijk en betreft dit nu een autonome invulling van provincies en gemeenten. Het is echter niet bekend om welke bedragen dit per jaar gaat.

4.11 Hoofdstuk 18. Handhaving en uitvoering

Dit hoofdstuk bevat de eisen ten aanzien van het uitvoeren van bestuursrechtelijke handhaving. De artikelen uit dit hoofdstuk sluiten aan bij de huidige regelgeving, vooral de Wabo en de Waterwet, en veroorzaken daarmee dan ook geen effecten op de lasten. Wel is de reikwijdte van artikel 18.10, bestuurlijke boete, breder geworden waardoor er financiële effecten kunnen ontstaan. Een eventuele verbreding van de bestuurlijke boete zal bij algemene maatregel van bestuur plaatsvinden.

In dit hoofdstuk zal ook de nu nog niet in werking zijnde Wet VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) worden geïntegreerd. De financiële effecten van het wetsvoorstel VTH zijn apart in kaart gebracht bij de toelichting van dat wetsvoorstel.

4.12 Hoofdstuk 19. Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden.

Dit hoofdstuk regelt de bevoegdheden en verplichtingen voor de overheid ten aanzien van bijzondere omstandigheden. Deze artikelen komen vooral voort uit de huidige paragraaf 17.1 van de Wm en enkele andere wetten zoals de Wet luchtverontreiniging, Monumentenwet (voor archeologische vondsten), de Woningwet en de Waterwet.

Door het opnemen van deze verplichtingen in de Omgevingswet is de reikwijdte van de bestaande verplichtingen vergroot. Hierdoor kunnen de lasten toenemen. Wel wordt hierbij de ondergrens uit de Wm gehanteerd en vergroot. Deze grens gaf aan dat het voorval nadelige gevolgen moest hebben. Dit wordt 'het voorval moet een significant effect hebben'. Dit zijn naar verwachting minder situaties wat de toename beperkt. In de praktijk zullen onder druk van de politiek en de media ook in de huidige situatie al meer bijzondere omstandigheden worden gemeld waardoor de reikwijdte in de praktijk niet groter is.

Het is niet mogelijk om de genoemde effecten te kwantificeren. De situatie waarop deze verplichtingen van toepassing zijn, zijn namelijk zeer divers. Ook is niet bekend hoe vaak dergelijke omstandigheden gemiddeld per jaar voorkomen.

4.13 Hoofdstuk 20. Monitoring en informatie

In dit hoofdstuk worden de verplichtingen opgenomen die zijn gerelateerd aan het verzamelen, bewaren en publiceren van gegevens ten aanzien van de fysieke leefomgeving. Deze verplichtingen komen voort uit bestaande wet- en regelgeving maar door het opnemen van deze artikelen in de Omgevingswet wordt de reikwijdte verbreed. Dit betreft met name:

- Artikel 20.4. De minister kan nu in meer gevallen gehanteerde meetmethodes toetsen. Nu geldt dit alleen nog voor de omgevingswaarden met betrekking tot de luchtkwaliteit.
- Artikel 20.8. stelt bij AMvB eisen aan de wijze van verslaglegging en rapporteren. Dit biedt een kans om deze wijze te uniformeren en hiermee de lasten te verminderen.
- Artikel 20.12. Hierin zijn eisen opgenomen ten aanzien van de registers en verslagleggingsverplichtingen. Op basis van de artikelen uit deze paragraaf kunnen registers worden ingericht voor het verzamelen van gegevens. Het vullen van een dergelijk register kost tijd, maar de gegevens in een dergelijk register zouden een bijdrage moeten leveren aan de voorbereiding van aanvragen en besluiten en daarmee netto tot een lastenreductie moeten leiden. Het wetsvoorstel bevat alleen registers die ook in de huidige situatie al bestaan.
- Artikel 20.14. Landelijke voorziening elektronische kennisname. Door de verbreding zullen aanvullende gegevens over de fysieke leefomgeving worden gekoppeld aan het systeem. Dit zal in ieder geval leiden tot initiële kosten voor het koppelen van de verschillende ICT-systemen. Verder is dit systeem een voorwaarde om te komen tot de voordelen voor de kenbaarheid zoals beschreven in paragraaf 3.2.

De verwachte effecten door de Omgevingswet zijn beperkt. De meeste artikelen worden namelijk bij AMvB uitgewerkt. Een kwantificering is op dit punt dan ook niet mogelijk.

Een uitzondering betreft de Landelijke voorziening elektronische kennisname. De investeringen en het beheer van de noodzakelijke ICT-voorzieningen kunnen groot zijn. Deze kosten worden in een separaat onderzoek in kaart gebracht.

4.14 Hoofdstuk 23. Overige en slotbepalingen

In artikel 23.3 van dit hoofdstuk is de experimenteerbepaling opgenomen. Door deze bepaling kan gefundeerd worden afgeweken van de wettelijke eisen. Dit artikel sluit aan bij de huidige bepaling in de Crisis- en herstelwet. De daadwerkelijke uitvoering van deze bepaling zal worden gedaan bij AMvB waardoor eventuele lasteneffecten in dit onderzoek niet kunnen worden gekwantificeerd.

5 Beantwoording van de BET-vragen

Bij het opstellen van nieuwe of het wijzigen van bestaande regelgeving moet in kaart worden gebracht welke effecten dit heeft op het bedrijfsleven. Deze toetsing wordt gedaan door het beantwoorden van de vragen van de bedrijfseffectentoets (BET). De BET is opgebouwd uit acht vragen. De antwoorden op deze vragen schetsen een omvattend beeld van de effecten van de nieuwe regelgeving op het Nederlandse bedrijfsleven. Een nadere toelichting kan worden verkregen via www.bedrijfseffectentoets.nl. In dit hoofdstuk worden voor het wetsvoorstel Omgevingswet de BET-vragen beantwoord.

Vraag 1: Heeft de ontwerpregelgeving naar verwachting bedrijfseffecten?

De Omgevingswet omvat alle regelgeving die betrekking heeft op (het gebruik van) de fysieke ruimte en heeft daarmee potentieel gevolgen voor een groot deel van de bedrijven in Nederland.

Vraag 2: Voor hoeveel bedrijven en welke categorieën bedrijven worden de bedrijfseffecten verwacht?

Door de brede opzet van de Omgevingswet kunnen alle bedrijven in meer of mindere mate te maken krijgen met de effecten. In de praktijk geldt dat bedrijven met een grotere invloed op de fysieke leefomgeving ook meer merken van de nieuwe wet. De bedrijven kunnen ruwweg in drie categorieën worden onderverdeeld:

1. Bedrijven die in de fysieke leefomgeving projecten uitvoeren.
Het betreft hier bedrijven waarvan het aanpassen van de leefomgeving het primaire bedrijfsproces is. Het betreft hier bijvoorbeeld projectontwikkelaars (SBI 411), bedrijven in de woning- en kantorenbouw (SBI'08: 41) en bedrijven in de weg- en waterbouw (SBI 42). Zij merken direct de invloed van de aanpassingen van planstelsels en de verdere uitbreiding van de omgevingsvergunning en moeten hierdoor diepgaande kennis hebben van de wet.
2. Bedrijven die de fysieke leefomgeving beïnvloeden.
Bedrijven die niet primair gericht zijn op het wijzigen van de leefomgeving, maar wel processen uitvoeren die de kwaliteit van de leefomgeving beïnvloeden, krijgen ook te maken met de Omgevingswet. Hierbij kan worden gedacht aan landbouwbedrijven (SBI 01), recreatiebedrijven (SBI 932), energiebedrijven (SBI 35), delfstoffenwinning (SBI 06 en 08) en de chemische industrie (SBI 20). Voor deze bedrijven geldt dat zij periodiek kennis moeten nemen van de wet als zij hun bedrijfsprocessen willen wijzigen of wanneer hun vergunningen worden geactualiseerd.
3. Bedrijven die adviseren over het gebruik van de fysieke leefomgeving.

Deze laatste categorie wordt vaak aangeduid als de zakelijke dienstverlening. De bedrijven in deze groep voeren zelf geen processen uit die de leefomgeving beïnvloeden of wijzigen, maar zij ondersteunen de bedrijven uit categorieën 1 en 2 met kennis. Het betreft hier bijvoorbeeld advocaten, architecten en milieuadviseurs. Vanwege de huidige complexe regelgeving hebben zij een belangrijke rol in de begeleiding van bedrijven en burgers, waardoor veel inhoudelijke kennis van de wet- en regelgeving is vereist.

Het aantal bedrijven dat te maken krijgt met de Omgevingswet is omvangrijk. In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de bedrijfstakken waarvoor de Omgevingswet gevolgen heeft. Per bedrijfstak is weergegeven hoeveel bedrijven geconfronteerd worden met de regelgeving. Bij het samenstellen van het overzicht zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De categorisering van bedrijven en de aantallen zijn gebaseerd op de SBI 2008-indeling van CBS en de gegevens van 1 mei 2013.
- De aantallen betreffen bedrijven. Een bedrijf kan uit meerdere inrichtingen bestaan. Het totale aantal inrichtingen in Nederland⁵² bedraagt circa 412.000.
- Zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers) zijn in dit overzicht voor bedrijfscategorieën 1 en 2 buiten beschouwing gelaten, omdat zij doorgaans niet over een bedrijfslocatie beschikken. Voor categorie 3 geldt dat inhoudelijke kennis vereist is ongeacht de omvang van het bedrijf en daarom zijn ZZP'ers wel meegenomen.

De in het onderstaande overzicht gepresenteerde getallen betreffen de samenvatting op het hoogste niveau van de SBI-indeling. In bijlage II is een volledig overzicht opgenomen van de invloed van de Omgevingswet op het Nederlandse bedrijfsleven. In totaal worden circa 148.600 bedrijven direct door de aanpassing van de regelgeving beïnvloed. Voor circa 12.740 bedrijven geldt dat zij structureel op de hoogte moeten zijn van de aanpassingen in de regelgeving omdat zij met het nieuwe stelsel moeten kunnen werken. Daarnaast krijgen 135.860 bedrijven incidenteel met de nieuwe regelgeving te maken, bijvoorbeeld bij het opstarten van een nieuw bedrijfsproces, het bouwen van een nieuwe bedrijfsruimte of het aanpassen van de bestaande milieuvergunning.

Tabel 3. Overzicht relevante categorieën en aantallen bedrijven (2013).

Bedrijfstak/branches (SBI 2008)		Aantallen bedrijven naar invloed op de leefomgeving			Bedrijven totaal
SBI	Sector	Beïnvloeden de leefomgeving	Wijzigen de leefomgeving	Advisering over wijziging van de leefomgeving	
A	Landbouw, bosbouw en visserij	36.325	-	-	36.325
B	Delfstoffenwinning	70	-	35	105
C	Industrie	23.365	15	-	23.380
D	Energievoorziening	210	55	-	265
E	Waterbedrijven en afvalbeheer	580	5	-	585
F	Bouwnijverheid	24.765	5.585	-	30.350
G	Handel	12.510	-	-	12.510
H	Vervoer en opslag	2.360	-	-	2.360
I	Horeca	29.150	-	-	29.150
J	Informatie en communicatie	1.080	-	-	1.080
M	Specialistische zakelijke diensten	-	-	7.045	7.045
R	Cultuur, sport en recreatie	5.445	-	-	5.445
	Totaal	135.860	5.660	7.080	148.600
		91%	4%	5%	100%

Verdeling naar bedrijfsomvang				
Microbedrijven	84,2%	3,7%	4,7%	92,6%
Midden- en kleinbedrijf (MKB)	6,8%	0,2%	0,2%	7,2%
Grote bedrijven	0,2%	< 0,1%	< 0,1%	0,2%
Totaal	91,3%	3,9%	4,8%	100,0%

⁵² 'Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010', SPPS Consultants, september 2010.

Vraag 3: Welke gevolgen heeft de ontwerpregelgeving voor de administratieve lasten (informatie-verplichtingen aan de overheid) inclusief toezichtlasten van de betrokken bedrijven (stijgingen en dalingen)?

Zie voor een kwalitatieve en kwantitatieve weergave van de voornaamste administratieve lasteneffecten hoofdstuk 3 en 4 van dit rapport en een nadere detaillering in bijlage 1. In hoofdstuk 6 zijn deze samengevat.

Vraag 4: Welke gevolgen heeft de ontwerpregelgeving voor de inhoudelijke nalevingskosten van de betrokken bedrijven (stijgingen en dalingen)?

Zie voor een kwalitatieve en kwantitatieve weergave van de voornaamste lasteneffecten hoofdstuk 3 en 4 van dit rapport en een nadere detaillering in bijlage 1. In hoofdstuk 6 zijn deze samengevat.

Vraag 5: In het geval van implementatie van EU-regelgeving: is gekozen voor lastenluwe implementatie, zonder “nationale koppen” en met optimaal gebruik van “kan-bepalingen”?

In de Omgevingswet komen de verplichtingen uit diverse Europese richtlijnen en de nationale regelgeving samen. De Europese richtlijnen zijn in de huidige situatie geïmplementeerd in diverse andere wetten. Bij het overzetten van deze verplichtingen naar de Omgevingswet worden geen aanvullende verplichtingen opgenomen ten aanzien van de Europese richtlijnen. Hiermee introduceert de Omgevingswet geen nationale koppen of invulling van kan-bepalingen die niet al gelden in de huidige situatie.

Ook wordt gezocht naar mogelijkheden om eventuele aanvullende nationale eisen te beperken waardoor de eisen uiteindelijk minder streng worden. Het effect van het benutten van deze mogelijkheden kan echter pas inzichtelijk worden gemaakt als de betreffende uitvoeringsregelgeving beschikbaar komt. Deze effecten zijn daarom niet meegenomen in dit onderzoek.

Vraag 6: Welke andersoortige kosten en baten worden op grond van deze ontwerpregelgeving voorzien?

Naast de AL en de NK worden in hoofdstuk 3 en 4 van dit rapport ook de andere typen kosten en baten beschreven. In hoofdstuk 6 zijn ook deze samengevat.

Vraag 7: Wat zijn de gevolgen van de ontwerpregelgeving voor de werking van de markt?

De aanpassing van de regelgeving wordt niet uitgevoerd om direct of indirect de werking van de Nederlandse markt te beïnvloeden. De Omgevingswet moet voor alle bedrijven leiden tot transparante verplichtingen, meer mogelijkheden tot ondernemen en het versnellen van procedures. De veranderingen die voortkomen uit de aanpassing van de regelgeving zijn per sector voor alle bedrijven gelijk. Zo worden bijvoorbeeld geen eisen gesteld die beperkingen opleggen ten aanzien van specifieke groepen bedrijven binnen de relevante sectoren of de prijsstelling/tarieven die worden gehanteerd door de bedrijven.

Wel heeft de Omgevingswet enkele indirecte effecten die de markt beïnvloeden. Door de versnelling en uniformering van procedures neemt de Omgevingswet een deel van de onzekerheid weg waar ondernemers mee te maken hebben met betrekking tot de mogelijkheden die zij hebben om bepaalde activiteiten te ontplooiën. Dit geeft hen meer kansen om nieuwe activiteiten te ondernemen en bespaart hen tijd en daarmee geld. Deze aanpassingen maken het ook iets eenvoudiger voor nieuwe toetreders om de markt te betreden.

De introductie van leges voor milieugerelateerde aanvragen voor omgevingsvergunningen heeft mogelijk ook een effect op de marktwerking. Bedrijven die een inrichting willen drijven waarvoor een milieugerelateerde milieuvergunning vereist is, worden geconfronteerd met hogere kosten. Deze kosten doen zich zowel voor bij het opstarten van een nieuwe inrichting als bij het actualiseren van de vergunning, waardoor de kostenverhoging een structureel karakter heeft. De verhouding tussen de omzet en de hoogte van de leges is hierbij bepalend voor het effect op het bedrijf.

Bedrijven die het meeste last hebben van deze aanpassing zijn:

- Kleine bedrijven met een beperkte omzet. Deze bedrijven merken dit binnen de sector waarin zij werkzaam zijn. Het betreft hier bijvoorbeeld kleine bedrijven die afval opslaan, sorteren en/of recyclen. Dit beïnvloedt de marktwerking binnen de sectoren zelf. De kleine bedrijven worden door hun beperkte financiële draagkracht namelijk benadeeld ten opzichte van grote bedrijven.
- Middelgrote bedrijven die als gevolg van hun specifieke activiteiten onder de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) en/of het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO) vallen. Deze bedrijven zijn vaak beperkt van omvang, maar vallen als gevolg van het werken met chemicaliën wel onder de BRZO, waardoor de leges voor de vergunning fors kunnen oplopen.

Naast de structurele effecten, zal bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de marktwerking ook eenmalig worden beïnvloed doordat bedrijven net voor de inwerkingtreding geen leges hoefden te betalen en direct na de inwerkingtreding wel. De kosten van de vergunning zijn voor deze tweede groep hoger dan voor de eerste groep.

Voor internationale bedrijven zijn de leges mogelijk een extra barrière om zich in Nederland te vestigen vanwege de extra investeringskosten die dit met zich mee brengt. De praktijk wijst echter uit dat andere factoren, zoals de energieprijzen en de verschuldigde belastingen, een grotere rol in spelen in dergelijke investeringsbeslissingen.

Vraag 8: Wat zijn de sociaaleconomische effecten van ontwerpregelgeving; met name de verwachte ontwikkelingen op werkgelegenheid en arbeidsvoorwaardenontwikkeling?

De aanpassing van de wet- en regelgeving door de Omgevingswet beoogt geen directe invloed te hebben op sociaaleconomische aspecten. Wel kan door het verlagen van de plankosten voor bedrijven de werkgelegenheid toenemen, omdat zij minder tijd en geld kwijt zijn met bijvoorbeeld procedures. Dit betreft zowel een vermindering van de directe kosten als verkorting van de doorlooptijd van de procedures, waardoor bijvoorbeeld omzetsderving wordt verminderd en sneller kan worden ingespeeld op economische ontwikkelingen.

Ook maakt de Omgevingswet visies, plannen en verordeningen van overheden toegankelijker. Hierdoor hebben bedrijven mogelijk minder extern advies nodig. De werkgelegenheid kan in de adviesbranches op termijn mogelijk teruglopen.

6 Samenvatting en conclusies

Structurele financiële effecten voor burgers en bedrijven

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de structurele lasteneffecten van de Omgevingswet voor burgers en bedrijven. In deze tabel zijn naast de effecten op de administratieve lasten (AL) en de nalevingskosten (NK), ook de financiële kosten en de overige kosten weergegeven. De effecten zijn per hoofdstuk weergegeven. Hierbij zijn negatieve waarden reducties ten opzichte van de huidige situatie en positieve waarden kostentoeenames. Indien geen significante effecten worden verwacht, is een '-' opgenomen in de tabel. In bijlage I is in detail beschreven welke effecten per artikel worden verwacht.

Tabel 4. Overzicht van de verschillende lasteneffecten voor burgers en bedrijven per hoofdstuk.

Hoofdstuk	Structurele gevolgen - minimaal				Structurele gevolgen - maximaal			
	Bedrijven		Burgers		Bedrijven		Burgers	
Administratieve lasten (AL) en Nalevingskosten (NK)	AL	NK	AL	NK	AL	NK	AL	NK
Kenbaarheid	-6,1	-	-	-	-9,7	-	-	-
1 Algemene bepalingen	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Taken en bevoegdheden van bestuursorganen	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Omgevingsvisies en programma's	-2,7	-	reductie	-	-2,7	-	reductie	-
4 Algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving	-	-	reductie	-	-	-	reductie	-
5 De omgevingsvergunning en het Projectbesluit	-0,9	-	-0,5	-	-0,9	-	-0,5	-
6 Gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Gedoogplichten	-0,03	-	reductie	-	-0,03	-	reductie	-
12 Grondexploitatie	reductie	-	reductie	-	reductie	-	reductie	-
13 Financiële bepalingen	-	-	-	-	-	-	-	-
14 Gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Schade - gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
16 Procedures	-1,1	-	-	-	-2,1	-	-	-
17 Adviesorganen en adviseurs	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Handhaving en uitvoering	-	-	-	-	-	-	-	-
19 Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden	-	-	-	-	-	-	-	-
20 Monitoring en informatie	-	-	-	-	-	-	-	-
21 Gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
22 Overgangsrecht - gereserveerd	-	-	-	-	-	-	-	-
23 Overige en Slotbepalingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal verplichtingen AL en NK	-10,8	-	-0,5	-	-15,4	-	-0,5	-
Overige typen kosten								
3 Omgevingsvisies en programma's (overige kosten)	-2,5	-	-	-	-2,5	-	-	-
13 Financiële bepalingen (financiële kosten)	18,1	-	-	-	24,9	-	-	-
Subtotaal overige typen kosten	15,6	-	-	-	22,4	-	-	-
Totaal alle typen kosten	4,8	-	-0,5	-	7,0	-	-0,5	-

Eenmalige financiële effecten voor burgers en bedrijven

Naast de structurele effecten, krijgt een deel van de bedrijven te maken met kennisname van de nieuwe regelgeving. De totale kosten van de eenmalige kennisname door bedrijven bedraagt minimaal circa € 45,9 miljoen en maximaal € 68,8 miljoen. Voor burgers zijn de te verwachte eenmalige effecten beperkt tot minder dan € 0,1 miljoen.

Structurele financiële effecten voor de overheid

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de structurele lasteneffect van de Omgevingswet voor de uitvoeringslasten van de verschillende overheden. De effecten zijn per hoofdstuk weergegeven. Net als bij de gevolgen voor bedrijven, zijn de financiële kosten afzonderlijk weergegeven.

Tabel 5. Overzicht van de verschillende lasteneffecten voor de overheid per hoofdstuk.

Nr		Hoofdstuk	Structurele gevolgen - minimaal				Structurele gevolgen - maximaal			
			Gemeente	Provincie	Watersch.	Rijk	Gemeente	Provincie	Watersch.	Rijk
Uitvoeringslasten (UL)			UL	UL	UL	UL	UL	UL	UL	UL
	Kenbaarheid		-4,6	-	-	-	-9,1	-	-	-
1	Algemene bepalingen		-	-	-	-	-	-	-	-
2	Taken en bevoegdheden van bestuursorganen		-	-	-	-	-	-	-	-
3	Omgevingsvisies en programma's		-4,1	-0,2	-1,8	reductie	-10,4	-0,3	-1,8	reductie
4	Algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving		-21,2	reductie	reductie	reductie	-27,1	reductie	reductie	reductie
5	De omgevingsvergunning en het Projectbesluit		reductie	reductie	reductie	reductie	reductie	reductie	reductie	reductie
6	Gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
7	Gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
8	Gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
9	Gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
10	Gedooptplichten		reductie	reductie	reductie	reductie	reductie	reductie	reductie	reductie
12	Grondexploitatie		reductie	-	-	-	reductie	-	-	-
13	Financiële bepalingen		0,1	-	-	-	0,1	-	-	-
14	Gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
15	Schade - gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
16	Procedures		-4,7	-1,9	reductie	reductie	-4,7	-1,9	reductie	reductie
17	Adviesorganen en adviseurs		-	-	-	-	-	-	-	-
18	Handhaving en uitvoering		-	-	-	-	-	-	-	-
19	Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden		-	-	-	-	-	-	-	-
20	Monitoring en informatie		-	-	-	-	-	-	-	-
19	Gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
20	Overgangsrecht - gereserveerd		-	-	-	-	-	-	-	-
21	Overige en Slotbepalingen		-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal verplichtingen exclusief leges			-34,5	-2,1	-1,8	-	-51,2	-2,2	-1,8	-
Overige typen kosten										
3	Omgevingsvisies en programma's (overige kosten)		-		-	-	-		-	
13	Financiële bepalingen (financiële kosten)		-18,1		-	-	-24,9		-	
Subtotaal overige typen kosten			-18,1		-	-	-24,9		-	
Totaal alle typen kosten			-54,7		-1,8	-	-78,3		-1,8	

Eenmalige financiële effecten voor de overheid

Voor de kennisname van de nieuwe regelgeving worden de eenmalige kosten geschat op minimaal € 53,4 miljoen en maximaal € 113,7 miljoen. De overige eenmalige lasten zijn mede afhankelijk van de invoeringswet en de keuzes die worden gemaakt in de lopende verkenning van de implementatie, waaronder de inzet en kosten van ICT.

7 Aanbevelingen

Tijdens de uitvoering van het onderzoek zijn verschillende aanbevelingen geïdentificeerd die een bijdrage kunnen leveren aan de toekomstige reductie van de lasten van burgers, bedrijven en overheden. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste aanbevelingen opgenomen. Dit betreft alleen die aanbevelingen die betrekking hebben op de verdere uitwerking van de stelselherziening; de uitvoeringsregelgeving, de implementatie en de uitvoering. De eventuele gemiste kansen in de Omgevingswet zelf zijn hier niet meegenomen.

7.1 Kansen bij de implementatie- en uitvoeringsregelgeving

Voor veel onderwerpen geldt dat de implementatieregelgeving en de uitvoeringsregelgeving sterk bepalend zijn voor de uiteindelijke financiële effecten van de Omgevingswet. De aanbevelingen in deze paragraaf zijn erop gericht om de lasten als gevolg van deze regelgeving voor burgers, bedrijven en overheden zoveel mogelijk te beperken.

Maak gebruik van de beschikbare 'knoppen' om de lasten van de Omgevingswet te verminderen

De hoogte van de lasten voor burgers, bedrijven en overheden worden voornamelijk veroorzaakt door een beperkt aantal factoren. Door deze factoren te beïnvloeden, kunnen de lasten worden beperkt. Dit zijn als het ware de 'knoppen' waaraan kan worden gedraaid om de hoogte van de lasten te bepalen. In het algemeen zijn de volgende onderwerpen belangrijk bij het beperken van de lasten:

- ❑ **Inhoudelijke vereisten.** De kosten van een procedure hangen in grote mate af van de inhoudelijke vereisten die nodig zijn om de procedure te doorlopen. Het aantal en de complexiteit van de onderzoeken die moeten worden verricht, hebben doorgaans een grote impact op de lasten van de vaststelling van een plan, visie of verordening. Ditzelfde geldt voor een vergunningaanvraag en een melding. Het is daarom belangrijk om bij het verplicht stellen van onderzoeken, onderbouwingen etcetera, steeds goed af te wegen of het gevraagde wel nodig is voor de afhandeling van de procedure.
- ❑ **Omvang van de doelgroep.** Het aantal burgers, bedrijven of overheden dat te maken heeft met de procedure heeft een belangrijke invloed op de totale lasten. Het is daarom van belang om de doelgroep zo scherp mogelijk af te grenzen, zodat het aantal procedures niet groter is dan strikt noodzakelijk.
- ❑ **Frequentie.** Hoe vaker een bedrijf, burger of overheid een procedure moet uitvoeren, hoe hoger de lasten. Het is daarom belangrijk om de frequentie zo laag mogelijk te houden.

Naast de bovenstaande algemene aandachtspunten, zijn er ook belangrijke 'knoppen' aan te wijzen voor de instrumenten die de Omgevingswet kent. Het betreft de volgende aandachtspunten:

- ❑ **Omgevingsvisie.** De lasten als gevolg van de omgevingsvisie zijn met name afhankelijk van de eisen aan de vast te leggen inhoud en de eventuele eisen aan de vernieuwingsfrequentie. Het verdient de voorkeur om het bevoegd gezag de flexibiliteit te geven om zelf de vorm van de inhoud te kunnen bepalen: als het mogelijk wordt om met een modulaire visie te werken waarin, net als nu, gebiedsgericht beleid per gebied afzonderlijk kan worden aangepakt, dan veranderen de lasten ten opzichte van de huidige situatie beperkt.

- **Programma's.** De kosten voor het opstellen van programma's zijn relatief beperkt ten opzichte van de kosten voor het uitvoeren hiervan. Het is daarom van belang om bij het uitwerken van programma's veel aandacht te besteden aan de afweging van de te nemen maatregelen en deze in relatie tot de vigerende ruimtelijke plannen en visies te bezien.
- **Omgevingsvergunning.** De kosten van het aanvragen en beoordelen van een omgevingsvergunning zijn vooral afhankelijk van de onderbouwing en de gevraagde kaarten, onderzoeken en nadere informatie. Het procedurele deel van een vergunningaanvraag veroorzaakt maar een klein deel van de totale lasten van een vergunning. Het is bij het uitwerken van de indieningsvereisten bij een vergunningaanvraag van belang om een goede afweging te maken tussen nut en noodzaak. Het fijnslippen van de procedure levert ten opzichte van de al gerealiseerde besparingen geen lastenreducties meer op.

7.2 Kansen bij uitvoering

Bij veel verplichtingen die worden opgelegd door de overheid geldt dat in de praktijk de interpretatie en de uitvoering van de regelgeving een belangrijke invloed uitoefenen op de lasten. In deze paragraaf zijn aanbevelingen uitgewerkt die niet op de inhoud van het omgevingsrecht slaan, maar op de uitvoering hiervan.

Voor kleinere gemeenten kan het gebruik van een regionale omgevingsvisie de kosten beperken

Het opstellen, afstemmen en vaststellen van een omgevingsvisie brengt kosten met zich mee. Door het opstellen van een integrale visie worden deze kosten voor kleinere gemeenten beperkt. Voor kleinere gemeenten blijven deze kosten echter relatief hoog. Vooral ook omdat kleine gemeenten minder ontwikkelingen kennen waarvoor een visie nodig is. Een oplossing hiervoor is om een regionale structuurvisie op te stellen met meerdere kleinere gemeenten in de regio. Hierdoor kunnen de kosten voor het opstellen en de noodzakelijke onderzoeken, zoals de plan-mer, worden gedeeld. Wel moet in elke gemeente de visie worden vastgesteld.

Een regionale structuurvisie geeft ook een betere regionale afstemming tussen de gemeenten. Hierdoor kunnen lokale problemen makkelijker worden opgelost. Een voorbeeld hiervan is de situatie dat bedrijven in een gemeente minder mogelijkheden hebben om de activiteiten uit te breiden doordat er steeds meer woningen dicht bij de bedrijven worden gebouwd en gepland. Deze situatie heeft voor de betrokken bedrijven financiële gevolgen in de vorm van procedurekosten en inkomstenderving⁵³. Binnen de grenzen van de gemeenten zijn de oplossingen hiervoor vaak beperkt. Door samen met andere gemeenten te kijken naar de mogelijkheden, kunnen deze financiële gevolgen worden beperkt.

Vergroot de beschikbaarheid van gegevens om onderzoekskosten te beperken

Bij planvorming en vergunningverlening moeten de beslissingen worden onderbouwd door onderzoeken naar de effecten op specifieke omgevingswaarden. De kosten van deze onderzoeken kunnen hoog oplopen. Jaarlijks worden hierdoor vele verschillende onderzoeken uitgevoerd. Daarnaast worden gegevens over de omgevingswaarden verzameld door de monitoring zoals die wordt voorgeschreven in de Omgevingswet. Indien de gegevens die op deze wijze worden verzameld ook eenvoudig beschikbaar zouden zijn voor andere onderzoeken, zouden de kosten voor deze andere onderzoeken kunnen dalen. Mogelijk wordt een deel van de onderzoeken zelfs overbodig omdat de gegevens al bekend zijn. Op dit moment is er echter nog geen landelijke ontsluiting hiervan.

⁵³ 'Ervaren lasten van een Metaalbedrijf', ACTAL, 2013 en 'Knelpunten Nalevingskosten', SIRA Consulting, april 2010.

Een voorbeeld van gegevens die al wel op deze wijze beschikbaar zijn, zijn de natuurgegevens via de Gegevensautoriteit Natuur. Aan het gebruik van deze database zijn wel kosten verbonden maar deze wegen niet op tegen de kosten van het (laten) uitvoeren van nieuw onderzoek.

Sjablonen voor omgevingsvisies, -verordeningen en -plannen besparen kosten en vergroten de kenbaarheid

Gemeenten, provincies en waterschappen zijn voor een belangrijk deel vrij in de wijze waarop zij omgevingsvisies, -verordeningen en -plannen vorm geven. Dit betekent dat zij zelf bepalen hoe deze stukken worden opgebouwd en hoe de verschillende onderwerpen worden beschreven. Door de integratie van de verschillende visies, plannen en verordeningen worden de verschillende onderwerpen al wel op één plaats samengebracht, maar het opzoeken van een specifiek onderwerp kan nog altijd veel tijd kosten.

Door het aanbieden van een sjabloon wordt de opbouw van de verschillende omgevingsvisies, -verordeningen en -plannen uniformer en wordt de kenbaarheid verder vergroot. Dit scheelt vooral tijd, en dus kosten, voor burgers en bedrijven. Zeker in situaties waarbij van verschillende bestuursorganen gegevens moeten worden opgezocht.

Het aanbieden van een sjabloon biedt ook voordelen bij het opstellen van omgevingsvisies, verordeningen en -plannen. Het sjabloon geeft een overzicht van de onderwerpen die relevant zijn en hoe deze moeten worden opgebouwd. De kwaliteit van de visies, verordeningen en plannen verbetert inhoudelijk omdat nu voor alle onderwerpen een goede onderbouwing wordt verkregen. Ook wordt zo voorkomen dat de onderwerpen die in de huidige situatie mogelijk niet relevant worden geacht, ten onrechte niet worden opgenomen in de visie.

Bijlagen

Bijlagen bij de rapportage 'Onderzoek financiële gevolgen Omgevingswet':

I.	Overzicht van de lasteneffecten	57
II.	Overzicht invloed Omgevingswet op bedrijven	89
III.	Toelichting gehanteerde tarieven voor overheden	93
IV.	Financiële effecten verplichting omgevingsvisie voor gemeenten	95
V.	Samenstelling klankbordgroep	97

I. Overzicht van de lasteneffecten

In deze bijlage is het overzicht opgenomen met per artikel de te verwachte lasteneffecten. Dit is gedaan in de vorm van een tabel. De kolommen geven het volgende weer:

- Het nummer en de titel van het artikel, zoals deze ook is opgenomen in de tekst van het wetsvoorstel. Wanneer de nummers van de afdelingen of paragrafen gebruikt zijn, is dit aangegeven.
- Een korte beschrijving van het artikel.
- De kolommen erna staan voor de verschillende typen lasten. Voor elk artikel is aangegeven welke lasten voornamelijk door het artikel worden beïnvloed. Het verwachte effect is als volgt aangegeven:
 - **Toename:** De lasten / irritaties / overige negatieve effecten nemen toe.
 - **Afname:** De lasten / irritaties / overige negatieve effecten nemen af.
 - **Nihil:** Er is geen of een verwaarloosbaar effect.
 - **Onbekend:** Het effect van de aanpassing kan nog niet worden geduid.
 - **Uitv. Regelg.:** Het artikel bevat een grondslag voor uitvoeringsregelgeving. De keuzes die daarbij nog worden gemaakt, kunnen effect hebben op andere partijen. Het effect kan nu niet worden bepaald. Als enig zicht is op de uitwerking in uitvoeringsregelgeving, is daarop een toelichting gegeven.
 - **Decentrale regelg.:** Het effect is afhankelijk van de autonome invulling door provincies, gemeenten of waterschappen. De keuzes die daarbij worden gemaakt, kunnen effect hebben op andere partijen. Als enig zicht is op de uitwerking door medeoverheden, is daarop een toelichting gegeven.
 - **Niet te bep.:** Het effect kan niet worden berekend.
- De laatste kolom geeft een beschrijving van de effecten van het artikel.

Regelgeving		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking																				
Afd.	Titel	Art.	Titel		Beschrijving van het artikel		AL - Bedrijven		AL - Burgers		BL - Provincies*		BL - Gemeenten*		BL - Waterschappen*		BL - IenMl		BL - overig Rijk		NK - Bedrijven		NK - Burgers		Overige effecten**		Kwalitatieve effecten***					
Algemene effecten																																
A	Kenbaarheid	A		Het samenvoegen van wetten leidt ertoe dat de kenbaarheid van regelgeving verbeterd.			Afname 6.1 tot 9.7	Afname	Afname	Afname 4.6 tot 9.1	Afname	Afname	Afname	Afname						Afname						Afname 2.5	Afname		De verbetering van de kenbaarheid leidt ertoe dat het interpreteren van regelgeving voor alle partijen gemakkelijker wordt. Dit leidt tot een afname van de AL, BL en irritaties.			
Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen																																
1.1	Begripsbepalingen	1.1	begripsbepalingen		Begripsbepalingen. Hierin worden de definities uitgewerkt en de (internationale) tijdsbepalingen uitgewerkt.																								Afname	De begripsbepalingen zijn bepalend voor de reikwijdte van de wet. De definities voor inrichting en installatie hebben mogelijk een effect op de reikwijdte. Belangrijk is dat een duidelijkere definitie van 'activiteit' en 'inrichting' en andere eenduidige begrippen een afname in de irritatie oplevert bij alle partijen.		
1.2	Toepassingsgebied en doelen	1.2	fysieke leefomgeving		Omschrijving van de begrippen 'fysieke leefomgeving' en 'gevolgen voor de fysieke leefomgeving'.																								Nihil	Invulling blijft gelijk aan de huidige; geen effect beoogd.		
		1.3	maatschappelijke doelen van de wet		Maatschappelijke doelen van de wet.																									Nihil	Invulling blijft gelijk aan de huidige; geen effect beoogd.	
		1.4	verhouding tot andere wetgeving		Regelt dat de wet geen invloed heeft op in andere wetten geregelde onderwerpen.																									Nihil	Voorkomt dubbeling tussen wetten. Andere wetten kunnen wel verwijzen naar de Omgevingswet, maar de gevolgen hiervan worden aan de betreffende wet toegerekend.	
		1.5	toepassing in de exclusieve economische zone en internationaal		De bepalingen uit deze Wet zijn van toepassing op de Nederlandse exclusieve economische zone zolang dit in de bijlage is bepaald.																									Nihil	Bestaande verplichting.	
1.3	Zorg voor de fysieke leefomgeving	1.6	zorgplicht voor een ieder		Zorgplicht. Een ieder neemt voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving in acht.		Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Nihil	Dit artikel vormt een vangnet voor incidenten. Voor Milieu, bouw en water bestaat de zorgplicht al, voor cultureel erfgoed en infrastructuur is het nieuw. Dit artikel geeft op zich geen directe lasten, maar bij incidenten kunnen wel inhoudelijke kosten worden gemaakt. De invulling wordt gegeven in de rest van de Wet. Mogelijk is dat jurisprudentie nog een specifiekere invulling geeft, maar dat kan nog niet worden bepaald.	
		1.7	activiteit met nadelige gevolgen		Maatregelen om negatieve effecten op de leefomgeving tegen te gaan.		Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Nihil	Dit artikel geeft op zich geen directe lasten. De verdere invulling is gegeven in de rest van de Wet. Mogelijk is dat jurisprudentie nog een specifiekere invulling geeft.
		1.8	grondslag registers		Bij AMvB en MR worden regels gesteld over registers.			Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.										Uitv. Regelg.	De integratie geeft ruimte tot uniformering van de rapportage-eisen, wat mogelijk leidt tot een afname van de lasten van rapporteren. Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB en MR.	
Hoofdstuk 2. Taken en bevoegdheden van bestuursorganen																																
2.1	Algemene bepalingen	2.1	uitoefening taken en bevoegdheden		Regelt welke taken en bevoegdheden bestuursorganen krijgen.																									Afname	De specifieke taken en bevoegdheden worden verder in het hoofdstuk uitgewerkt. De specifieke lasteneffecten zijn dan ook gerelateerd aan die artikelen. Er is dus geen effect voor overheden. Lid 3 is kaderstellend en bedoeld om te voorkomen dat er overbodige informatie wordt opgevraagd. In de praktijk gebeurt dit ook niet, er is dus geen formele lastenreductie. Wel is het mogelijk dat er een lastenreductie wordt ervaren.	
		2.2	afstemming en samenwerking		Bestuursorganen oefenen taken en bevoegdheden op grond van deze wet op een doelmatige, doeltreffende en gecoördineerde wijze uit en houden daarbij rekening met elkaars verantwoordelijkheid voor de overheidszorg. Taken en bevoegdheden kunnen gezamenlijk worden uitgevoerd.		Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname										Nihil	Afname	De taken, bevoegdheden en samenwerkingen zijn nu op veel verschillende plekken vastgelegd, dit wordt nu één plaats. Dit heeft waarschijnlijk geen gevolgen voor het aantal samenwerkingen. Wel kan het nemen van één centraal besluit ertoe leiden dat er minder losse bezwaren worden ingediend, wat naar verwachting resulteert in een afname van de lasten voor alle betrokken partijen.

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking			
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel						AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	
2.2		2.3	algemene criteria uitoefening van taken en bevoegdheden	Dit artikel regelt subsidiariteit en proportionaliteit: zaken worden geregeld op het niveau dat daarvoor het meest geschikt is; iets wordt pas op hoog niveau geregeld als dit voordelen oplevert.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Dit artikel geeft een grondbeginsel en kan niet individueel worden berekend, maar er wordt vanuit een aantal andere artikelen gebruik gemaakt van dit beginsel. Het artikel op zichzelf is dus lastenneutraal.
	Omgevingswaarden	2.4	omgevingswaarden	Regelt dat er omgevingswaarden moeten worden vastgelegd.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Dit artikel geeft een grondbeginsel en kan niet individueel worden berekend, maar er wordt vanuit een aantal andere artikelen gebruik gemaakt van dit beginsel. Het artikel op zichzelf is dus lastenneutraal.
		2.5	aard, termijn, locaties van omgevingswaarden	Regelt de aard, termijn, locatie en doorwerking van de omgevingswaarden.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Dit artikel geeft een grondbeginsel en kan niet individueel worden berekend, maar er wordt vanuit een aantal andere artikelen gebruik gemaakt van dit beginsel. Het artikel op zichzelf is dus lastenneutraal.
		2.6	omgevingswaarden gemeente	Een gemeente kan in het omgevingsplan aanvullende omgevingswaarden opnemen.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.								Decentrale regelt.	Decentrale regelt.			Kan-bepaling, hangt af van gemeentelijke invulling. Overigens kunnen gemeenten ook nu al aanvullende eisen stellen en zal deze aanpassing hier geen verandering in brengen, waardoor het effect waarschijnlijk neutraal zal zijn.
		2.7	omgevingswaarden provincie	Een provincie kan in de omgevingsverordening aanvullende omgevingswaarden opnemen.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Utv. Regelt.						Decentrale regelt.				Kan-bepaling, hangt af van invulling door provincie of Rijk. Overigens kunnen de partijen ook nu al aanvullende eisen stellen en zal deze aanpassing hier geen verandering in brengen, waardoor het effect waarschijnlijk neutraal zal zijn.
		2.8	verplichte omgevingswaarden provincie voor watersystemen	Verplichte omgevingswaarden provincies voor watersystemen. Dit artikel regelt de omgevingswaarden die provincies moeten vastleggen ten aanzien van water.				Nihil											Transponering van de bestaande situatie vanuit de Waterwet, geen veranderingen beoogd.
		2.9	omgevingswaarden Rijk	Regelt dat het Rijk bij AMvB aanvullende omgevingswaarden vast kan leggen.				Utv. Regelt.	Utv. Regelt.										Kan-bepaling, kan pas worden berekend als de AMvB beschikbaar komt. Mogelijk moeten deze omgevingswaarden verder worden uitgewerkt in provinciale verordeningen of gemeentelijke plannen. De effecten kunnen nu nog niet worden bepaald.
		2.10	verplichte omgevingswaarden Rijk	Verplichte omgevingswaarden Rijk voor milieu. Dit artikel regelt de omgevingswaarden die het Rijk moet vastleggen ten aanzien van milieu.									Utv. Regelt.						Transponering van de bestaande situatie vanuit de Wet milieubeheer, geen veranderingen beoogd.
2.3	Organisatie van de overheidstaken	2.11	gemeentelijke taken voor de fysieke leefomgeving	Beschrijft de taken van de gemeente.						Nihil									Deze taken wijken niet af van de huidige situatie. Het artikel is lastenneutraal.
		2.12	waterschapstaken voor de fysieke leefomgeving	Beschrijft de taken van het waterschap.						Nihil									Deze taken wijken niet af van de huidige situatie. Het artikel is lastenneutraal.
		2.13	provinciale taken voor de fysieke leefomgeving	Beschrijft de taken van de provincie.						Nihil									Deze taken wijken niet af van de huidige situatie, wel verschuift de verantwoordelijkheid van waterschappen naar provincies. Het artikel is wel lastenneutraal.
		2.15	Rijkstaken voor de fysieke leefomgeving	Beschrijft de taken van de Minister.								Nihil							Deze taken wijken niet af van de huidige situatie. Het artikel is lastenneutraal.
		2.16	aanwijzing of begrenzing van locaties of gebieden	Regelt het aanwijzen en begrenzen van locaties door het Rijk								Utv. Regelt.							Betreft een kan-bepaling die autonoom door het Rijk kan worden ingevuld.
		2.17	grondslag instructieregels provincie	Provinciale Staten kunnen in een omgevingsverordening instructieregels vaststellen.			Decentrale regelt.	Decentrale regelt.				Utv. Regelt.							Geeft provincies de mogelijkheid om een instructie te geven aan gemeenten. In de huidige situatie kunnen gemeenten hiertegen bezwaar en beroep aantekenen. Het uniformeren van de bezwaar- en beroepsprocedures in hoofdstuk 16 leidt ertoe dat deze mogelijkheid wordt beperkt. Hiermee wordt een beperkte reductie gerealiseerd voor provincies en gemeenten. Het aantal instructies dat op jaarbasis wordt gegeven is echter te klein om een significant effect te hebben op de totale kosten. Betreft verder een kan-bepaling die autonoom door het Rijk kan worden ingevuld.

Regelgeving		Afd. Titel		Art. Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking
						Beschrijving van het artikel										

Regelgeving		Afd.		Titel		Art.		Titel		Beschrijving van het artikel										Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			

Regelgeving		Art. Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking										
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel												* Artikel 2, Fw (Financiële Verhoudingswet), ** Bijvoorbeeld concurrentievoordelen, rentevoordelen a.g.v. kortere procedures. *** Kneipunten en irritaties - regeldruk bedrijven.										
														AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***
3.8.1	verplichte programma's provincie	Gedeputeerde staten stellen een actieplan op als bedoeld in artikel 8 van de richtlijn omgevingslawaaï.				Nihil														Bestaande verplichting				
3.8.2	verplichte programma's provincie	Gedeputeerde staten leggen het waterbeleid vast in (een) waterprogramma('s).				Nihil														Bestaande verplichting				
3.8.3	verplichte programma's provincie	Gedeputeerde staten leggen een beheerplan vast voor Natura 2000 gebieden.				Nihil														Bestaande verplichting				
3.9.1a	verplichte programma's Rijk	Onze Minister stelt een actieplan op als bedoeld in artikel 8 van de richtlijn omgevingslawaaï.											Nihil							Bestaande verplichting (Besluit omgevingslawaaï)				
3.9.2a	verplichte programma's Rijk	Onze Minister stelt beheerplannen op als bedoeld in artikel 13 van de kaderrichtlijn water.											Nihil							Bestaande verplichting				
3.9.2b	verplichte programma's Rijk	Onze Minister stelt overstromingsrisicobeheersplannen op als bedoeld in artikel 7 en 8 van de richtlijn overstromingsrisico's.											Nihil							Bestaande verplichting				
3.9.2c	verplichte programma's Rijk	Onze Minister stelt een programma op voor marine strategie.											Nihil							Bestaande verplichting uit Europese richtlijn, maar wordt momenteel in het Nationaal waterplan meegenomen. Onder de Omgevingswet blijft deze mogelijkheid bestaan, dus neutraal.				
3.9.2d	verplichte programma's Rijk	Onze Minister stelt een nationaal waterprogramma op om de Europese eisen in uit te werken. Verder wordt een beheerprogramma voor de rijkswateren uitgewerkt.											Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.						Bestaande verplichting, maar deze wordt wel licht gewijzigd. Hierdoor is er mogelijk op termijn een effect te verwachten.				
3.9.3	verplichte programma's Rijk	Onze Minister stelt een beheerplan vast voor Natura 2000 gebieden.											Nihil							Bestaande verplichting				
3.10	verplicht programma bij (dreigende) overschrijding van omgevingswaarde	Programma opstellen bij verwachte normoverschrijding omgevingswaarde.													Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Deze verplichting is afhankelijk van de vastgestelde omgevingswaarden en geldt op gebiedsniveau voor alle kwaliteitseisen met een resultaatverplichting voor het Rijk en provincie (vanuit wetgever opgelegd of autonoom vastgesteld). Voor enkele Europese normen geldt dat nu ook al. De aanname is ook dat het efficiënter is om vroegtijdig een plan te maken en uit te voeren, dan een saneringssituatie voor de toekomst op te bouwen.				
3.11	wijziging met oog op doelbereik	Programma's moeten worden gewijzigd als de doelstellingen hiervan niet kunnen worden bereikt. Er moet ook een nieuwe termijn worden vastgesteld.													Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Heeft mogelijk invloed op de frequentie bij verplichte programma's, als bedoeld bij 3.1. Geen op zichzelfstaand effect. Het effect is niet te bepalen.				
3.11a	uitvoering maatregelen	Bij AMvB kunnen programma's worden opgelegd met daarin maatregelen.				Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.			Uitv. Regelg.							Kan-bepaling. Het effect kan pas worden gekwantificeerd als er een AMvB is.				
3.11b	gezamenlijke vaststelling programma's	Bestuursorganen kunnen bij AMvB worden verplicht om gezamenlijk een programma op te stellen.				Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.			Uitv. Regelg.							Kan-bepaling. Het effect kan pas worden gekwantificeerd als er een AMvB is.				
3.12	gemeentelijk rioleringsprogramma	De gemeente kan een gemeentelijk rioleringsprogramma opstellen.											Decentrale regelg.	Decentrale regelg.						Was verplicht, wordt nu facultatief. Hierdoor wordt een reductie bereikt. Naar verwachting handhaven de meeste gemeenten dit plan omdat hiermee lozingsvergunningen overbodig zijn. Een gemeente kan dus kiezen om ofwel te investeren in een GRP ofwel vergunningaanvraag te doen bij het waterschap. Er wordt verwacht dat deze lasteneffecten per saldo neutraal zijn voor zowel gemeenten als waterschappen.				

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel				AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	
	3.13	toepassingsbereik omgevingsverordening kan de programmatische aanpak	Toepassingsbereik. Bij AMvB of provinciale omgevingsverordening kan de programmatische aanpak van toepassing worden verklaard op een programma. Gemeenten kunnen een programmatische aanpak instellen voor provinciale omgevingswaarden die bij provinciale omgevingsverordening zijn aangewezen.			Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Uitv. Regelt.								
	3.14	inhoud en werking programmatische aanpak	Regelt dat het programma gebonden is aan een bepaald gebied en dat het programma wordt uitgevoerd zoals in het programma is beschreven.			Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.		Decentrale regelt.					
	3.15	eisen aan programma bij programmatische aanpak	Inhoudelijke eisen aan verplichte programma's.			Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.		Decentrale regelt.				Zie 3.13	
	3.16	uitvoeringsplicht bij programmatische aanpak	Bestuursorganen die daartoe in het programma zijn aangewezen zorgen voor de uitvoering van het programma.			Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.		Decentrale regelt.				Zie 3.13	
	3.17	wijziging programma bij programmatische aanpak	Amtrshalve wijziging van programma's.			Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.		Decentrale regelt.				Zie 3.13	
Hoofdstuk 4 Algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving																	
4.1	Omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening	4.1	omgevingsplan	De gemeenteraad kan voor het gehele grondgebied van de gemeente één of meerdere gemeentelijke Omgevingsplannen vaststellen.		Afname	Afname 21.2 tot 27.1									Omgevingsplan is een vervanging van enkele bestaande verordeningen. Deze worden inhoudelijk samengevoegd. Daarnaast zullen de oude procedures worden samengevoegd tot 1 procedure. Hiermee kan een reductie worden bereikt.	
		4.2	waterschapsverordening	Een waterschap moet een waterschapsverordening vaststellen die regels bevat over de fysieke regelgeving.	Afname	Afname			Afname							Omgevingsverordening is een vervanging van enkele bestaande verordeningen. Deze worden inhoudelijk samengevoegd. Daarnaast zullen de oude procedures worden samengevoegd tot 1 procedure. Hiermee kan een reductie worden bereikt door minder bezwaren en beroepen.	
		4.3	omgevingsverordening	Een provincie moet een omgevingsverordening vaststellen die regels bevat over de fysieke regelgeving.	Afname	Afname										Omgevingsverordening is een vervanging van enkele bestaande verordeningen. Deze worden inhoudelijk samengevoegd. Daarnaast zullen de oude procedures worden samengevoegd tot 1 procedure. Hiermee kan een reductie worden bereikt.	
		4.4	delegatie	Delegatie. Gemeenten, provincies en waterschappen mogen onderlinge afspraken maken over onderling uitvoeren van taken.		Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.							Kan-bepaling die autonoom wordt ingevuld. Kan niet worden berekend. Er is echter wel potentie voor een reductie van de inzet van tijd en geld.	
4.2	Voorbereidingsbescherming	4.5	voorbereidingsbesluit omgevingsplan	Wijziging van het Omgevingsplan kan geschieden door een voorbereidingsbesluit.			Afname, opgenomen bij 4.1									Het wijzigen van gemeentelijke verordeningen gebeurt nu ook al, voor zover het Wro-onderwerpen betreft. Voor andere onderwerpen is sprake van een verruiming. Dit kan een lastenreductie geven. Vooral op het gebied van bezwaar- en beroepsprocedures. Afname is opgenomen bij 4.1	
		4.6	voorbereidingsbesluit omgevingsverordening	Voorbereidingsbesluit provinciale omgevingsverordeningen		Afname, opgenomen bij 4.1	Afname, opgenomen bij 4.1									Zie 4.5	

Regelgeving		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking												
Afd.	Titel	Art.	Titel	Beschrijving van het artikel																				
														AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***
														* Artikel 2, Fw (Financiële Verhoudingswet). ** Bijvoorbeeld concurrentievoordelen, rentevoordelen a.g.v. kortere procedures. *** Kneipunten en irritaties - regeldruk bedrijven.										
4.3	Algemene bepalingen over regels voor activiteiten in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening	4.7	voorbereidingsbesluit in verband met instructies of projectbesluit	Voorbereidingsinstructie instructieregels provincie of Rijk. Provincies kunnen een besluit nemen met het oog op de voorbereiding van de wijziging van een gemeentelijk omgevingsplan vanwege een provinciale omgevingsverordening, of deze provinciale omgevingsverordening, of deze verantwoordelijkheid delegeren aan een gemeente. Het Rijk kan een besluit nemen met het oog op de voorbereiding van de wijziging van een ANWB.			Aframe, opgenomen bij 4.1	Aframe, opgenomen bij 4.1	Aframe, opgenomen bij 4.1											Zie 4.5				
4.8		4.8	decentrale regels over activiteiten	Algemene eisen aan omgevingsplannen en -verordeningen over toestemmingen en verboden.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil								Nihil			De toestemmingen en verboden kunnen in de huidige situatie ook al worden geregeld. Wel komt er nu één harmonieus geheel waardoor er een mogelijkheid bestaat tot meer gebruik van deze bepaling. Dit is echter niet te bepalen, voor dit onderzoek wordt uitgegaan van een lastenneutrale situatie. In de huidige situatie kan een gemeent bij verordening algemene regels vastleggen, zoals de kap van bomen. Deze regels worden nu onderdeel van het omgevingsplan. In de huidige situatie kan geen bezwaar of beroep worden aangetekend tegen deze algemene regels. Zodra de regels worden opgenomen in het omgevingsplan, kan dit wel. De respondenten van het onderzoek verwachten dat deze nieuwe mogelijkheid om bezwaar of beroep aan te tekenen weinig wordt gebruikt, omdat deze niet direct aan een locatie gerelateerd zijn. In dit onderzoek is er daarom van uitgegaan dat deze aanpassing geen significante gevolgen heeft voor gemeenten.				
4.8a		4.8a	specificeren inhoud decentrale regels	Maakt het instellen van een meldplicht op decentraal niveau mogelijk.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.								Decentrale regelt.	Decentrale regelt.		Kan ertoe leiden dat gemeenten, provincies en waterschappen meer meldingen gaan vragen.				
4.9		4.9	maatwerkvoorschriften	Maatwerk. Provincies, gemeenten en waterschappen kunnen aanvullende bepalingen opnemen voor een gebied of geval.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.								Decentrale regelt.	Decentrale regelt.		De Wm geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om maatwerk toe te passen. De Omgevingswet maakt maatwerk nu voor alle typen omgevingsvergunningen mogelijk. Maatwerk leidt altijd tot aanvullende lasten voor zowel de aanvrager als het bevoegd gezag, maar heeft ook andere kosteneffecten. Het is van het bevoegd gezag afhankelijk of dit een positief effect is (er wordt meer rekening gehouden met het bedrijf) of een negatief effect (het bevoegd gezag past de ruimte toe om extra bepalingen op te nemen). Het uitgangspunt van de Omgevingswet is om maatwerk te gebruiken om ondernemen te vergemakkelijken. Als het bevoegd gezag hieraan invulling geeft, dan worden de aanvullende AL en hogere leges ruimschoots gecompenseerd door het beperken van de overige lasten, waardoor de totale kosten voor bedrijven afnemen. Op basis van de interviews wordt aangenomen dat het aantal situaties waarin aanvullend maatwerk wordt opgelegd, beperkt blijft tot incidentele gevallen. (Met name voor natuur) Vanwege het beperkte aantal gevallen waarin aanvullend maatwerk wordt verwacht, zijn de financiële effecten verwaarloosbaar.				
4.10		4.10	gelijkwaardigheid	Gelijkwaardigheidsbeginsel	Toename	Toename	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.								Aframe	Aframe	Aframe	Een bedrijf dat bij een Omgevingsvergunning een beschermende maatregel wil treffen die afwijkt van de beste beschikbare technieken (BBT), kunnen in de huidige situatie een aanvraag indienen op basis van gelijkwaardigheid. In de voorgenomen situatie blijft deze mogelijkheid bestaan, maar moet wel eerst een toestemming worden verkregen van het bevoegd gezag. De respondenten geven aan dat het gelijkwaardigheidsbeginsel vooral wordt toegepast bij complexe ontwikkelingen, waarbij een intensief vooroverleg onderdeel uitmaakt van de vergunningprocedure. De afweging of een vergunningaanvraag die op basis van gelijkwaardigheid kan worden ingediend, maakt hier in de voorgenomen situatie onderdeel van uit. De respondenten verwachten daarom dat de financiële effecten van deze aanpassing verwaarloosbaar zijn.				

Regelgeving		Afd. Titel		Art. Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking															
						Beschrijving van het artikel		AL - Bedrijven		AL - Burgers		BL - Provincies*		BL - Gemeenten*		BL - Waterschappen*		BL - IenM		BL - overig Rijk		NK - Bedrijven		NK - Burgers		Overige effecten**		Kwalitatieve effecten***			
		4.21	maatwerkvoorschriften				Maatwerk. Het Rijk kan bij Beschikking aanvullende onderwerpen opnemen waarover provincies, gemeenten en waterschappen aanvullende eisen kunnen opnemen.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Zie 4.18	
		4.22	gelijkwaardigheid				Gelijkwaardigheidsbeginsel, waarbij een maatregel mag worden vervangen voor een gelijkwaardige maatregel.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Zie 4.18	
		4.22a	Bestuursorgaan				Regelt dat gemeenten bevoegd gezag zijn, tenzij anders gerd.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Afname	Toename	Afname	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Afname	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Deze bepaling kan ertoe leiden dat gemeenten vaker bevoegd gezag worden. Het betreft incidentele gevallen waarbij nu provincies, waterschappen of Rijkswaterstaat bevoegd gezag zijn.	
		4.23	riksregels implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen				Geeft een overzicht van EU-richtlijnen waarvoor regels gaan worden vastgelegd.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Zie 4.18	
		4.24	riksregels bouwwerken				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld bij bouwactiviteiten.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.	
		4.24a	riksregels rijksmonumentenactiviteiten				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld bij rijksmonumenten.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.	
		4.24b	riksregels stortingsactiviteiten op zee				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld bij stortingen op zee.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Voorheen betrof dit alleen inrichtingen voor activiteiten. Er is een reductiepotentieel voor het stellen van minder lokale eisen aan activiteiten met een kortere looptijd dan 6 maanden. Ook geeft dit ruimte om minder voorschriften te hoeven opnemen in de vergunningen. Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.	
		4.25	riksregels milieuactiviteiten				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld in belang van het milieu.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels
		4.26	riksregels lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor watersystemen.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26a	riksregels wateronttrekkingsactiviteiten				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor wateronttrekkingen	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26b	riksregels ontgrondingsactiviteiten in rijkswateren				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor ontgrondingen in rijkswater.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26c	riksregels mijnbouwactiviteiten				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor mijnbouwwerken.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26d	riksregels beperkingebiedactiviteiten droog waterstaatswerk				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor beperkingebiedactiviteiten bij droge waterstaatswerken.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26e	riksregels beperkingebiedactiviteiten nat waterstaatswerk				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor beperkingebiedactiviteiten bij natte waterstaatswerken.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26f	riksregels beperkingebiedsactiviteiten luchthaven				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor beperkingebiedactiviteiten bij luchthavens.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.
		4.26g	riksregels beperkingebiedsactiviteiten hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg				Bij AMvB kunnen algemene regels worden gesteld voor beperkingebiedactiviteiten bij spoorwegen.	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Uitv. Regels	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.

Regelgeving		Art.		Titel		Beschrijving van het artikel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel							AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	
5.10c	bevoegd gezag toepassing paragraaf 5.1.5.			Regelt dat een bij 5.10a of 5.10b gekozen bevoegd gezag, ook het bevoegde gezag blijft.														Zie 5.10a	
5.11	flexibiliteitsregeling bevoegd gezag			Flexibiliteitsregeling voor het aanwijzen van een ander bevoegd gezag.					Decentrale regelig.	Decentrale regelig.	Decentrale regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.				Kan-bepaling die vrij is in te vullen. Dit artikel is nieuw voor de Wabo. Dit kan een verschuiving van de BL geven indien hiervan gebruik wordt gemaakt. Deze verbreding van de flexibiliteitsregeling beoogt bestuurlijke lastenreductie. Overdracht van de bevoegdheid kan breder worden ingezet om versnippering tegen te gaan ook in combinatie met de revisievergunning.	
5.12	gedeelteelijke conversie aanvraag			Gedeeleltelijke conversieaanvraag.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil						Bestaande verplichting, nu wel verduidelijkt.	Nihil
5.13	beoordelingsregels aanvraag bij algemene maatregel van bestuur			Bepaakt wanneer een vergunning wordt verleend of geweigerd.			Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.					Bestaande verplichting.	
5.13a	van overeenkomstige toepassing uitgangspunten artikel 5.13, vierde lid, op andere activiteiten waar cultureel erfgoed aan de orde is			Regelt dat als bij een rijksmonumentenactiviteit cultureel erfgoed is betrokken, de beginselen, genoemd in artikel 5.13, van toepassing zijn.			Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.					Bestaand kader.	
5.13b	beoordelingregels aanvraag bij omgevingsverordening			Geeft overheden de ruimte om beoordelingsregels uit te werken.			Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Decentrale regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.					Bestaand kader.	
5.13c	eisen motivering omgevingsvergunning artikel 5.1-activiteiten			Stelt eisen aan de wijze van beoordeling.			Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.					Mogelijke effecten worden bepaald bij de invoering van de AMvB.	
5.14	toetsingskader voor artikel 5.5- en 5.6-activiteiten			Bepaald dat het toetsingskader voor omgevingsvergunningplichtige activiteiten bij AMvB kan worden aangepast.			Decentrale regelig.	Decentrale regelig.	Decentrale regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.					Bestaande verplichting.	
5.15	toetsing Wet bibob			Toetsing Wet Bibob. Bij AMvB worden door het Rijk activiteiten aanwezen die getoetst mogen worden a.d.h.v. Wet Bibob.			Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.				Kan-bepaling. Indien het Rijk hier gebruik van maakt, nemen de lasten van burgers, bedrijven en overheden toe. Dit is echter niet beoogd.	
5.16	toetsing bij onthouden instemming			Toetsing onthouden instemming. Regelt dat een negatief advies van een adviesorgaan leidt tot het onthouden van de instemming (6.10 en 6.11).			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil				Bestaande verplichting.	
5.17	voorschriften omgevingsvergunning			Aan een omgevingsvergunning worden voorschriften verbonden die nodig zijn in het belang van de fysieke leefomgeving.			Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.	Ulv. Regelig.		Dit is nu in principe ook al het geval bij de vergunningen die onder de Omgevingswet komen te vallen. Toename lasten mogelijk als nieuwe aanvullende regels worden gesteld. Betreft een afname indien nu bestaande verplichtingen niet meer worden opgenomen. Omdat dit nog niet nader is ingevuld, is het effect nu nog neutraal. Er is ook geen lasteneffect beoogd.	
5.18	verhouding voorschriften omgevingsvergunning en rijksregels			Verhouding verbinden voorschriften omgevingsvergunning en rijksregels. Geeft de voorwaarden waaronder van rijksregels mag worden afgeweken.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil						Bestaande verplichting.	
5.19	termijnstelling in omgevingsvergunning			Een omgevingsvergunning kan gelden voor een bepaalde aangegeven termijn.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	In de huidige situatie geldt dit ook al. Wel wordt de termijn van 5 jaar flexibeler, maar dit is al in kaart gebracht bij de CHW en kan hier dus niet worden meegenomen.	Nihil

Regelgeving		Beschrijving van het artikel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking		
Afd.	Titel	Art.	Titel	AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***		
		5.20.1	normadressaat omgevingsvergunning	Normadressaat omgevingsvergunning. Een omgevingsvergunning geldt voor eenieder die de activiteit of activiteiten verricht waarop zij ziet. De vergunninghouder zorgt ervoor dat de aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften worden nageleefd.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande verplichting.
		5.20.2/3	normadressaat omgevingsvergunning	Als een omgevingsvergunning zal gaan gelden voor een ander dan de aanvrager of de vergunninghouder, meldt de aanvrager onderscheidenlijk de vergunninghouder dat ten minste een maand van tevoren aan het bevoegd gezag, onder vermelding van de bij AMvB aangegeven gegevens.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Bestaande verplichting; er is ook geen verandering beoogd.
		5.21	actualisering omgevingsvergunning	Het bevoegd gezag bekijkt regelmatig of de voorschriften van de vergunning nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande verplichting.
		5.22	verplichting tot wijziging voorschriften omgevingsvergunning en intrekking omgevingsvergunning	Het bevoegd gezag dient de voorschriften van een omgevingsvergunning te wijzigen of een vergunning onder bepaalde omstandigheden in te trekken.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande verplichting.
		5.23	bevoegdheid tot wijziging voorschriften omgevingsvergunning en intrekking omgevingsvergunning	Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid om de voorschriften van een omgevingsvergunning te wijzigen of een vergunning onder bepaalde omstandigheden in te trekken.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande verplichting.
		5.23a	invulling algemene maatregel van bestuur artikelen 5.22 en 5.23	Bepaalt dat 5.22 en 5.23 bij AMvB kunnen worden aangevuld.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.
		5.24	revisievergunning	Revisievergunning. Het bevoegd gezag kan de vergunning periodiek ambtshalve herzien.	Aframe	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Het wordt voor het bevoegde gezag mogelijk om een revisievergunning van ambtshalve in behandeling te nemen. De revisievergunning op aanvraag is hierdoor geschrapt met nog minder bestuurlijke lasten tot gevolg (dus minder legesuitgaven en legesinkomsten).
		5.25	bevoegd gezag voor het projectbesluit	Bepaalt het bevoegd gezag voor het nemen van voorkeursbeslissingen en projectbesluiten en de te volgen procedure.		Nihil	Aframe	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Effecten hangen samen met 5.31. Beschrijft alleen de toekenning van een bevoegd gezag voor situaties. Conform bestaande situatie, m.u.v. gemeenten, die beslissingen mogen nemen zolang dit het project niet belemmert. De planvorming van gemeenten wordt dus niet langer belemmerd, wat een positief effect heeft.
5.2	Projectprocedure	5.26	coördinatie uitvoeringsbesluiten	Regelt welke overheid als bevoegd gezag optreedt.		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Er worden 5 bestaande regelingen gebundeld. De nieuwe procedure is nagenoeg gelijk aan de bestaande procedures. In dit onderzoek is ervan uitgegaan dat de verschillen geen significante lasteneffecten hebben.	

Regelgeving		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)		Opmerking														
Afd.	Titel	Art.	Titel	Beschrijving van het artikel										Overige effecten**			Kwalitatieve effecten***	Opmerking
				AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers						
		5.27	projectbesluit voor hoofdinfrastructuur en primaire waterkeringen	Regelt de verdeling van bevoegdheden bij grote infrastructurale werken.										Nihil	Conform de Tracéwet en de Waterwet. Geen veranderingen.			
		5.28	voornemen	Het bevoegd gezag geeft kennis van zijn voornemen om een verkenning uit te voeren naar een mogelijk bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving.	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil			Nihil	Nihil	Betreft de kennisneming zoals bekend uit de Tracéwet en de milieueffectrapportage. De kennisgeving voor het voornemen geldt voor alle projectbesluiten (opvolger van de coördinatieregeling, Tracébesluit, inpassingsplannen en projectplan Waterwet).			
		5.29	verkenning	Voor de verkenning moet de noodzakelijke kennis worden vergaard.		Nihil				Nihil				Nihil	In de huidige situatie is dit geregeld voor de Tracéwet, maar dit wordt nu verbreed naar alle projectbesluiten. In principe is dit echter al onderdeel van de zorgvuldigheidseisen, waardoor het effect in de praktijk nihil is. Dit geldt ook voor de participatiemogelijkheden voor burgers en bedrijven. De wet geeft hierbij in theorie een verruiming maar in de praktijk wordt dit al zo uitgevoerd.			
		5.30	Voorkeursbeslissing	Geeft aan wat een voorkeursbeslissing kan inhouden.		Nihil				Nihil				Nihil	Komt voort uit de huidige Tracéwet, Rijsinpassingsplannen en de coördinatieregeling. Het projectbesluit volgt de Sneller en Beter-procedure van het Tracébesluit, waarbij de enige verandering is dat het voorkeursbesluit een apart besluit is en niet hoeft te worden gecombineerd met de omgevingsvisie zoals nu met de structuurvisie.			
		5.31	wijzigen of uitwerken projectbesluit zonder paragraaf 5.2.2	Deze paragraaf is niet van toepassing op een uitwerking van een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.39 of een wijziging van een projectbesluit.		Nihil				Nihil				Nihil	Uitsluitingsclausule, geen direct effect op de lasten.			
		5.32	inhoud projectbesluit	Bij het projectbesluit wordt aangegeven hoe burgers, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten zijn van de uitgevoerde verkenning.		Nihil				Nihil				Nihil	Bestaande verplichting, m.u.v. De Waterwet. Het is voor de Waterwet echter al grotendeels geregeld op basis van de Awb, waardoor het effect van de verbreding nihil is.			
		5.33	integraal besluit	Regelt dat in een projectbesluit wordt aangegeven op welke wijze de regels van een gemeentelijk omgevingsplan(nen) wordt gewijzigd.		Afname		Afname	Afname				Niet te bep.	Niet te bep.	Het projectbesluit kan alle omgevingsvergunningen bevatten. Deze kunnen hierdoor ineens in procedure worden gebracht, waardoor de procedurekosten lager uitvallen.			
		5.34	toetsingskaders	Regelt dat onevenredig belemmerende bepalingen niet hoeven te worden nagekomen. Wel kunnen er bij AMvB aanvullende eisen worden gesteld.		Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.					Dit is een bestaande verplichting. Wel kunnen bij AMvB aanvullende regels worden gesteld. Deze effecten kunnen niet worden berekend.			
		5.35	uitwerking binnen besluit	Bij een projectbesluit kan worden bepaald dat het besluit door het bevoegd gezag technisch wordt uitgewerkt.		Niet te bep.		Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.			Niet te bep.	Niet te bep.	Voor de Wro is dit al geregeld, voor de Waterwet en de Tracéwet is dit nieuw. Omdat dit meer flexibiliteit geeft is er mogelijk sprake van een kleine verlichting.			
-	-	Vervallen	oplevertoets	In de Tracéwet wordt een oplevertoets gevraagd. Deze komt te vervallen.		Afname		Afname	Afname				Niet te bep.	Niet te bep.	Het vervallen van de oplevertoets geeft een reductie voor het verantwoordelijke bevoegde gezag.			
Hoofdstuk 6 Gereserveerd																		
Hoofdstuk 7 Gereserveerd																		
Hoofdstuk 8 Gereserveerd																		
Hoofdstuk 9 Gereserveerd																		
Hoofdstuk 10 Gedoogplichten																		
10.1	Algemene bepalingen		begripsbepalingen	Geeft de kaders voor gedoogplichten.											Geen verplichtingen, geen wijzigingen.			
10.2	Gedoogplichten van rechtswege		gedoogplichten natte en droge waterstaatswerken	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthabende.									Nihil	Nihil	Bestaande verplichting			

Regelgeving		Afd. Titel		Art. Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking											
						AL - Bedrijven		AL - Burgers		BL - Provincies*		BL - Gemeenten*		BL - Waterschappen*		BL - IenM		BL - overig Rijk		NK - Bedrijven		NK - Burgers		Overige effecten**		Kwalitatieve effecten***	
						Toename		Toename		Toename		Toename		Toename		Toename		Toename									
10.3		gedoogplichten waterbeheer	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthebbende.																						Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.4	melding werkzaamheden	De initiatiefnemer moet een melding doen aan de rechthebbende.	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename					Afname	Afname	De meldingsplicht is voor een deel van de gevallen nieuw. Is waarschijnlijk wel gebruikelijk om al te doen, waardoor de merkbare toename beperkt is. Geeft beperkte lasten voor de melder en de rechthebbende, maar wel een beperking van irritaties bij de rechthebbende.
		10.5	bevoegdheid tot betreden plaatsen	Regelt dat inspectiediensten grondgebied mogen betreden om watersystemen of onderdelen daarvan te mogen inspecteren.																							
		10.6	gedoogplichten Wet milieubeheer	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthebbende.																					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.7	gedoogplicht Wet luchtvaart	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthebbende.																					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.8	gedoogplichten Spoorwagwet en Wet lokaal spoor	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthebbende.																					Nihil	Nihil	Dit wordt thans geregeld. Het wetsvoorstel zal gereed zijn voor inwerkingtreding van deze regelgeving. Eventuele effecten worden daar in kaart gebracht.
		10.9	gedoogplicht Mijnbouwwet	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthebbende.																					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.10	gedoogplicht zwemwater	Activiteiten die moeten worden gedoogd door de rechthebbende.																					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.11	toepassingscriteria	Regelt dat gedoogplichten kunnen worden opgelegd in het algemeen belang.																					Nihil	Nihil	Geen inhoudelijke wijzigingen, uitsluitend structurerend.
		10.12	op aanvraag en ambtshalve	Gedoogplichten die op aanvraag van een ondernemer of ambtshalve worden opgelegd.	Afname 0,03	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Dit artikel regelt dat gedoogplichten ambtshalve kunnen worden opgelegd, maar dit gebeurt nu ook al. In principe komt de aanvraag echter te vervallen, wat een afname geeft. Deze zal dus niet of slechts gedeeltelijk merkbaar zijn.
		10.13	gedoogplichten infrastructuur en water	Regelt gedoogplichten voor infrastructurele werken.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Afname	Afname	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Gedeeltelijk bestaand, de gedoogplicht voor werken aan (afval)watertransporten door waterschappen en gemeenten is nieuw. In de huidige situatie is een aanvraag nodig om een riolering tot publiek werk te verheffen, voordat de gedoogplicht geldt. Dit kan voortaan rechtstreeks, wat een reductie geeft voor de betreffende bevoegde gezagen.
		10.14	gedoogplichten energie en mijnbouw	Regelt gedoogplichten voor elektriciteitsnetwerken, mijnbouwwerken, CO2-opslag, nucleaire installaties en levering van warmte o.b.v. de warmtewet.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Afname	Afname	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting; met uitzondering van pijpleidingen en kabels voor olie- en gaswinning. Hiervoor wordt de situatie gerepareerd, waardoor deze nu afzonderlijk moeten worden benoemd in de regelgeving. Het effect is echter beperkt.
		10.15	gedoogplicht Uitvoeringswet Nederlands-Duits Grensverdrag	Regelt gedoogplichten voor het Nederlands-Duits grensverdrag.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.16	gedoogplichten voor ontgrondingen	Regelt gedoogplichten voor ontgrondingen.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.17	gedoogplichten natte waterstaatswerken	Regelt gedoogplichten voor waterstaatswerken.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.18	gedoogplicht luchtverontreiniging	Regelt gedoogplichten voor luchtverontreiniging.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.19	gedoogplichten voor archeologisch onderzoek	Regelt gedoogplichten voor archeologisch onderzoek.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.20	gedoogplicht in verband met het maken van een ontwerp	Regelt gedoogplichten voor meet- en graafwerkzaamheden t.b.v. het maken van een ontwerp.	Nihil	Nihil	Nihil	Afname	Afname	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	In de huidige situatie moet een aanvraag worden ingediend bij de koning om een werk tot werk van algemeen belang te benoemen. Dit kan nu rechtstreeks, wat een reductie geeft bij het betreffende bevoegde gezag en het ministerie. Komt echter weinig voor, waardoor het effect beperkt is.
		10.21	gedoogplicht andere werken van algemeen belang	Geeft mogelijkheden om gedoogplichten in te stellen voor werken van algemeen belang.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Nihil	Nihil	Bestaande verplichting

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel					AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	
		10.22	inhoud gedoogplichtbeschikking	De gedoogplichtbeschikking moet voldoen aan een aantal eisen die in de beschikking worden beschreven. Er kan rond een werk ook een beschermingszone worden aangewezen.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Toename	Nihil			Nihil	Nihil	Lid 2 is nieuw, dit bepaalt dat een beschermingszone kan worden aangewezen rond het werk. Mogelijk kan de gedoogbeschikking iets meer onderbouwing vereisen.
		10.23	wijziging van een gedoogplichtbeschikking	Op aanvraag van de rechthebbende kan de gedoogbeschikking worden gewijzigd ten aanzien van de locatie van het werk.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.24	bomen en beplantingen	Degene op wie een gedoogplicht op grond van paragraaf 11.3.2 rust, gedooft dat de ondernemer van het werk bomen en beplanting verwijdert.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.25	rechtsopvolging	De in de gedoogplichtbeschikking opgenomen rechten en plichten van de rechthebbende op de onroerende zaak en van de ondernemer van het werk rusten ook op hun rechtsopvolgers.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.26	toegang tot de onroerende zaak	De ondernemer van het werk of diens gemachtigde heeft toegang tot de onroerende zaak voor zover dat redelijkerwijs voor de uitvoering van zijn werkzaamheden nodig is.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
		10.27	opruien van een werk van algemeen belang	Bij beëindiging van een werk van algemeen belang, ruimt de uitvoerder het werk op, tenzij anders overeengekomen.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil	Nihil	Dit is een nieuw artikel. In principe is dit al praktisch, waardoor de lasten niet merkbaar zouden moeten zijn, maar formeel is sprake van een toename van de kosten van de opdrachtgever. Het geldt echter alleen voor beschikkingen die vanaf nu worden genomen, waarmee er geen gevolgen zijn voor bestaande situaties. Voor de meeste beschikkingen geldt dat de mogelijke effecten zich pas na tientallen jaren voordoen.
		10.28	eigendom van een werk van algemeen belang	Verklaart Artikel 20, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing op het werk waarover een gedoogbeschikking is aangegeven.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
10.4	Schadevergoeding	10.29	recht op schadevergoeding	Het bestaan van een gedoogplicht op grond van dit hoofdstuk laat onverlet het recht op schadevergoeding.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil	Bestaande verplichting
-	-	Vervallen	Er kan worden gestart voordat een besluit onherroepelijk is.												Afname	Afname	Kortere doorlooptijden en hierdoor minder irritatie en mogelijk minder derving.
-	-	Vervallen	De concessie voor het erkennen van een werk als publiek vervalt	Zie ook 11.19													Afname omdat er geen verzoek meer hoeft te worden ingediend om een werk tot publiek werk te benoemen. Omvang is nog onduidelijk.
Hoofdstuk 11 Gereserveerd																	
Hoofdstuk 12 Grondexploitatie																	
12.	Grondexploitatie	12.1	verhaal van grondexploitatiekosten	Grondexploitatie algemeen	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	De taxatie van de inbrengwaarde moet door een onafhankelijk taxateur plaatsvinden. Dit is al jurisprudentie, maar wordt waarschijnlijk wettelijk vastgelegd (niet te berekenen op grond van deze wet).
		12.1 lid 2	vaststelling exploitatieregels of exploitatievoorschriften	De gemeenteraad stelt een exploitatieopzet vast voor gronden waarop een bij AMvB aangewezen bouwplan is voortgenomen.					Decentrale regeling.		Uitv. Regelg.						Lid 2: de lijst met categorieën van gevallen waarin geen exploitatieregels hoeven te worden opgesteld wordt uitgebreid met de mogelijkheid voor de gemeenteraad om andere gevallen aan te wijzen.

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel															
	12.2	exploitatiegebied en bovenwijkse voorzieningen in omgevingsplan	Grondexploitatie algemeen	Niet te bep.	AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	Zie 12.1	
	12.3	vaststelling exploitatieregels of exploitatievoorschriften	Grondexploitatie algemeen	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	
	12.4	overeenkomst in plaats van exploitatieregels of exploitatievoorschriften	Stelt eisen aan de inhoud en de totstandkoming van de overeenkomst over grondexploitatie.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.					Het effect is afhankelijk van de huidige wijze waarop het bevoegde gezag de grondexploitatie heeft geregeld.	
	12.5	inhoud exploitatieregels of -voorschriften	Een exploitatieopzet bevat een aantal inhoudelijke regels/eisen die beschreven staan in dit artikel. Bijvoorbeeld raming van de kosten en opbrengsten van de exploitatie.	Nihil	Nihil		Nihil					Nihil			Nihil	Bestaande regelgeving	
	12.6	exploitatieopzet	Aan het kostenverhaal en de exploitatieopzet van exploitatieregels- of voorschriften worden regels gesteld.	Nihil	Nihil		Afname					Afname			Afname	Op basis dit artikel wordt geregeld dat een globaal bestemmingsplan een globale exploitatieopzet kan bevatten, waarbij de inbrengwaarde globaal mag worden geraamd in plaats van een uitgebreide taxatie. De feitelijke opbrengst blijft hetzelfde, maar de procedure wordt eenvoudiger voor het BG.	
	12.7	herziening exploitatieregels en exploitatievoorschriften	Een exploitatieopzet wordt eens per twee jaar herzien, of als de praktijk hier toe leidt.				Afname									Bestaande verplichting, maar dit moet in de huidige situatie wel jaarlijks. Er is dus sprake van een reductie. Deze reductie kon echter niet in dit onderzoek worden berekend omdat de wijziging pas na de toetsversie werd doorgevoerd.	
	12.8	verhaal kosten	Burgemeester en wethouders verhalen de kosten bij een omgevingsvergunning.				Decentrale regeling.		Uitv. Regeling.			Decentrale regeling.	Decentrale regeling.	Decentrale regeling.		Geen formele kan-bepaling, maar uit de huidige gegevens blijkt dat dit in de praktijk niet wordt ingevuld. Bij AMvB kunnen ook nog eisen worden gesteld. Hiermee zijn de effecten niet direct aan de wet toe te kennen.	
	12.9	afrekening en intrekking exploitatieregels	Binnen drie maanden stelt B&W een afrekening vast.				Decentrale regeling.		Uitv. Regeling.			Decentrale regeling.	Decentrale regeling.	Decentrale regeling.		Kan-bepaling.	
	12.10	financiële bijdrage gemeente	De gemeente verstrekt de houder van een omgevingsvergunning een financiële bijdrage.				Decentrale regeling.					Decentrale regeling.	Decentrale regeling.	Decentrale regeling.		Kan-bepaling.	
	12.11	exploitatievoorschriften bij een projectbesluit of omgevingsvergunning	Exploitatieopzet bij een projectbesluit of omgevingsvergunning.				Nihil									Bestaande verplichting uit de Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.25). De reikwijdte hiervan is vergroot door het opnemen in de Omgevingswet, maar het effect zal naar verwachting klein tot nihil zijn.	
	12.12	Sancties bij overschrijden termijn van betaling exploitatiebijdrage	Regelt de grondslag voor op te leggen sancties bij overschrijden termijn van betaling exploitatiebijdrage.													Geen verplichtingen.	
-	Vervallen	De exploitatieverordening vervalt.		Afname	Afname		Decentrale regeling.									Gemeenten hebben minder tijd nodig voor het opstellen en in procedure brengen van de verordening. Voorts is er minder bezwaar en beroep.	
Hoofdstuk 13 Financiële bepalingen																	
13.1	Leges	heffen van rechten vanwege een omgevingsvergunning	Voor alle omgevingsvergunningen kunnen leges in rekening worden gebracht.	Toename		Opgenomen bij gemeenten	Afname 18 tot 24,8					Toename 18,1 tot 24,9		Niet te bep.	Niet te bep.	In de huidige situatie mogen voor de omgevingsvergunning milieu geen leges worden gerekend. Dit zal nu wel mogen, wat naar verwachting leidt tot een toename van de lasten voor bedrijven en een afname voor gemeenten en provincies. De inkomsten uit leges worden voor het bevoegde gezag wel iets gedeemt door de kosten van het innen van leges. Mogelijk is er ook een eenmalige investering nodig om het beleid aan te passen.	
13.2	Vergoeding van extra kosten van de gemeente	extra kosten omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit	Vergoeding hogere kosten gemeenten			Afname	Afname					Toename	Toename	Toename	Niet te bep.	Bestaande verplichting uit de Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.8, 6.9). De reikwijdte wordt iets vergroot, maar in de praktijk wordt deze bepaling nu al nauwelijks toegepast. Waarschijnlijk zijn de effecten klein.	

Regelgeving		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)		Opmerking										
Afd.	Titel	Art.	Beschrijving van het artikel											
				AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***
						Afname	Afname				Toename	Toename	Toename	Niet te bep.
13.3	Financiële bepalingen vanwege omgevingsvergunningen	13.3	andere kosten	Vergoeding andere kosten gemeenten en andere openbare lichamen.										Bestaande verplichting uit de Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.8, 6.9). De reikwijdte wordt iets vergroot, maar in de praktijk wordt deze bepaling nu al nauwelijks toegepast. Waarschijnlijk zijn de effecten klein.
13.3	Financiële bepalingen vanwege omgevingsvergunningen	13.4	financiële zekerheidsstelling	Bij AMvB kunnen gevallen worden aangewezen waar bij voor een omgevingsvergunning die betrekking heeft op een activiteit die ernstige nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben, financiële zekerheid wordt geëist.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.			Uitv. Regelg.					Het betreft een bestaande verplichting uit de Wabo (artikel 4.1), die niet wordt verruimd. Het effect is naar verwachting nihil.
13.5		13.5	financiële voorschriften voor een ontgrondingsactiviteit	Aan een omgevingsvergunning voor een ontgronding kan een financieel voorschrift worden gekoppeld.	Nihil								Nihil	Bestaande verplichting uit de Ontgrondingenwet (artikel 3.3 c,d,e).
13.6	Vergoeding voor adviezen van adviesorganen (Nieuw)	13.6	Vergoeding voor adviezen van adviesorganen											
--	--	Vervallen	De provinciale Ontgrondingenontheffing vervalt	Nihil	Nihil						Nihil			Afname voor provincies omdat er geen verordening hoeft te worden opgesteld en er geen gelden hoeven te worden geheven. Tegelijkertijd zal er een grotere kans bestaan op schade. Vermoedelijk heffen deze effecten elkaar op.
Hoofdstuk 14 Gereserveerd														
Hoofdstuk 15 Schade - gereserveerd														
Hoofdstuk 16 Procedures														
16.1	Algemene bepalingen	16.1	elektronische aanvraag en melding	Een aanvraag om een besluit op grond van deze wet geschiedt elektronisch.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.			Digitale aanvragen kunnen de lasten verminderen. Op dit moment zijn er geen veranderingen en hierdoor geen lasteneffecten, maar als er bij AMvB wordt bepaald dat digitaal moet worden ingediend, dan wordt hiermee een reductie gerealiseerd. De omvang van deze reductie is echter afhankelijk van de mate waarin dit nu ook al kan/moet. Voor alle vergunningen onder de Wabo, Waterwet (voor zover RWS) en de Wbr (voor zover RWS) wordt al uitgegaan van digitale indiening. Voor waterschappen bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van het OLO, maar dit is niet verplicht. De invulling wordt nader bepaald bij AMvB. Het is hierdoor nog niet te bepalen in hoeverre digitaal indienen verplicht wordt, al beoogt I&M wel digitaal indienen te verplichten. Het effect kan echter pas bij AMvB worden bepaald. We kunnen er kosten ontstaan voor waterschappen om aansluiting te verkrijgen op het OLO. De effecten worden in kaart gebracht in de digitale verkenningen.
16.2	elektronische omgevingsdocumenten	16.2	Omgevingsvisies, plannen, programma's, omgevingsverordeningen, besluiten tot aanwijzing van gebieden en projectbesluiten worden, indien van toepassing, met de daarbij behorende toelichting of onderbouwing, langs elektronische weg vastgelegd en in die vorm vastgesteld.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.			Mogelijk een reductie door digitalisering, zeker omdat de reikwijdte van de Omgevingswet groter is en dit dus op meer situaties van toepassing is. Wel zal de reductie in de praktijk beperkt zijn omdat vaak nu al verplicht is om een digitale versie te maken die leidend is. Hierdoor verschuiven de lasten in de procedure, maar blijven de totale lasten nagenoeg gelijk. Wel moeten mogelijk kosten worden gemaakt om aan de nieuwe bepalingen te voldoen. De effecten worden in kaart gebracht in de digitale verkenningen.
16.3	procedurele vereisten en vormvereisten documenten elektronische omgevingsdocumenten	16.3	Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de elektronische vastlegging en vaststelling.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.			Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de MR.

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking											
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel														NK - Bedrijven			NK - Burgers			Overige effecten**			Kwalitatieve effecten***		
		AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk																			
		Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname																			
16.4	landelijke voorziening elektronisch aanvragen en melden	Het bevoegd gezag en de andere bestuursorganen die zijn betrokken bij de beslissing over de verlening van een omgevingsvergunning, maken gebruik van deze voorziening (OLO). Het bevoegd gezag draagt zorg voor het beheer van de in de voorziening opgenomen gegevens en bescheiden en de verstrekking daarvan aan de bestuursorganen. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over dat beheer en die verstrekking.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname																			
16.5	houdbaarheid onderzoeksgegevens	Bij het nemen van een besluit op grond van deze wet kan in ieder geval gebruik worden gemaakt van gegevens en onderzoeken die niet ouder zijn dan twee jaar.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname																			
16.6	beoordeling van gevolgen	Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de methoden en uitgangspunten voor de beoordeling van de gevolgen van een besluit.		Uitv. Regels.	Uitv. Regels.	Uitv. Regels.	Uitv. Regels.	Uitv. Regels.																			
16.7	toepassing coördinatieregeling Awb	Toepassing van de Awb 3.5 is van toepassing op de voorbereiding en vaststelling van een omgevingsvergunning of een projectbesluit. Er wordt één coördinerend bevoegd gezag aangewezen. Als een watervergunning en een milieuvergunning beide nodig zijn, dan worden de aanvragen gelijktijdig ingediend.	Afname	Afname	Toename	Toename	Toename	Toename													Afname						
16.8	toepassingsbereik paragraaf 16.1.4	Aanduiding dat bepalingen in paragraaf 16.1.4 van toepassing zijn op de coördinatieregeling Awb.	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil																			
16.9	buiten behandeling laten aanvraag	Het buiten behandeling laten van een aanvraag om een omgevingsvergunning.	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil																			
16.10	advies	Bij AMVB kunnen bestuursorganen of andere instanties worden aangewezen die het bevoegd gezag advies uit kunnen brengen over een aanvraag om een besluit, een gemeentelijk omgevingsplan, een gemeentelijke verordening, een waterschapsverordening of een provinciale omgevingsverordening.	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil													Nihil						
16.11	termijn gelding omgevingsvergunningen	Een watervergunning en een milieuvergunning die gelijktijdig worden aangevraagd, hebben dezelfde termijn.	Decentrale regels.		Decentrale regels.																						
16.12	instructie op initiatief algemeen bevoegd gezag	Regelt de mogelijkheden voor instructie indien gedeputeerde staten of de minister mag beslissen over de aanvraag voor een milieuactiviteit.			Decentrale regels.	Uitv. of dec. regels.		Uitv. Regels.													Een bevoegd gezag voor milieuactiviteiten kan instructies geven aan het bevoegde gezag voor water.						

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel				AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	
16.13		Instructie op initiatief bevoegd gezag water	Regelt de mogelijkheden voor instructie indien gedeputeerde staten of de minister mag beslissen over de aanvraag voor een milieuvacature.					Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.							
16.14		opschorting beslistermijn	Als een beslissing op een aanvraag om een besluit op grond van deze wet of een besluit tot wijziging daarvan niet kan worden genomen dan nadat is voldaan aan een internationaalrechtelijke verplichting, wordt de termijn voor het nemen van dat besluit opgeschort tot de voor die verplichting geldende procedure is afgerond.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Het effect is volledig afhankelijk van internationale wijzigingen. Kan hierdoor niet worden gekwantificeerd.
16.15		advies	Bij AMvB kunnen bestuursorganen of andere instanties worden aangewezen die het bevoegd gezag advies uit kunnen brengen over een aanvraag om een besluit, een gemeentelijk omgevingsplan, een gemeentelijke verordening, een waterschapsverordening of een provinciale omgevingsverordening.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Het artikel wordt ingevuld bij AMvB. Effecten kunnen nog niet worden geschat.
16.16		instemming	Bij AMvB kunnen activiteiten worden aangewezen waarbij een aangewezen bestuursorgaan bindend advies kan uitbrengen bij het verrichten van die activiteit.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Het artikel wordt ingevuld bij AMvB. Effecten kunnen nog niet worden geschat.
16.17		gronden onthouden instemming	De instemming bedoeld bij 6.11 kan alleen worden onthouden als dit in het belang is van de bij 6.10 bedoelde AMvB.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Het artikel wordt ingevuld bij AMvB. Effecten kunnen nog niet worden geschat.
16.18		termijn instemming; geen fictieve instemming	Het bij 6.11 bedoelde advies wordt binnen vier weken verstrekt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Het artikel wordt ingevuld bij AMvB. Effecten kunnen nog niet worden geschat.
16.19		instemming en advies bij projectbesluit	Regelt dat het bindende advies bedoeld bij 6.10 t/m 6.13 ook van toepassing is op projectbesluiten.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Het artikel wordt ingevuld bij AMvB. Effecten kunnen nog niet worden geschat.
16.20		bijzondere betrokkenheid provincie bij omgevingsplan	Regelt dat zienswijzen van provincies bindend zijn voor omgevingsplannen, voorzover deze gaan over locatieontwikkelingsregels.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande situatie.
16.21		inwerkingtreding	Regelt de mogelijkheid voor uitgestelde inwerkingtreding van een besluit. Bij AMvB kunnen gevallen worden aangewezen waarbij het besluit pas in werking treedt na afronding van de bezwaar- en beroepstermijn.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Het artikel wordt ingevuld bij AMvB. Effecten kunnen nog niet worden geschat. Komt naar verwachting weinig voor.
16.21		inwerkingtreding	Regelt de mogelijkheid voor eerdere inwerkingtreding van een besluit. Bevoegd gezag kan besluiten aanwijzen waarbij het besluit direct na bekendmaking in werking treedt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Uitv. Regelt.	Uitv. Regelt.	Nihil	Nihil	Decentrale regelt.	Decentrale regelt.	Wordt autonoom bepaald, effect kan niet worden bepaald. Komt waarschijnlijk weinig voor.

Regelgeving		Afd. Titel		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking																	
Beschrijving van het artikel														AL - Bedrijven		AL - Burgers		BL - Provincies*		BL - Gemeenten*		BL - Waterschappen*		BL - IenM		BL - overig Rijk		NK - Bedrijven		NK - Burgers		Overige effecten**		Kwalitatieve effecten***	
		16.22	uitgestelde inwerkingtreding vanwege Kernenergiewet	Regelt dat een omgevingsvergunning voor een artikel-15 inrichting pas in werking treedt als alle gerelateerde vergunningen in werking zijn getreden.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande verplichting				
		16.23	uitgestelde inwerkingtreding vanwege bodemverontreiniging	Regelt dat een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit pas in werking treedt als aan de eisen van de Wet bodembescherming wordt voldaan.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Bestaande verplichting				
		16.23a	uitgestelde inwerkingtreding vanwege doelmatige uitvoering en handhaving	Regelt dat bij AMvB aanvullende situaties kunnen worden aangewezen waarbij de inwerking van een vergunning wordt uitgesteld.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Mogelijke gevolgen worden bij het verschijnen van de AMvB bepaald.				
		16.24	ondergeschikte wijzigingen aangevochten besluit	Regelt dat afd. 3.4 van de Awb niet van toepassing is als het gaat om wijzigingen van ondergeschikte aard in een besluit dat hangende beroep is bij een bestuursrechter.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Uitv. Regels.	Uitv. Regelg.									Deze bepaling komt uit de Tracéwet, maar wordt nu voor alle besluiten onder de omgevingswet van toepassing. Dit leidt tot een afname van de lasten omdat het aantal zienswijzen, bezwaren en beroepen wordt beperkt.				
		16.24a	reikwijdte beroep na toepassing coördinatie-regeling Awbartikel 16.7, eerste lid, aanhef en onder b	Regelt dat op één beslissing maar één keer een beroep kan worden ingediend.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Uitv. Regels.	Uitv. Regelg.									Kan dubbele beroepen voorkomen. Dit komt naar verwachting maar beperkt voor.				
		16.25	bundeling beroep bij ontheffing instructieregel of instructie	Tegen een ontheffing op algemene instructieregels mag alleen beroep worden aangetekend als de ontheffing betrekking heeft op het besluit.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Voor komt in incidentele gevallen wildgroei aan beroepen. Naar verwachting geen significant effect.				
		16.25a	bundeling beroep bij besluit over instemming	Het bevoegd gezag voor een besluit waarop een besluit over instemming als bedoeld in artikel 16.16 betrekking heeft, kan pas nadat zijn eigen besluit is bekendgemaakt beroep instellen tegen het besluit over instemming. De bepalingen over het beroep tegen dat eigen besluit zijn van overeenkomstige toepassing op het beroep tegen het besluit over instemming.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					
		16.26	beroepsgronden bij uitvoeringsbesluit van projectbesluit	Bij het beroep tegen een besluit tot uitvoering van een projectbesluit kunnen geen gronden worden aangevoerd die betrekking hebben op het projectbesluit waarop dat besluit rust.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname					Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Voor komt dat er bezwaren en beroepen worden ingediend over onderdelen waarover al eerder een besluit is genomen. Mogelijk een afname door minder bezwaren en beroepen. Minder bezwaar en beroep leidt tot kortere besluitvormingsprocessen en hierdoor tot afname overige effecten.			
		16.27	rechterlijke bedistermijn bij projectprocedure	Een beroep tegen een projectbesluit wordt binnen 6 maanden beoordeeld. Dit kan worden verlengd met 3 maanden.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname	In de huidige wettekst staat 6 maanden, dit moet echter 9 zijn. Het was voorheen 12, er is dus sprake van een afname van de doorlooptijd.			
16.2	Toestandloingsprocedures	16.28	toepassing paragraaf 16.2.1	Regelt dat afd. 3.4 van de Awb van toepassing is op voorbereidingsprocedures.	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename					Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Verruiming van de huidige situatie, waarbij alleen belanghebbenden bezwaar kunnen aantekenen. Mogelijk neemt het aantal bezwaren hierdoor toe.			

Regelgeving		Titel		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Art.	Titel	AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenMI	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***					
16.29			kring inspraakgerechtigden	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename			Toename	Toename	Verruiming van de huidige situatie, waarbij alleen belanghebbenden bezwaar kunnen aantekenen. Mogelijk neemt het aantal bezwaren hierdoor toe.				
16.30			intrekking of wijziging	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename	Toename			Toename	Toename	Verruiming van de huidige situatie, waarbij alleen belanghebbenden bezwaar kunnen aantekenen. Mogelijk neemt het aantal bezwaren hierdoor toe.				
16.31			toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht																
16.32			toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil								Dit maakt zienswijzen mogelijk voor iedereen. Dit is al praktijk met uitzondering van de Wet Luchtbeheer, waar alleen belanghebbenden bezwaar aan kunnen tekenen. Voor dit onderdeel kan dit leiden tot een te verwaarlozen toename.				
16.33			toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht						Nihil	Nihil					Dit maakt zienswijzen mogelijk voor iedereen. Dit is al praktijk met uitzondering van de Wet Luchtbeheer, waar alleen belanghebbenden bezwaar aan kunnen tekenen. Voor dit onderdeel kan dit leiden tot een te verwaarlozen toename.				
16.34			voorbereiding stroomgebiedbeheerplan en overstromingsrisicoplan						Nihil	Nihil					Europese verplichting, geen effect verwacht.				
16.35			toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	Toename	Toename	Nihil	Nihil	Nihil							Dit maakt zienswijzen mogelijk voor iedereen. Dit is al praktijk met uitzondering van de Wet Luchtbeheer, waar alleen belanghebbenden bezwaar aan kunnen tekenen. Voor dit onderdeel kan dit leiden tot een kleine toename.				
16.36			zienswijzen	Afname	Afname	Afname	Afname								Beperking van het aantal zienswijzen, mogelijk een afname van 'zinloze' zienswijzen.				
16.37			toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	Toename	Toename	Nihil	Toename	Nihil							Dit maakt zienswijzen mogelijk voor iedereen. Dit is al praktijk met uitzondering van de Wet Luchtbeheer, waar alleen belanghebbenden bezwaar aan kunnen tekenen. Voor dit onderdeel kan dit leiden tot een kleine toename.				
16.38			reikwijdte, bevoegd gezag plan-mer	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Geen verplichtingen				
16.39			uitzondering plan-mer-plicht			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Bestaande verplichting.				
16.40			plan-mer-plichtige plannen of programma's	Afname	Afname	Afname 1.3	Afname 3.8								Ten opzichte van de huidige situatie zijn er minder plan-mer-en verplicht. Daarnaast is ook de mer-beoordelingsplicht vereenvoudigd. Zie paragraaf 4.7				
16.41			gebruik andere plan-mer'en			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Bestaande verplichting.				

Regelgeving		Beschrijving van het artikel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Art.	Titel	AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - lenMI	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***	
16.53	mededeling van aanhouding		Het bevoegd gezag doet van de aanhouding bij een voorbereiding van een gemeentelijk omgevingsplan of van een vastgestelde exploitatieopzet melding bij de aanvrager.			Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5	Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5	Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5							Bestaande verplichting voor de Wabo. Door de Omgevingswet wordt de reikwijdte van het artikel verbreed. De lasteneffecten zijn doorgerekend in hoofdstuk 5.
16.54	begin beslistermijn		Als een beslissing op de aanvraag wordt aangehouden, wordt in plaats van de dag van ontvangst van de aanvraag uitgegaan van de dag waarop de aanhouding eindigt.										Niet te bep.	Niet te bep.	Heeft alleen effect op de doorlooptijd.
16.55	toepassingsbereik reguliere voorbereidingsprocedure		Regelt dat art 3.10 van de Awb niet van toepassing is op de reguliere voorbereidingsprocedure.	Afname	Afname	Afname	Afname	Afname					Afname	Afname	Het schrappen van de inspraakprocedure kan snelheidswinst opleveren, maar het is niet duidelijk in hoeverre dit wordt toegepast. In het onderzoek wordt daarom met een aantal scenario's gewerkt om de bandbreedte te bepalen. Naast snelheidswinst, nemen ook AL en BL af omdat er minder ruimte is voor het indienen en beoordelen van zienswijzen.
16.56	kennisgeving aanvraag		Het bevoegd gezag deelt de aanvrager na ontvangst van de aanvraag z.s.m. mee dat het bevoegd is op de aanvraag te beslissen. In die mededeling worden ook de procedure ter voorbereiding van het besluit, de beslistermijn en de openstaande rechtsmiddelen vermeld.			Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5	Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5	Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5							Bestaande verplichting voor de Wabo. Door de Omgevingswet wordt de reikwijdte van het artikel verbreed. De lasteneffecten zijn doorgerekend in hoofdstuk 5.
16.57	beslistermijn; vergunning van rechtswege		Het bevoegd gezag beslist op de aanvraag om een omgevingsvergunning binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag. Het bevoegd gezag kan de termijn, bedoeld in het eerste lid, eenmaal met ten hoogste zes weken verlengen. Dit besluit wordt bekendgemaakt binnen de eerstbedoelde termijn. Het bevoegd gezag doet zo spoedig mogelijk mededeling van de beschikking.			Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5	Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5	Afname; opgenomen bij hoofdstuk 5							Bestaande verplichting voor de Wabo. Door de Omgevingswet wordt de reikwijdte van het artikel verbreed. De lasteneffecten zijn doorgerekend in hoofdstuk 5.
16.58	toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht		Toepassing van de Awb 3.4 is van toepassing op de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor een bij AMvB aangewezen activiteit.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.					Wordt verder uitgewerkt per AMvB. Waarschijnlijk niet wezenlijk anders dan nu het geval is.
16.59.2	aanvullende bepalingen		Als een ander bestuursorgaan dan B&W bevoegd gezag is, ligt het ontwerpbesluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerpbesluit, ook ter inzage in de gemeente waar de betrokken activiteit in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd.			Nihil	Nihil	Nihil							Geen verandering ten opzichte van de huidige situatie beoogd. Wel kan uitvoerende regelgeving mogelijk leiden tot verandering.

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking										
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel														Opmerking										
																AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***
16.59.3	aanvullende bepalingen	Als de aanvraag is ingediend bij B&W en een ander bestuursorgaan is bevoegd op de aanvraag te beslissen, begint de beslistetermijn op de dag na de dag waarop laatstbedoelde bestuursorgaan de aanvraag heeft ontvangen.				Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil											Geen verandering ten opzichte van de huidige situatie beoogd. Wel kan uitvoerende regelgeving mogelijk leiden tot verandering.					
16.59.4	aanvullende bepalingen	De redelijke termijn bedraagt ten hoogste acht weken. De termijn waarbinnen op de aanvraag wordt beslist, kan ten hoogste eenmaal worden verlengd met zes weken, mits gemotiveerd aan de aanvrager meegedeeld.																			Geen verandering ten opzichte van de huidige situatie beoogd. Wel kan uitvoerende regelgeving mogelijk leiden tot verandering.					
16.59.5	aanvullende bepalingen	Als de aanvrager daarom heeft verzocht, stelt het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen hem, voordat het stukken ter inzage legt die niet van zijn kant zijn ingebracht, in de gelegenheid die stukken in te zien met het oog op toepassing van de artikelen 19.3 tot en met 19.5 van de Wet milieubeheer.																			Geen verandering ten opzichte van de huidige situatie beoogd. Wel kan uitvoerende regelgeving mogelijk leiden tot verandering.					
16.60	uitzonderingen	Bij bijzondere omstandigheden die noodzaak geven tot spoed en bij internationaal verplichte zaken, zijn 3.4 en 3.6 van de Awb niet verplicht.	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil												Geen verandering ten opzichte van de huidige situatie beoogd. Wel kan uitvoerende regelgeving mogelijk leiden tot verandering.					
16.60a	wijziging of intrekking omgevingsvergunning	Op de voorbereiding van een besluit tot wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning of tot intrekking van een omgevingsvergunning waarop op grond van artikel 16.30 afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, zijn de artikelen 16.59 en 16.60 van overeenkomstige toepassing.	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil												Geen verandering ten opzichte van de huidige situatie beoogd. Wel kan uitvoerende regelgeving mogelijk leiden tot verandering.					
16.61	toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	Regelt dat afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is op de voorbereiding van de voorkeursbeslissing.					Niet te bep.			Niet te bep.	Niet te bep.								Niet te bep.	Niet te bep.	Bestaande verplichting, effect afhankelijk van de invloed van afdeling 5.3 op het aantal projectbesluiten.					
16.62	toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	Regelt dat afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is op het projectbesluit.					Niet te bep.			Niet te bep.	Niet te bep.								Niet te bep.	Niet te bep.	Bestaande verplichting, effect afhankelijk van de invloed van afdeling 5.3 op het aantal projectbesluiten.					
16.63	goedkeuring niet verdagen	Het nemen van een besluit over de goedkeuring van een projectbesluit kan niet worden verdaagd.					Nihil			Nihil	Nihil								Afname	Afname	Alleen nieuw voor projectbesluiten o.b.v. de huidige Waterwet. Heeft alleen gevolgen voor de termijnen en niet voor de lasten.					
16.64	afwijzing aanvraag om projectbesluit vast te stellen	Het bevoegd gezag moet binnen 8 weken beslissen over een afwijzing van een aanvraag.					Nihil			Nihil	Nihil								Afname	Afname	Bestaand voor de Wro, nieuw voor de Waterwet en het Tracébesluit. Heeft alleen gevolgen voor de termijnen en niet voor de lasten.					
16.65	geen belemmering projectbesluit	De gemeente mag geen beslissingen nemen die een projectbesluit belemmeren.					Nihil			Nihil	Nihil										Bestaande regeling					
16.66	toepassing onteigeningswet	De in artikel 18, eerste lid, van de onteigeningswet bedoelde dagvaarding kan plaatsvinden nadat het projectbesluit is vastgesteld.	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil			Nihil	Nihil								Nihil	Nihil	Bestaande regeling					
16.67	toepassing onteigeningswet	Regelt dat onteigening pas kan als het projectbesluit onherroepelijk is.	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil			Nihil	Nihil								Nihil	Nihil	Bestaande regeling					

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel		AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***			
16.5	Milieueffectrapportage voor projecten	16.69 lid 1	aanwijzen mer- (beoordelings)plichtige besluiten	aanwijzen van mer- (beoordelings)plichtige besluiten.		Afname 0,5	Afname 0,8		Nihil	Nihil					Bestaande verplichting.		
		16.69 Lid 2	aanwijzen mer- (beoordelings)plichtige besluiten	aanwijzen van mer- (beoordelings)plichtige besluiten.		Utw. Regelg.	Utw. Regelg.		Utw. Regelg.	Utw. Regelg.					Bestaande verplichting, geen verandering beoogd.		
		16.70	onthefving voor het maken van een MER	Ontheffing voor het maken van een mer.	Afname 1 tot 2		Nihil	Nihil		Nihil	Nihil				Bestaande verplichting.		
		16.71	mededeling voornemen	Kennisgeving voornemen.	Nihil		Nihil	Nihil		Nihil	Nihil				Bestaande verplichting, wordt wellicht nog geschrapt. Als het wordt geschrapt, dan wordt waar nu 'nihil' staat, vervangen door een afname.		
		16.72	raadplegen reikwijdte en detailniveau	Raadplegen adviseurs en bestuursorganen.	Afname		Afname	Afname		Afname	Afname	Afname			Toename tijddruk	Er kan geen verlenging meer worden aangevraagd door het bevoegd gezag. Hierdoor wordt voorkomen dat activiteiten onnodig worden vertraagd en worden onnodige nalevingskosten voorkomen. Voor de overheid neemt alleen de druk toe, tijdbesteding blijft hetzelfde. Het vragen van advies is niet langer verplicht, waardoor het aantal adviezen naar verwachting afneemt. Zeker voor grotere organisaties zoals RWS en de provincies. De AL en BL nemen hierdoor af.	
		16.73	advies commissie voor de milieueffectrapportage	De bevoegde instantie kan de commissie vragen om advies. Bij AMvB worden nadere regels gesteld voor de procedure.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.		Afname	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.					Geen verplichting. De bevoegde instantie kan de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid stellen om advies uit te brengen over het milieueffectrapport.	
		16.74	één MER	Geen nieuwe mer als er al een mer is.	Afname		Afname	Afname		Afname	Afname					Doordat er geen mer meer nodig is voor situaties waar al een mer is, wordt een lastenreductie bereikt.	
		16.75	aanhouden en buiten behandeling laten aanvraag	Buiten behandeling laten aanvraag.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil					Bestaande verplichting.	
16.6	Algemene delegatiegrondslagen procedurele en vormvereisten	16.76	voorbereidingsprocedure besluit	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil					Bestaande verplichting, geen verandering beoogd.		
		16.76a	project grondslag in het MER	Het bevoegd gezag stelt een besluit niet vast als het milieueffectrapport redelijkerwijs niet aan het project ten grondslag kan worden gelegd, waarbij artikel 16.5 niet van toepassing is.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		Nihil	Nihil					Bestaande verplichting, geen verandering beoogd.	
		16.77	inhoud project-MER	Inhoud project-mer	Afname 0,1		Afname 0,1	Afname 0,1								Ten opzichte van de huidige situatie is het niet meer verplicht om de niet-serieuze alternatieven op te nemen in de mer. Dit geeft een verlichting van de lasten.	
		16.78	milieugevolgen van het besluit	Milieugevolgen van besluit.			Nihil	Nihil		Nihil						Bestaande verplichting.	
		16.79	delegatiegrondslag procedurele en vormvereisten	Het Rijk kan bij AMvB aanvullende regels vaststellen ten aanzien van procedures en vormvereisten.	Nihil	Nihil	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		
		16.79	delegatiegrondslag procedurele en vormvereisten	Het Rijk kan bij AMvB aanvullende regels vaststellen ten aanzien van procedures en vormvereisten.	Nihil	Nihil	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		
		16.80	implementatie internationale/rechtelijke verplichtingen	Het Rijk kan bij AMvB aanvullende regels vaststellen ten aanzien van de inhoud van besluiten, visies, plannen, programma's en mer's.	Nihil	Nihil	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Utw. Regelg.	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil		
		-	Vervallen	verplichte kennisgeving	Bij omgevingsplannen en visies hoeft geen verplichte kennisgeving meer te worden gedaan.		Afname	Afname		Afname	Afname					Het schrappen van de verplichte kennisgeving leidt tot een reductie. De omvang van de reductie kan niet worden bepaald, omdat overheden een vaste hoeveelheid advertentie ruimte inkopen en hierdoor niet kunnen aangeven welk deel van deze kosten samenhangen met publicaties.	
Hoofdstuk 17 Adviesorganen en adviseurs																	

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking	
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel		AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***			
17.1	Advisorganen op rijksniveau	toepassing	Bepaling toepasselijkheid.	Afname		Afname	Afname	Afname	Afname	Afname				Afname	Afname	Het hoofdstuk beoogt zoveel mogelijk neutraal te zijn, het betreft uitsluitend het vastleggen van wettelijke grondslagen. Wel zijn een aantal wettelijke grondslagen geschrapt, waardoor er ruimte ontstaat om adviesorganen op te heffen (lijst is beschikbaar). Dit kan aanzienlijk schelen in de lasten. Lastig te koppelen aan specifieke artikelen.	
		17.2	samenstelling, benoeming leden, werkwijze en ondersteuning adviesorganen							Afname	Afname					Nu ook al van toepassing, maar een afname van het aantal adviesorganen leidt tot een reductie van de lasten.	
		17.3	nadere regels							Uitv. Regelg.						Nu ook al van toepassing; hangt af van nadere invulling.	
		17.4	reglement van orde							Afname	Afname					Nu ook al van toepassing, maar een afname van het aantal adviesorganen leidt tot een reductie van de lasten.	
		17.5	instelling Commissie voor de milieueffectrapportage								Nihil					Nu ook al van toepassing	
17.2	Advisorganen op gemeentelijk niveau	17.6	grondslag voor instelling overige adviesorganen						Afname	Afname						Nu ook al van toepassing, maar een afname van het aantal adviesorganen leidt tot een reductie van de lasten.	
		17.7	leden adviesorgaan					Nihil								Nu ook al van toepassing	
		17.8	eisen aan leden													Nu ook al van toepassing	
		17.9	commissie voor de monumentenzorg													Nu ook al van toepassing	
		17.10	advisering over beroepen door StAB							Uitv. Regelg.						Kan-bepaling, kan nog niet worden gekwantificeerd. De bepaling is bedoeld voor het beleidsneutraal overnemen van bepalingen uit de Wro.	
Hoofdstuk 18 Handhaving en uitvoering																	
18.1	Algemene bepalingen	18.1	inhoud handhavingstaak			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil						Nieuw kader, maar regelt in wezen dezelfde verdeling van verantwoordelijkheden.	
		18.2	toedeling handhavingstaak				Nihil	Nihil	Nihil	Nihil						Nieuw kader, maar regelt in wezen dezelfde verdeling van verantwoordelijkheden.	
		18.3	bestuursdwangbevoegdheid instemmend bestuursorgaan							Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.				Uitv. Regelg. Uitv. Regelg.	Bestuurlijke invulling is nog onduidelijk.	
		18.4	bestuursdwangbevoegdheid Minister							Nihil						Bestaande regeling.	
		18.5	niet overgaan van bevoegdheid tot handhaving													Bestaande regeling.	
18.2	Aanwijzing toezichthouders en opsporingsambtenaren	18.6	aanwijzing toezichthouder			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Bestaande regeling.		

Regelgeving		Art.		Titel		Beschrijving van het artikel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking			
Afd.	Titel							AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***			
	18.7	aanwijzing buitengewoon opsporingsambtenaar	Regelt het aanwijzen van bijzondere opsporingsambtenaren door toezichthouders die hietoe door V&J zijn aangewezen.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Bestaande regeling.		
	18.8	bevoegdheid binnentreden woning	Regelt de bevoegdheid voor toezichthouders om woningen binnen te treden.			Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil					Bestaande regeling.		
	18.8a	bevoegdheid rijksbelastingdienst	Regelt dat de Belastingdienst schepen kan tegenhouden bij het verlaten van het land.	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil		Bestaande regeling.		
	18.8b	inachtneming VN-Zeerechtverdrag	Borgt internationaalrechtelijke verplichtingen.	Nihil		Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil			Nihil		Bestaande regeling.		
	18.9	bevoegdheid intrekken begunstigende beschikking	Geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om verleende beschikkingen onder voorwaarden in te trekken.			Toename	Toename	Toename	Toename								Nihil		Deze bepaling bestond reeds voor de Wm en de Wabo, maar is nieuw voor de overige wettelijke kaders. In deze gevallen is er een toename van de lasten voor het bevoegde gezag. In de praktijk wordt zelden gebruik gemaakt van deze mogelijkheid, de lasteneffecten zijn verwaarloosbaar.		
18.3	Aanvullende bestuurlijke sancties																		De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
18.4	Afstemming, coördinatie en interbestuurlijk toezicht																		De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze wordt mogelijk nog aangepast.		
																			De wettekst is overgenomen uit de regelgeving. Deze		

Regelgeving		Art.		Titel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking																							
Afd.	Titel	Beschrijving van het artikel												* Artikel 2, Fw (Financiële Verhoudingswet), ** Bijvoorbeeld concurrentievoordelen, rentevoordelen a.g.v. kortere procedures, *** Kneipunten en irritaties - regeldruk bedrijven.																									
				AL - Bedrijven		AL - Burgers		BL - Provincies*		BL - Gemeenten*		BL - Waterschappen*		BL - IenM		BL - overig Rijk		NK - Bedrijven		NK - Burgers		Overige effecten**		Kwalitatieve effecten***															
		19.5	bevoegdheid tot treffen van maatregelen	Betreft de verplichtingen rond het ongewone voorval en de opvolging hiervan.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.				
		19.6	kostenverhaal getroffen maatregelen	Betreft de verplichtingen rond het ongewone voorval en de opvolging hiervan.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		
		19.7	onderzoek oorzaak en voorkomen herhaling	Betreft de verplichtingen rond het ongewone voorval en de opvolging hiervan.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		
		19.8	Archeologische toevalsvondst van algemeen belang	Aanwijzen bevoegd gezag bij een ongewoon voorval bij archeologie.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Mogelijk een toename doordat de reikwijdte wordt uitgebreid. Moelijk tot zeer moeilijk kwantificeerbaar.		
		19.9	bevoegdheden bij een archeologische toevalsvondst van algemeen belang	Verklaart 19.3 en 19.4 op archeologische vondsten van toepassing.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Hangt te zeer af van de aard van het incident en het aantal incidenten. Kan niet redelijkerwijs worden bepaald.		
19.3		Alarmeringswaarden	Overschrijden alarmeringswaarden. De waarden, voorzieningen en maatregelen worden geregeld per AMvB.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB. Het Rijk beoogt een neutrale omzetting.			
		19.10	vaststelling van alarmeringswaarden	Overschrijden alarmeringswaarden. De waarden, voorzieningen en maatregelen worden geregeld per AMvB.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB. Het Rijk beoogt een neutrale omzetting.		
		19.11	informatieverstreking bij overschrijding alarmeringswaarden	Ongewone voorvallen met luchtverontreiniging.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Ontleent aan Hoofdstuk V van de Wet luchtverontreiniging. Op basis van de beschikbare informatie lijken hier geen lasteneffecten te zijn.		
19.4		Gevaar voor natte waterstaatswerken	Regelt de reikwijdte van het onderdeel 'natte waterstaatswerken'.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Ontleent aan afdeling 5.5 van de Waterwet. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen.			
		19.12	tijdelijke regels bij luchtverontreiniging	Ongewone voorvallen bij natte waterstaatswerken.																			Nihil		Nihil		Nihil		Nihil		Nihil		Nihil		Nihil		Ontleent aan afdeling 5.5 van de Waterwet. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen.		
		19.13	gevaar voor natte waterstaatswerken	Ongewone voorvallen bij natte waterstaatswerken.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Ontleent aan afdeling 5.5 van de Waterwet. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen.		
		19.14	calamiteitenplan beheer natte waterstaatswerken	Ongewone voorvallen bij natte waterstaatswerken.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Ontleent aan afdeling 5.5 van de Waterwet. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen.		
		19.15	maatregelen beheerder bij gevaar voor natte waterstaatswerken	Ongewone voorvallen bij natte waterstaatswerken.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Ontleent aan afdeling 5.5 van de Waterwet. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen.		
		19.16	instructiebesluit bij gevaar	Ongewone voorvallen bij natte waterstaatswerken.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Ontleent aan afdeling 5.5 van de Waterwet. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen.		
19.5		Buitengewone omstandigheden bij uitvoering projecten wegens schaarste	in- en buitenwerkingstelling regulering bij schaarste																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Hangt te zeer af van de aard van de situatie. Kan niet redelijkerwijs worden bepaald.			
		19.17	regulering prioritering uitvoering projecten bij schaarste	Prioritering bij schaarste in de bouwrijverheid.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Hangt te zeer af van de aard van de situatie. Kan niet redelijkerwijs worden bepaald.		
		19.18	regulering prioritering uitvoering projecten bij schaarste	Regelt dat de minister van Defensie bij schaarste nadere activiteiten kan uitwerken bij AMvB.																			Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.		Uitv. Regelg.		Wordt mogelijk bepaalt bij invoering van de AMvB als deze een langlopend effect heeft.		
		19.19	landsverdediging	Onderzoeksplicht voor het bevoegd gezag bij een ongewoon voorval.																			Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Mogelijk een toename doordat de reikwijdte wordt uitgebreid. Moelijk tot zeer moeilijk kwantificeerbaar.		
-		-	Vervallen																				Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Niet te bep.		Mogelijk een toename doordat de reikwijdte wordt uitgebreid. Moelijk tot zeer moeilijk kwantificeerbaar.				
Hoofdstuk 20 Monitoring en informatie																																							
20.1		Monitoring en verzameling van gegevens	monitoringsplicht		Monitoringplicht voor alle omgevingswaarden. Voortgangsmonitoring voor programmatische aanpak.																																	Geeft nieuwe lasten voor zover deze systemen nog niet zijn beschreven of een verandering indien het aantal omgevingswaarden hoger of lager uitvalt dan in de huidige situatie > Er is beoogd om geen aanvullende eisen vast te leggen. Anderzijds moet uniformering van het huidige, versnipperde stelsel leiden tot minder discussies rond interpretatie, wat moet leiden tot een afname van de AL. Verder is men voornemens om beschikbare informatie actief te gaan aanbieden, wat mogelijk ook een bijdrage zal leveren aan de afname van de lasten.	

Regelgeving Afd. Titel	Art.	Titel	Beschrijving van het artikel	Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking			
				AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenMI	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***			
			20.1 lid 3 monitoring van andere waarden en parameters	In gemeentelijke omgevingsplannen, provinciale omgevingsverordeningen of AMvB kunnen aanvullende parameters worden aangewezen om te monitoren.		Decentrale regelig.	Decentrale regelig.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.					Kan-bepaling voor gemeenten, provincies en Rijk. Eventuele lasteneffecten uit de AMvB moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.		
			20.2 aanwijzing methode en bestuursorgaan	De methode van monitoring van een omgevingswaarde uit afdeling 2.3 wordt vastgelegd in een omgevingsplan (gemeenten), een omgevingsverordening (provincie) of een AMvB (Rijk).		Niet te bep.	Niet te bep.								Geeft nieuwe lasten voor zover deze systemen nog niet zijn beschreven of een verandering indien het aantal omgevingswaarden hoger of lager uitvalt dan in de huidige situatie > Er is beoogd om geen aanvullende eisen vast te leggen. Anderszids moet uniformering van het huidige, versnipperde stelsel leiden tot minder discussies rond interpretatie, wat moet leiden tot een afname van de AL. Verder is men voornemens om beschikbare informatie actief te gaan aanbieden, wat mogelijk ook een bijdrage zal leveren aan de afname van de lasten.		
			20.3 regels over de uitvoering	Bij MR worden regels gesteld over de uitvoering van de monitoring van een omgevingswaarde.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.					Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de MR.		
			20.3a implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen	Borgt internationaalrechtelijke verplichtingen.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.		
			20.4 toetsing en correctie methoden door minister	Bij AMvB kan worden bepaald dat Onze Minister bevoegd is de metingen en meetmethoden te toetsen.					Uitv. Regelig.						Deze verplichting bestaat reeds voor licht en wordt nu breder getrokken. Geeft mogelijk lasteneffecten omdat de minister een meetmethodiek kan aanpassen of opleggen. Voor licht gebeurt dit al regelmatig. Het opleggen van andere meetmethodieken kan zowel een positief als een negatief effect opleveren. Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.		
	20.2	Gegevensbeheer en toegang tot gegevens	20.5 actieve verstrekking van informatie aan het publiek	In gemeentelijke omgevingsplannen, provinciale omgevingsverordeningen, AMvB en MR kunnen regels worden gesteld over de informatieverstrekking.		Nihil	Nihil								Kan-bepaling voor gemeenten en provincies. Eventuele lasteneffecten uit de AMvB en MR moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB en de MR. Eventuele lasten zijn niet nieuw voor bijvoorbeeld Aarhus.		
			20.5a implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen	Borgt internationaalrechtelijke verplichtingen.		Nihil	Nihil		Nihil	Nihil							
			20.6 gegevensverzameling anders dan monitoring												AMvB en kan-bepaling		
			20.6a implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen	Borgt internationaalrechtelijke verplichtingen.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.		Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.	Uitv. Regelig.			
			20.11 verslaggeving over gemeentelijk beleid cultureel erfgoed	Verslagen en rapportages ten aanzien van cultureel erfgoed.						Uitv. Regelig.					Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.		
	20.2	Gegevensbeheer en toegang tot gegevens	20.13 verplichte registers	Het instellen van een landelijk register dat gegevens bevat over de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen, verder genoemd: het PRTR. Daarnaast het instellen van een provinciaal register ter uitvoering van de richtlijn zwemwaterkwaliteit.		Nihil	Nihil		Nihil	Nihil					Bestaande verplichtingen (o.m. Wet milieubeheer, artikel 12.25)		

Regelgeving		Art.		Titel		Beschrijving van het artikel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking			
Afd.	Titel							AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***			
		20.14	landelijke voorziening elektronische omgevingsdocumenten	Er is een landelijke voorziening waarmee een ieder langs elektronische weg kennis kan nemen van ruimtelijk beleid.										Nihil					Bestaande verplichting: Besluit ruimtelijke ordening artikel 1.2.2. Wel komt er nu een verplichting om de losse digitale voorzieningen van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk te koppelen, wat een eenmalige investering vergt. Het centraal aanbieden van alle informatie moet er voor alle gebruikers (overheid, bedrijven en burgers) uiteindelijk wel voor zorgen dat een aanzienlijke reductie wordt gerealiseerd: het opzoeken van ruimtelijke informatie wordt veel eenvoudiger.		
20.3	Verslagen en kaarten	20.7	ter plaatse verstrekken van informatie aan het publiek	Bij AMvB kunnen regels worden gesteld over het verstrekken van informatie aan het publiek.				Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.					Uitv. Regelg.	Bestaande verplichting		
		20.8	verslaglegging	Verslagverplichting voor gegevens die voortkomen uit monitoring. Bij AMvB worden regels gesteld over verslaglegging, rapportage, registratie en toezending.				Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.					Uitv. Regelg.	De integratie geeft ruimte tot uniformering van de rapportage-eisen, wat mogelijk leidt tot een afname van de lasten van rapporteren. Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB.		
20.3	Verslagen en kaarten	20.10	verslag veiligheid primaire waterkeringen	Verslagen en rapportages ten aanzien van de watersystemen.									Nihil						Bestaande verplichting o.b.v. artikel 2.12 en 2.13 van de Waterwet		
		20.15	kaarten	Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat een daarbij aangewezen bestuursorgaan voor daarbij aangewezen doeleinden kaarten voor daarbij aangewezen gebieden, infrastructuur of andere onderdelen of aspecten van de fysieke leefomgeving vaststelt en bijhoudt.									Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.					Eventuele lasteneffecten moeten worden vastgesteld en gekwantificeerd bij het opstellen van de AMvB en MR.		
		20.16	verplichte kaarten	Vereist verschillende kaarten waaronder geluidsbelasting en de kustlijn.						Nihil	Nihil		Nihil	Nihil					Bestaande verplichting (o.m. geluidsbelastingkaarten op basis van de Richtlijn omgevingslawaaï).		
20.4	Evaluatie	20.17 lid 1	wetenschappelijk onderzoek van de fysieke leefomgeving	Het Planbureau voor de leefomgeving brengt ten minste eenmaal in de vier jaar een wetenschappelijk rapport uit, waarin de ontwikkeling van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving wordt beschreven.						Nihil				Nihil					Deze verplichting bestaat al in de huidige situatie op basis van een Europees voorschrift.		
		20.17 lid 2	wetenschappelijk onderzoek van de fysieke leefomgeving	De Rijksdienst voor het cultureel erfgoed brengt ten minste eenmaal in de vier jaar een wetenschappelijk rapport uit, waarin de ontwikkeling van de staat van het cultureel erfgoed wordt beschreven.										Toename					Op dit moment wordt er al periodiek gerapporteerd, maar bestaat hiervoor geen formele verplichting. Er is dus formeel sprake van een toename, maar deze is niet merkbaar.		
		20.18	effecten omgevingswaarden veiligheid primaire waterkeringen	Onze Minister zendt elke twaalf jaar een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de omgevingswaarden voor de veiligheid van primaire waterkeringen, aan beide kamers der Staten-Generaal.									Toename						Betreft een nieuwe verplichting, maar de frequentie is erg laag.		
Hoofdstuk 21 Gereserveerd																					
Hoofdstuk 22 Overgangsrecht - gereserveerd																					
Hoofdstuk 23 Overige en Slotbepalingen																					
23.1	Implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen	23.1	implementatie	Bij AMvB kunnen regels worden gesteld over de uitvoering van internationaalrechtelijke verplichtingen.									Uitv. Regelg.						Bestaande regelgeving		

Regelgeving		Afd.		Titel		Beschrijving van het artikel		Lasteneffect naar type lasten (in miljoenen euro's)										Opmerking								
														AL - Bedrijven	AL - Burgers	BL - Provincies*	BL - Gemeenten*	BL - Waterschappen*	BL - IenM	BL - overig Rijk	NK - Bedrijven	NK - Burgers	Overige effecten**	Kwalitatieve effecten***		
23.2		23.2	doorwerking wijzigingen Europese richtlijnen en besluiten in Nederlands recht	Regelt het moment van inwerkingtreding van Europese richtlijnen die zijn opgenomen in deze wet.		Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.	Niet te bep.							
23.2		23.3	experimenten	Experimenteerbepaling.							Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.	Uitv. Regelg.							De overheid en het bedrijfsleven kunnen beide een aanvraag indienen. Het lokale college zal in de planvorming rekening moeten houden met partijen die hiervan gebruik maken. De 30-leden-regel en de voorhang zijn vervallen, wat moet bijdragen aan een afname. In de huidige situatie geldt nog geen experimenteermogelijkheid voor de Natuurwet, voor dit onderdeel betreft het een uitbreiding. Mogelijk neemt het aantal experimenten hierdoor licht toe. De experimenten worden bij AMvB ingevuld, wel zullen er eenmalige AL zijn per experiment en zal er structureel gerapporteerd moeten worden. Hiertegenover zullen de lasten van de experimentele werkwijze doorgaans lager zijn.				
23.3		23.4	internetpublicatie	Gedurende vier weken wordt een ieder langs elektronische weg in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over het ontwerp van een AMvB of MR of op andere wijze aan artikel 8 van het Verdrag van Aarhus te voldoen.										Uitv. Regelg.								Bestaande regelgeving; geen wijziging beoogd.				
		23.4a	voorhangprocedure	De voordracht voor een algemene maatregel van bestuur o wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.																		Heeft mogelijk gevolgen voor doorlooptijden.				
		23.5	verhouding publiek- en privaatrecht	Nieuw, maar geen effecten.																		Niet te bep.				
		23.6	landsverdediging	Regelt mogelijkheden voor vrijstellingen bij activiteiten voor landsverdediging.																			Bestaande regelgeving			
		23.7	toepasselijkheid Nederlandse strafwet	Regelt dat het strafrecht van toepassing is in de exclusieve economische zone.																			Bestaande regelgeving			
		23.8	inwerkingtreding	Regelt dat het moment van inwerkingtreding bij koninklijk besluit wordt vastgesteld.																			De mogelijke effecten als gevolg van het moment van inwerkingtreding zijn niet te bepalen.			
23.4		23.9	citeertitel	Regelt de citeertitel.																		Geen financiële effecten				

II. Overzicht invloed Omgevingswet op bedrijven

De bedrijven die te maken krijgen met de Omgevingswet, kunnen ruwweg in drie categorieën worden onderverdeeld:

1. Bedrijven die de fysieke leefomgeving wijzigen.
Het betreft hier bedrijven waarvan het aanpassen van de leefomgeving het primaire bedrijfsproces is. Zij merken direct de invloed van de aanpassingen van planstelsels en de verdere uitbreiding van de omgevingsvergunning en moeten hierdoor diepgaande kennis hebben van de wet.
2. Bedrijven die de fysieke leefomgeving beïnvloeden.
Dit zijn bedrijven die niet primair gericht zijn op het wijzigen van de leefomgeving, maar wel processen uitvoeren die de kwaliteit van de leefomgeving beïnvloeden. Voor deze bedrijven geldt dat zij periodiek kennis moeten nemen van de wet als zij hun bedrijfsprocessen willen wijzigen of wanneer hun vergunningen worden geactualiseerd.
3. Bedrijven die adviseren over het gebruik van de fysieke leefomgeving.
Deze laatste categorie wordt vaak aangeduid als de zakelijke dienstverlening. De bedrijven in deze groep voeren zelf geen processen uit die de leefomgeving beïnvloeden of wijzigen, maar zij ondersteunen de bedrijven uit categorieën 1 en 2 met kennis. Vanwege de huidige complexe regelgeving hebben zij een belangrijke rol in de begeleiding van bedrijven en burgers. Hiervoor hebben zij veel inhoudelijke kennis van de wet- en regelgeving nodig.

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de bedrijfstakken, waarvoor de Omgevingswet gevolgen heeft. Per bedrijfstak staat vermeld hoeveel bedrijven geconfronteerd worden met de regelgeving. Bij het samenstellen van het overzicht zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De categorisering van bedrijven en de aantallen zijn gebaseerd op de SBI 2008-indeling van het CBS en de gegevens van 1 mei 2013. De gepresenteerde getallen betreffen de samenvatting op het tweede niveau van de SBI-indeling.
- De aantallen betreffen bedrijven. Een bedrijf kan uit meerdere inrichtingen bestaan. Het totale aantal inrichtingen in Nederland⁵⁴ bedraagt circa 412.000.
- Zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers) zijn in dit overzicht voor bedrijfscategorieën 1 en 2 buiten beschouwing gelaten, omdat zij doorgaans niet over een eigen bedrijfslocatie beschikken. Voor categorie 3 geldt dat inhoudelijke kennis vereist is ongeacht de omvang van het bedrijf en daarom zijn ZZP'ers voor deze categorie wel meegenomen.

Het aantal bedrijven dat te maken krijgt met de Omgevingswet is omvangrijk. De in het onderstaande overzicht gepresenteerde getallen betreffen de samenvatting op het tweede niveau van de SBI-indeling. In totaal krijgen circa 148.600 bedrijven direct te maken met de aanpassing van de regelgeving. Voor circa 12.740 bedrijven geldt dat zij structureel op de hoogte moeten zijn van de aanpassingen in de regelgeving, omdat zij met het nieuwe stelsel moeten kunnen werken. Deze bedrijven moeten daarom bij de inwerkingtreding van de wet intensief kennis nemen van de veranderingen. Daarnaast krijgen 135.860 bedrijven incidenteel met de nieuwe regelgeving te maken, bijvoorbeeld bij het opstarten van een nieuw bedrijfsproces, het bouwen van een nieuwe bedrijfsruimte of het aanpassen van de bestaande milieuvergunning. Deze bedrijven nemen niet noodzakelijkerwijs vooraf kennis van de specifieke veranderingen, maar inventariseren de eisen op het moment dat zij met de regelgeving te maken krijgen. Zij ervaren hierdoor geen eenmalige lasten bij de inwerkingtreding van de wet.

⁵⁴ 'Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010', SPPS Consultants, september 2010.

Tabel II-1. Overzicht bedrijven die met de Omgevingswet te maken krijgen.

Bedrijfstak/branches (SBI 2008)				Aantallen bedrijven naar invloed op de leefomgeving			
SBI digit 1	Sector	SBI Digit 2	Deelsector	Beïnvloeden de leefomgeving	Wijzigen de leefomgeving	Advisering over wijziging van de leefomgeving	Totaal
A	Landbouw, bosbouw en visserij	01	Landbouw	35.880			35.880
		02	Bosbouw	115			115
		03	Visserij	330			330
B	Delfstoffenwinning	06	Winning van aardolie en aardgas	-			-
		08	Delfstoffenwinning (geen olie en gas)	70			70
		09	Dienstverlening delfstoffenwinning			35	35
C	Industrie	10	Voedingsmiddelenindustrie	3.210			3.210
		11	Drankenindustrie	85			85
		12	Tabaksindustrie	5			5
		13	Textielindustrie	640			640
		14	Kledingindustrie	305			305
		15	Leer- en schoenenindustrie	120			120
		16	Houtindustrie	1.010			1.010
		17	Papierindustrie	260			260
		18	Grafische industrie	2.055			2.055
		19	Aardolie-industrie	-	15		15
		20	Chemische industrie	500			500
		21	Farmaceutische industrie	105			105
		22	Rubber- en kunststofproductindustrie	850			850
		23	Bouwmaterialenindustrie	790			790
		24	Basismetallindustrie	180			180
		25	Metaalproductenindustrie	4.300			4.300
		26	Elektrotechnische industrie	630			630
		27	Elektrische apparatenindustrie	505			505
		28	Machine-industrie	1.730			1.730
		29	Auto- en aanhangwagenindustrie	425			425
		30	Overige transportmiddelenindustrie	560			560
		31	Meubelindustrie	1.750			1.750
		32	Overige industrie	1.660			1.660
		33	Reparatie en installatie van machines	1.690			1.690
D	Energievoorziening	35	Energiebedrijven	210	55		265
E	Waterbedrijven en afvalbeheer	36	Waterleidingbedrijven	-	5		5
		37	Afvalwaterinzameling en -behandeling	55			55
		38	Afvalbehandeling en recycling	430			430
		39	Sanering en overig afvalbeheer	95			95
F	Bouwnijverheid	41	Algemene bouw en projectontwikkeling	4.940	4.125		9.065
		42	Grond-, water- en wegenbouw	1.135	910		2.045
		43	Gespecialiseerde bouw	18.690	550		19.240
G	Handel	45	Autohandel en -reparatie	12.510			12.510
		46	Groothandel en handelsbemiddeling				-
		47	Detailhandel (niet in auto's)				-
H	Vervoer en opslag	49	Vervoer over land				-
		50	Vervoer over water				-
		51	Vervoer door de lucht				-
		52	Opslag, dienstverlening voor vervoer	2.360			2.360
		53	Post en koeriers				-
		55	Logiesverstrekking	4.595			4.595
I	Horeca	56	Eet- en drinkgelegenheden	24.555			24.555
		58	Uitgeverijen	1.080			1.080
J	Informatie en communicatie	59	Film- en tv-productie; geluidsopname				-
		60	Radio- en televisieomroepen				-
		61	Telecommunicatie				-
		62	IT-dienstverlening				-
		63	Diensten op het gebied van informatie				-
		64	Bankwezen				-
		65	Verzekeraars en pensioenfondsen				-
K	Financiële dienstverlening	66	Overige financiële dienstverlening				-
		68	Verhuur en handel van onroerend goed				-
L	Specialistische zakelijke diensten	69	Juridische diensten en administratie			1.990	1.990
		70	Holdings en managementadviesbureaus				-
		71	Architecten-, ingenieursbureaus e.d.			5.055	5.055
		72	Research				-
		73	Reclamewezen en marktonderzoek				-
		74	Design, fotografie, vertaalbureaus				-
		75	Veterinaire dienstverlening				-
							-

Bedrijfstak/branches (SBI 2008)				Aantallen bedrijven naar invloed op de leefomgeving			
SBI digit 1	Sector	SBI Digit 2	Deelsector	Beïnvloeden de leefomgeving	Wijzigende leefomgeving	Advisering over wijziging van de leefomgeving	Totaal
N	Verhuur en overige zakelijke dienstverlening	77	Verhuur van roerende goederen				-
		78	Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling				-
		79	Reisbureaus, reisorganisatie en -info				-
		80	Beveiligings- en opsporingsdiensten				-
		81	Schoonmaakbedrijven, hoveniers e.d.				-
		82	Overige zakelijke dienstverlening				-
O	Openbaar bestuur en overheidsdienstverlening	84	Openbaar bestuur en overheidsdienstverlening				-
P	Onderwijs	85	Onderwijs				-
Q	Gezondheids- en welzijnszorg	86	Gezondheidszorg				-
		87	Verpleging en zorg met overnachting				-
		88	Welzijnszorg zonder overnachting				-
R	Cultuur, sport en recreatie	90	Kunst				-
		91	Bibliotheken, musea en natuurbehoud				-
		92	Loterijen en kansspelen				-
		93	Sport en recreatie	5.445			5.445
S	Overige dienstverlening	94	Ideële, belangen-, hobbyverenigingen				-
		95	Reparatie van consumentenartikelen				-
		96	Overige persoonlijke dienstverlening				-
Totaal				135.860	5.660	7.080	148.600

III. Toelichting gehanteerde tarieven voor overheden

In dit onderzoek zijn onder andere de gevolgen van de Omgevingswet voor de bestuurlijke lasten (BL) van decentrale overheden in kaart gebracht. Deze BL vallen uiteen in twee onderdelen: interne kosten, voor de inzet van personeel, en externe kosten, bijvoorbeeld voor het inzetten van een extern adviesbureau. De interne kosten zijn berekend door de tijdsbesteding van een medewerker te vermenigvuldigen met het uurtarief van de betreffende medewerker. Het uurtarief is hiermee in grote mate bepalend voor de totale omvang van de lasten. In deze bijlage is toegelicht hoe wij de uurtarieven voor de inzet van eigen medewerkers hebben opgebouwd.

CAR-UWO salaristabel, overhead en toeslagen

De begeleidingscommissie heeft besloten om voor dit onderzoek de CAR-UWO salaristabel als uitgangspunt te hanteren voor de uurtarieven van decentrale overheden. Het College voor Arbeidszaken van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (CvA) maakt met de vakbonden Abvakabo FNV, CNV Publieke Zaak en de CMHF afspraken over de arbeidsvoorwaarden voor het gemeentelijk personeel. Deze afspraken worden vastgelegd in de CAR-UWO: de arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector gemeenten.

In dit onderzoek is uitgegaan van de salaristabel⁵⁵ volgens de nieuwe structuur van 1 april 2012. De salaristabel kent 20 schalen en 11 periodieken. Voor dit onderzoek zijn wij voor iedere schaal uitgegaan van het gemiddelde salaris op basis van alle periodieken. Dit gemiddelde betreft het salaris, gebaseerd op een 36-urige werkweek, dat een organisatie daadwerkelijk heeft uitgekeerd aan een medewerker. Om inzicht te krijgen in de feitelijke kosten voor de organisatie, moet dit salaris met de volgende posten vermeerderd worden:

- **Overhead.** In dit onderzoek is rekening gehouden met een overhead⁵⁶ van gemiddeld 25%.
- **Toeslagen.** In het onderzoek is gerekend met een toeslagpercentage van 55%, bestaande uit 43% werkgeverspremies, 8% vakantiegeld en 4% eindejaarsuitkering.

De onderstaande tabel toont de berekening van de totale maandelijkse en jaarlijkse kosten van één fte voor de schalen 7 tot en met 14.

Tabel III-1. overzicht opbouw salarissen overheid

Schaal	Gemiddeld bruto maandsalaris in €	Overhead (25%) in €	Toeslagen (55%) in €	Totale maandelijkse kosten in €	Totale jaarlijkse kosten in €
7	2.297	766	1.263	4.326	51.912
8	2.617	872	1.439	4.929	59.144
9	2.937	979	1.615	5.531	66.376
10	3.228	1.076	1.775	6.079	72.953
10A	3.511	1.170	1.931	6.612	79.349
11	3.786	1.262	2.082	7.130	85.564
12	4.408	1.469	2.424	8.302	99.621
13	4.842	1.614	2.663	9.119	109.429
14	5.248	1.749	2.886	9.884	118.605

⁵⁵ Beschikbaar op <http://www.car-uwu.nl/onderwerpenindex/salaris-en-bezoldiging/salaris/schaalindelingen-en-tabellen>.

⁵⁶ 'Maatlatten vergunningverlening, toezicht en handhaving Wet milieubeheer gemeenten en provincies- DEEL 3: RAPPORT MAATLAT GEIJKT, Berenschot, 7 november 2007.

Direct productieve uren (DPU)

Het uurtarief kan op basis van de totale maandelijks kosten worden bepaald door het uurtarief te delen door het aantal uren dat een medewerker daadwerkelijk inzetbaar is. Onderzoek⁵⁷ laat zien dat een fulltime medewerker bij de overheid circa 1.600 uur inzetbaar is, waarvan gemiddeld 1.400 direct productieve uren (DPU's) zijn. Uitgaande van een werkweek van 36 uur is een medewerker dus circa $36 / 1.600 * 1.400 = 31,5$ uur productief. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de kosten per schaal tarief, per uur.

Tabel III-2. Overzicht opbouw salarissen overheid.

Schaal	Totale jaarlijkse kosten in €	Uurtarief in € op basis van een fte met 1.600 uur, waarvan 1.400 uur direct productief (DPU)
7	51.912	37
8	59.144	42
9	66.376	47
10	72.953	52
10A	79.349	57
11	85.564	61
12	99.621	71
13	109.429	78
14	118.605	85

⁵⁷ 'Maatlatten vergunningverlening, toezicht en handhaving Wet milieubeheer gemeenten en provincies- DEEL 3: RAPPORT MAATLAT GEIJKT, Berenschot, 7 november 2007.

IV. Financiële effecten verplichting omgevingsvisie voor gemeenten

Deze bijlage beschrijft wat de financiële effecten zijn als zou worden gekozen voor een verplichte omgevingsvisie voor gemeenten. In het onderzoek is, in aansluiting op de gehanteerde methodieken, uitgegaan van 100% naleving van de Omgevingswet in de huidige en de voorgenomen situatie. In de Omgevingswet vervalt de verplichting van de omgevingsvisie. Daarom is in het rapport voor gemeenten een reductie berekend. Voor de volledigheid van het onderzoek bespreken wij in deze bijlage de financiële effecten voor gemeenten van een verplichting van de omgevingsvisie.

Naast de verplichte gebiedsdekkende structuurvisies kunnen ook verschillende beleidsplannen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving worden geïntegreerd in de Omgevingsvisie. Dit betreft bijvoorbeeld facultatieve structuurvisies, het verkeers- en vervoersplan, het landschapontwikkelingsplan en het milieubeleidsplan. Welke beleidsplannen een gemeente heeft, verschilt per gemeente. Gemiddeld genomen kent een gemeente circa vier beleidsplannen die (deels) in de Omgevingsvisie kunnen worden opgenomen, ook als ze facultatief zijn.

In hoeverre het integreren van beleidsplannen een reductie geeft van de lasten voor gemeenten, wordt door de respondenten verschillend beoordeeld. Een deel geeft aan dat het netto-effect geen verschil geeft, omdat vooraf meer tijd nodig is om onderwerpen met alle stakeholders af te stemmen. De benodigde afstemming doet de tijdswinst in de procedure achteraf teniet. Het betreft hierbij meestal respondenten die werkzaam zijn bij grote gemeenten. Veel kleinere gemeenten geven aan dat deze afstemming juist effectiever verloopt en de totale kosten voor een integrale visie tot wel 50% lager liggen dan voor alle losse visies en plannen. Op basis van het onderzoek is aangenomen dat de tijdswinst groter wordt naar mate de gemeenten kleiner en de omgeving minder complex is, omdat dan de afstemming tussen verschillende beleidsvelden eenvoudiger is. De maximale reductie bedraagt minimaal € 1,3 miljoen en maximaal € 5,3 miljoen per jaar. Deze maximale reductie is berekend op basis van opgestelde visies door alle gemeenten in Nederland. De berekening is weergegeven in het onderstaande kader.

Tekstkader IV-1. Berekening (praktische) reductie integrale omgevingsvisie voor gemeenten.

Uit de interviews met respondenten blijkt dat de te realiseren praktische reductie als gevolg van de integrale omgevingsvisie, afhankelijk is van de omvang en de ruimtelijke complexiteit van de gemeenten en de wijze waarop de gemeente omgaat met visievorming. Op basis van de resultaten blijkt dat de 334 gemeenten tot circa 50.000 inwoners⁵⁸ een winst kunnen boeken van circa 15% tot 25% bij het uitwerken van een integrale visie. Dit zijn. De meningen over de mogelijkheden bij grotere gemeenten blijken verdeeld. Een deel van de respondenten verwacht dat de eerder genoemde reductie ook voor gemeenten met meer dan 50.000 inwoners haalbaar is. Er zijn echter ook gemeenten die verwachten dat de tijdswinst wordt teniet gedaan door de extra afstemming die nodig is tussen afdelingen.

Een integrale omgevingsvisie wordt naar verwachting opgesteld met een planhorizon van circa 20 tot 25 jaar. De visie wordt naar verwachting eens per 8 tot 12 jaar geactualiseerd. Dit is vaker dan in de huidige situatie, omdat er meer onderwerpen in de visie zijn opgenomen. Hierdoor is er gemiddeld genomen eerder noodzaak voor actualisatie. Het gemiddeld aantal structuurvisies dat jaarlijks wordt herzien, bedraagt bij de 334 kleine gemeenten hierdoor minimaal 28 (334/12) en maximaal 42 (334/8).

Het opstellen van structuurvisies kost een gemeente in de huidige situatie minimaal 4.000 uur en maximaal 6.400 uur, plus de kosten voor de noodzakelijke onderzoeken, zoals een plan-mer. Deze externe kosten worden geschat op minimaal € 60.000 en maximaal € 120.000 per visie. Uitgaande van een gemiddeld uurtarief van € 61 (schaal 11) komen de kosten voor structuurvisies (uitgaande van één gebiedsdekkende en twee deelvisies en/of beleidsplannen

⁵⁸ Bron: CBS, 2012.

die worden geïntegreerd in de omgevingsvisie) op minimaal € 152.000 en maximaal € 255.200.

De geschatte totale besparing voor het efficiënter uitwerken van visies komt hiermee op minimaal € 1,3 miljoen en maximaal € 5,3 per jaar.

V. Samenstelling klankbordgroep

Bij de uitvoering van het onderzoek is een klankbordgroep betrokken waarmee de onderzoeksopzet en de onderzoeksresultaten zijn afgestemd. In deze bijlage zijn de leden van deze klankbordgroep weergegeven inclusief de vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Deze klankbordgroep is niet betrokken bij de actualisering van het rapport in fase 5 van het onderzoek.

Organisatie	Naam	Rol
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	Tonnie Rozijn	Voorzitter
	Fenna Gutter	Lid
	Arjan Witte	Lid
	Joris Broers	Lid
	Lidia Palm	Lid
	Marilou Köbben	Lid
Ministerie van Economische Zaken	Koos Straver	Lid
Waterschap Aa en Maas / Unie van Waterschappen	Carel Nobbe	Lid
Interprovinciaal Overleg	Ieme Faber	Lid
Vereniging Nederlandse Gemeenten	Rianne Lannoye	Lid
	Carla Vermeulen Fransen	Lid
Rijkswaterstaat	Ivan Schortinghuis	Lid
Ministerie van Financiën	Agnetha Kindt	Lid
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Ron Stam	Lid
Actal	Tim van der Hofstede	Toehoorder
	Herman Schippers	Toehoorder